

Ocena je izhodišče za delo

Ocena delovne skupine CK ZKS in stališča konference ZK ne smejo ostati le v partijskih vrstah — Na seji v Novem mestu: F. Popit, V. Avbelj, M. Mlinar in V. Kastelic

13. januarja so se seje občinske konference ZK v Novem mestu udeležili tudi France Popit, predsednik CK ZKS; Viktor Avbelj, predsednik predsedstva; Marin Mlinar, podpredsednik RS ZSS in vodja delovne skupine, ki je dvakrat obiskala novomeško občino, ter Vinko Kastelic, republiški pravobranilec samoupravljanja. Dokaj kritična ocena je bila v celoti sprejeta.

Delovna skupina CK ZKS je v novomeški občini že novembra 1979 opravila 21 razgovorov s komunisti. Ocena tedanjega obiska je bila sicer izdelana, ker pa do razširjene seje komiteja, kjer naj bi jo obravnavali, ni prišlo, je bilo dogovorjeno, da bo delovna komisija novembra 1981 ponovno obiskala nekatere osnovne organizacije ZK in ocenila, kako se uresničujejo smernice iz leta 1979, zlasti v tistih okoljih, kjer so bile takrat ugotovljene največje slabosti. Ocena, ki so jo tokrat obravnavali na razširjeni seji občinske konference ZK, je zajemala ugotovitve predvsem z zadnjega obiska.

Ugotavljajo, da gre po dveh letih za precejšnje spremembe, predvsem v IMV, ki ji je obkraj veljala osrednja pozornost. Komunisti IMV so na seji z izčrpnim poročilom še

nakazali njihov akcijski program za delo. Usmerjen je zlasti v poglobljanje samoupravnih odnosov, kar je

bila vsa leta najšibkejša točka tega kolektiva, pa v uresničevanje sanacije in skrb za razvojni oddelek.

Poročilo delovne skupine sta s podatki pomembneje dopolnila še Vilma Manček, predsednica občinske konference ZK, in Jože Kukec, izvršni sekretar komiteja, medtem

(Nadaljevanje na 2. strani)

25 let v službi otrok

Osnovna šola Dragotina Ketteje proslavila 25-letnico delovanja — Nadvse uspešno sodelovanje spokroviteljico

Z bogatim kulturnim programom so na novomeški osnovni šoli Dragotina Ketteje proslavili 25-letnico delovanja. Slovesnosti, ki je potekala prav na dan Kettejevega rojstva (19. januarja), so prisostvovali mnogi družbenopolitični delavci občine in republike, stariši otrok in učenci.

Zbrane je najprej pozdravila nova ravnateljica Avgusta Lah, ki je omenila velike zasluge, ki jih je za vzpon šole imela prof. Slavka Keglovič, s katero je vezanih prav vseh petindvajset let prizadevanj, hotenj in zmag. Začetek šole je bil v starem dijaškem domu. Sprva je šola obiskovalo le 11 učencev in veliko prepričanost je bilo potrebno, da so stariši spoznali, da je za otroka dobro, če obiskuje pomožno, kakor so takrat imenovali šolo. Tako je število otrok stalno naraščalo in v letih 1962/63 je šola postala osemletka.

Spomladi 1975 so postavili temeljni kamen za novo šolo z internatom in jo odprli za občinski praznik 1978. Danes imajo na šoli 127 učencev, vključeni so v 14 oddelkov in v šest vzgojnih skupin, en oddelek

je za podaljšano bivanje. Na šoli je zaposlenih 25 strokovnih delavcev in 12 delavcev tehničnega osebja. Na šoli je bogato razvita interesna dejavnost, pri vsem delu pa so učencem v veliko pomoč delavci tovarne zdravil Krka, ki je že pet let pokroviteljica šole.

V imenu pokroviteljskega odbora Krke je Milica Jakopin obljubila, da si bodo v letošnjem letu še posebej prizadevali in iskali možnosti zaposlovanja otrok v Krki in tudi v drugih delovnih organizacijah.

J. PAVLIN

Zimska služba le zmaguje

Do novega leta so za zimsko vzdrževanje cest v brežiški občini porabili 500.000 dinarjev

Cestna služba pri Komunalno-obrtnem podjetju v Brežicah se je za zimo dobro pripravila in direktor Anton Držanič zatrjuje, da imajo za posipavanje cest v normalnih razmerah na zalogi dovolj soli. Letos je njena poraba večja, ker je poledica zelo pogosta. Nerodno je le to, da posipavanje pri nizkih temperaturah ni učinkovito, saj sol deluje le do 5 stopinj pod ničlo.

PROGRAM VREDEN KETTEJEVEGA IMENA — Na proslavi četrtoletnega jubileja šole, so se gostom v več kot enournem programu predstavili tamburaši, pevci, recitatorji in folkloristi. Za to priložnost so mladi pripravili tudi bogato razstavo ročnih spretosti. (Foto: J. Pavlin)

JULIJ ŠKRINJAR, NOVI PREDSEDNIK SINDIKATA

Na točkovi seji občinskega sindikalnega sveta v Črnomlju je osrednja pozornost veljala stališčem in smernicam 3. konference Zveze sindikatov Slovenije; razpravljali so tudi o programu republiškega sveta ZS za letošnje leto, za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta pa so izvolili Julija Škrinjara, ki je bil do sedaj vodja kadrovske službe v Beltu.

Tovorni vlak je treščil v lokomotivo

Sevnica: zaradi nesreče ustavljen tudi mednarodni promet

V ponedeljek ob 17.48 je pripeljal na sevniško železniško postajo izredni tovorni vlak iz zagrebske smeri in trčil v lokomotivo, ki je na postajnem območju opravljala premik. Pri tem se je iztirilo 5 vagonov tovornega vlaka. Škodo in vzroke za nesrečo bo razkrila preiskava, po vsej verjetnosti sta je kriva tako imenovani človeški faktor in naglica pri delu.

Do 21. ure sta bila zaprta oba tira mednarodne proge. Promet je nemudoma stekel že ponoči. Železnica je od Izletnikove poslovalnice v Sevnici nemudoma najela pet avtobusov. Po en avtobus je bil ves čas na razpolago na postajah v Brestanici in v Sevnici, trije pa so krožili. Razen prestopanja potniki niso imeli večjih sitnosti, tudi ni prišlo do večjih zamud.

A. Z.

PRIJAVE KMALU ZBRANE

V Brežicah, Krškem in Sevnici se bo januarja in februarja začelo več šol in tečajev za izobraževanje komunistov. Ta čas pospešeno zbirajo v osnovnih organizacijah prijave za kandidate ZK in za novo sprejete člane, prijavljajo pa se tudi interesi za občinske politične šole.

O DELOVANJU KOMUNISTOV V BELI KRAJINI

Včeraj sta bili v obeh belokranjskih občinah seji občinskih konferenc Zveze komunistov. Tako na dopoldanski v Metliki kot na popoldanski v Semiču so obravnavali poročilo delovnih skupin CK ZKS, ki sta pred časom obiskali črnomaljsko in metliško občino. Na obe seji so povabili tudi predsednika CK ZKS Franceta Popita. Več o sejah v prihodnji številki.

KOČEVJE: PARTIJSKI SEMINAR

Minulo soboto in nedeljo, 16. in 17. januarja, je bil v Kočevju seminar za novoizvoljene sekretarje osnovnih organizacij ZK in za kandidate za občinsko konferenco ZK. Udeleženci so poslušali predavanja o nalogah članov ZK v družbenopolitičnih organizacijah in političnem sistemu socialističnega samoupravljanja o organizaciji in metodah dela v OO ZK, o vlogi in delovanju komitejev za SLO in DS ter o družbenopolitičnem usposabljanju za opravljanje nalog.

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Naše uredništvo bo tokrat gostovalo v krajevni skupnosti

DOBRAVICE

Prebivalce Gornjih in Dolnjih Dobrav, Krivoglavc in Geršičev vabimo, naj pridejo v torek, 26. januarja, od 17. ure naprej v gasilski dom v Krivoglavcih, da nam bodo povedali o svojih težavah, uspehih, potrebah, željah.

Ob poledici so običajno na delu po štiri ekipe, za oranje snega pa jih gre na delo tudi po sedem. To seveda povečuje stroške. Pri organizaciji dežurne službe brežiški cestarji prav tako varčujejo, zato so vpeljali pripravljenost na domu.

J. T.

KONČNO NA VRSTI ZA OBNOVO

Precej zanemarjen, že razpadajoči prosvetni dom v Brežicah bodo začeli v kratkem obnavljati. Kulturna skupnost bo med drugim poskrbela za ustrezen prostor za amatersko dejavnost, obnovila pa bo tudi zapuščen, na vseh koncih škripajoči oder.

V PENDIRJEVKI — V strmi gorjanski dolini Pendirjevki se je kaj lahko pričeti o strahotni moči in neizprosni narave. Mogočne bukke, izravnane s koreninami, leže vseprek. Spravilo tega lesa je zaradi težke dostopnega terena precej oteženo. Drevesa na fotografiji leže ravno čez traso nekdanje ozkotirne železnice. (Foto: A. B.)

Dovolj papirja in celuloze

Brez združevanja deviz ne gre — V „Djuru Salaju“ bodo letos izvozili za 46,2 milijona dolarjev blaga — Proizvodnja bo večja za 3,7 odstotka.

V tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem načrtujejo, da bodo letos naredili 125 tisoč ton celuloze, 136 tisoč ton papirja, 18.500 ton valovite lepenke in 11.500 ton embalaže. 2.010 zaposlenih naj bi tako ob večji storilnosti povečalo proizvodnjo v primerjavi z letom 1981 za blizu 3,7 odstotka.

V tem največjem delovnem kolektivu v Posavju sodijo, da bodo v celoti povečali izvoz za 12,5 odstotka, tako da bi s prodajo na tujih tržiščih iztržili 46,2 milijona dolarjev. Dirka za dragocnimi devizami in dejanske potrebe po le-teh bi si

cer terjali večji izvoz celuloze, kot je predvidena količina 49.000 ton, toda s samoupravnim sporazumevanjem s slovenskimi papirnicami si

pa v „Djuru Salaju“ nikakor ne nameravajo odnehati od sprejetih izvoznih usmeritev.

P. PERC

• V oktobru bodo v tozdu Celuloza priključevali čistilne naprave. Tedaj bodo opravili redni letni remont. Zaradi vzdrževanja visokonapetostnih naprav bodo takrat izvedli še dvodnevni popoln energetski zastoj.

bodo zagotovili 6 milijonov dolarjev. Ob uspešnem sporazumevanju s časopisno-založniškimi podjetji pričakujejo od združevanja deviz za papir še 6,6 milijona dolarjev. Tako bi šlo v izvoz le 36.800 ton papirja, v primeru zatikanja pri sporazumevanju pa bi krški papirnicarji izvozili kar 50.000 ton časopisnega papirja, predvsem v ZRN, Indijo in Grčijo, da bi si zagotovili dovolj deviz za uvoz lesa. Plan delovne organizacije in načrti tozdrov slej ko prej upoštevajo potrebe domačega trga, hkrati

BREŽICE: PRIHODNJE LETO VEČ PŠENICE

V brežiški občini so v jeseni zasejali s pšenico precej večje površine kot običajno, da bi tudi iz te v sicer za druge kulture specializirani občini pridelali več belega kruha za skupne potrebe.

Po vnaprejšnjih predvidevanjih računajo letos na 150 ton odkupa. V prizadevanju za večje površine, zasejane s pšenico, so se Agrarii pridružili tudi zasebni kmetovalci na ravnini, medtem, ko se tisti v hribovitih, izrazito vinogradniških in žvinojskih predelih kljub prizadevanju pospeševalcev niso mogli ogreti za to spremembo.

KUHINJA ZA DROBNE PRIJATELJE — Zaradi hudega mraza, ki že nekaj tednov vztrajno pritiska, si ptice vedno težje najdejo hrano. V stiski jim najčešče pomagajo otroci. V ptičje krmilnice natrosijo zrna ali pa pripravijo slastno ptičje pogačo, kot so jo pretekli teden skuhali prvošolci na osnovni šoli v Stopičah. Od doma so prinesli loj in salo, ga stopili v loncu, potem pa dodali različno zrnje: proso, pšenico, mleto koruzo... Tako pripravljeno maso so stresli v mrežice in že ohlajeno obesili na konce vej; „Da jih ne dobi mačka“, so odgovorili tovarišici. (Foto: Janez Pavlin)

VREME

Tudi v drugi polovici tedna se bo nadaljevalo suho in hladno vreme.

Ocena je izhodišče za delo

(Nadaljevanje s 1. strani)

ko je bila še cela vrsta drugih razpravljalcev.

Ob besedah Jožeta Franke, kmeta iz Orehovice, ki je govoril o položaju kmetijstva na vasi, je besedo povzel Viktor Avbelj. Govoril je o kmetijski politiki in spremembah davčnega sistema, ki zadeva kmete, ter poudaril, da je v javnosti povsem napačen vtis, da gre znova za nepriljubljen poseg na vas, ki bi prizadejal delavnega in prizadevnega kmeta. To pa ni res!

O samem poročilu je menil, da je realno zastavljeno in da ugotovljene slabosti ne izvirajo iz delovanja sistema, kot skušajo ponekod prikazovati,

ti, marveč da prihaja do njih zato, ker politični in ekonomski sistem nista pravilno delovala. Glede položaja v IMV je rekel, da je republika zainteresirana za sanacijo in nadaljnji razvoj tovarne, saj je tudi v preteklosti v celoti podpirala zamisljeni razvoj IMV. Republika se vključuje v sanacijo, slišati pa je, da doma niste naredili vsega, kar je bilo obljubljeno. Mislim zlasti na kadrovske podpore, je rekel.

Predsednik CK ZKS France Popit je že prej posegel v razpravo, v zaključni besedi pa je poudaril, da je celotno akcijo za stabilizacijo gospodarstva, kot sanacijo podjetij v izgubi, usmeriti v povečevanje izvoza. Omenil je IMV, Krško, Novoles, Pionir, Novoteks, medtem ko naj bi manjše kolektive na večje navezovali in jih skupno usmerjali v povečan izvoz. Več pa bi bilo treba storiti glede dohodkovnih povezav in ustanjavanja pogojev za delo razvojnih oddelkov in uveljavljanje znanosti. „Čudim pa se,“ je rekel med drugim, „da pravo nagrajevanje po delu v občini ne napreduje hitreje, ko imate vendar Novoles z dobrimi izkušnjami in spoznanji na tem področju.“

Dotaknil se je tudi delovanja komunizmov v delegatskem sistemu in menil, da niso umestne nenehne kritike delovanja delegacij. Če delegacije in delegati ne delajo, pomeni to, da komunisti, sindikat in Socialistična zveza niso dovolj aktivni. V

zaključni besedi je predsednik Popit izrecno poudaril, da ocena delovne skupine in stališča konference ne bi smela ostati samo v partijskih vrstah in ožjih krogih, pač pa bi morali o tem razpravljati v samoupravnih organih prizadetih delovnih organizacij in na širših sestankih z delavci.

R. BACER

Iz Mozlja

NIČ VEČ BREZPLAČNO – Medtem ko so bili doslej „Viharji“, glasilo osnovne organizacije ZSM Mozelj, brezplačni, bo poslej veljal izvod tega glasila 20 din. V zadnji številki „Viharjev“ je več zanimivih prispevkov, npr.: „Predstavljamo“, „Clovek in narava“, „Vaški klepet“ in „V objemu cigaretnega dima“. Zadnja številka je nekoliko manj kritična, kot so bile dosedanje, zato pa bolj samokritična.

„POJOČA DEKLICA“ RIJAVČEVI – Na novoletnem kvizu „Naš kraj in krajani“ so pokazali svoje znanje in spretnosti Marija Grebenc, Slavica Rijavec, Andrej Senekovič in Franc Salamon, ki je po sličnem kvizu spomladaj prejel v prehodno last kipec „Pojoča deklica“. Kviz je izzval veliko zanimanja, navijanja in smeha polne dvorane gledalcev. Presenetljivo je v kvizu zmagala najstarejša tekmovalka Slavica Rijavec, ki je zbrala 40 točk in tako prevzela v prehodno last „Pojočo deklico“. Program kviza je vodil in povezoval Ivo Stanič, za glasbene točke pa je poskrbel na novo ustanovljen kvartet „Vihar“ iz Mozlja.

POMAGATI STAREJŠIM – Mladinci iz osnovne organizacije Mozelj so pred kratkim ocenili delo za lani in sprejeli delovni program za letoš. Z delom lani so bili zadovoljni (saj so zanj prejeli celo republiško priznanje), menili pa so, da so kljub temu premalo storili na področju pomoči starejšim občanom, na idejno-političnem področju ter da so zapostavili družabno in zabavno življenje mladih. Delo na teh področjih bodo letos izboljšali, razen tega imajo v načrtu še večje delavnosti na področju telesne kulture, kulture, mladinskih delovnih akcij in ljudske obrambe. Izdali bodo tudi štiri številke svojega glasila „Viharji“.

V. DRAMAC

Razvoj otrok skupna skrb

Se bolj poživiti delo društev prijateljev mladine v krajevnih skupnostih – Nova tam, kjer jih še ni

Lanskoletne razprave o vlogi in pomenu družbenih organizacij in društev pri nas so pokazale, da je interesnega združevanja krajanov zelo veliko. Moramo pa ga še vzpodbujati, saj ljudje v družbenih organizacijah in društvenih razrešujejo mnoge svoje probleme in zadovoljujejo skupne potrebe v krajevnih skupnostih. Najbolj množična so društva Rdečega križa, gasilska in športna društva itd.

Med društva s posebnim pomenom in vsebino sodijo tudi društva prijateljev mladine, ki v okviru programov SZDL prevzemajo naloge podružljanja skrbi za predšolske in šolske otroke pa tudi za mlade po končani osnovni šoli, nudijo pomoč staršem pri vzgoji in izobraževanju ter sploh pri razvoju njihovih otrok.

O pomenu in vlogi društev prijateljev mladine v Sloveniji so bile množične razprave v SZDL, mladinski organizaciji, ZK, ZB itd. Končno stališče je bilo, da se mora društvo prijateljev mladine oblikovati v vsaki krajevni skupnosti, kjer še ne deluje. Da bi bilo pri ustanavljanju, poživljanju in vsebinskem delovanju društev kar največ enotnosti, je še lani Zveza prijateljev mladine Slovenije pripravila regijske posvete za predstavnike krajevnih organizacij SZDL. Takega seminarja za Dolenjsko se je od 31 vabljanih predstavnikov krajevnih konferenc SZDL udeležilo le 18. Seminarju so sledili štiri posveti po krajevnih skupnostih. Povsod so starši in različni strokovnjaki razpravljali o pomenu sodelovanja čim večjega števila ljudi pri razreševanju problemov s področja skrbi za vsakega otroka, za čim bolj enotne pogoje varstva, vzgoje, socialnega in zdravstvenega varstva, izobraže-

vanja, razvedrila itd. Te probleme bo lažje odpravljati, ko bomo stanje vsako leto analizirali po krajevnih skupnostih in dajali predloge za spremembe vsem, ki lahko kaj izboljšajo, npr. urbanizem za načrtovanje prostorov in zelenih površin za igro in druge dejavnosti otrok v prostem času, športnim društvom za organizacijo športnih in rekreativnih dejavnosti za otroke, zvezi organizacij za tehnično kulturo, vrtcem za razširjanje programov tudi za otroke, ki niso vključeni v varstvo, šolam, krajevnim skupnostim itd. za usmerjanje otrok v različne interesne dejavnosti in pomoč pri njihovi izvedbi.

Nekatera društva prijateljev mladine v novomeški občini so takšne naloge opravljala že vrsto let, društva v ustanavljanju pa se nanje skrbno pripravljajo. V novomeški občini sedaj deluje 12 društev prijateljev mladine v krajevnih skupnostih, 11 pa jih je v ustanavljanju. Njihovi ustanovni občni zbori bodo v kratkem, na njih pa bodo sprejeli delovne programe in poskrbeli za registracijo. Vanje naj bi se vključilo kar največ ljudi, ki jim skrb za zdrav razvoj otrok ni tuja. V februarju bo konferenca občinske zveze prijateljev mladine, na katero bodo vsa društva izvolila po dva delegata. V odbore društev v krajevnih skupnostih pa naj bi izvolile svoje delegate vse organizacije in skupnosti, ki imajo kakorkoli na skrbi otroke. Naloge društev so torej številne in pomembne, še posebno pa ne gre prezreti prizadevanja, da bodo društva poskušala nuditi mentorstvo mladim povsod tam, kjer so aktivni.

IVAN GRAŠIČ
predsednik OZPM
Novo mesto

Ljubljansko pismo

Čas dela proti koristim kmetijstva

Pohiteti z že tako in tako zamujenimi vlaganji

Kljub gospodarskim težavam, ki so nas prisilile k trdemu varčevanju in stabilizacijskemu ravnanju, je očitno, da odgovornim še vedno največ težav dela dogovarjanje in sporazumevanje o kmetijstvu. Pravzaprav je to čudno, saj je očitno, da je k nestabilnosti velik delež prispevalo tudi porušeno razmerje med kmetijstvom (prenegla deagrariacija, zmanjševanje obdelovalnih površin, manjši pridelek hrane itd.) in preneglo razvijajočo se industrijo (naraščanje števila porabnikov hrane, manj kmetijskih surovin za pretirano razrasede zmogljivosti življenjsko-predevalne industrije itd.).

Minulo soboto sem v prilogi Dela prebral članek z naslovom: „Ko nam gre dobro, zlahka pozabljamo na kmetijstvo, v težkih trenutkih pa najbolj računamo nanj.“

Po vojni smo že imeli nekaj težkih trenutkov. Toda namesto boljšega in širšega vključevanja kmetov v pridelovanje hrane so se odločujoči raje zatekali zdaj k „veležitnici“ na Reki, drugič k uvozu krompirja ali zelja iz tujine, samo da naš kmet ne bi zanj dobil nekaj par več, tretjič k vlaganju in sovlaganjem v zemljo drugod. Tudi takšne odločitve so krepko prispevale k poslabšanju naše plačilne bilance!

Sedanji težki trenutki bi nas lahko stregli in nas dokončno prepričali, da smo ubirali napačno pota in da se moramo v pridelovanju hrane zazreti vase in obrniti k sebi, k svoji zemlji in svojim ljudem. Pa so nas res?

Prepocasnno sporazumevanje in dogovarjanje o politiki v takih imenovanih agroživilski celoti ne kaže na to. Namesto uresničevanja enotne globalne politike razvoja kmetijstva posamezne republike in pokrajine ponujajo svoje koncepte in celo ne prikrivajo svojih ozkih interesov, za katere naj bi sredstva dajala vsa društva.

Dogovarjanje in sporazumevanje je med klavdom in nekovalom politike, ki ob enotni globalni politiki ponuja tudi enoten model razvoja v vseh republikah in obeh pokrajinah, ne glede na agrarno, zemljepisno in socialno raznolikost sleherne med njimi. Tako se sporazumevanje in dogovarjanje zavlačuje že v drugo leto tega srednjoročnega načrta razvoja kmetijstva, namesto da bi „bika čimprej prijeli za roge“ s stvarnimi ukrepi in ustvarjalnim delom pa z načrti, za katere imajo dovolj dolgo lastno odejo!

Ne bom trdil, da v drugih delih države nikjer in ničesar ne delajo v tej smeri. Res pa je, da smo se v Sloveniji resno lotili vprašanja, kako zagotoviti več hrane doma in na slabo ali sploh ne izkoriščanih površinah, z lastnimi sredstvi. „Smo se“ poudarjam zaradi tega, ker se bo s spremembo dopolnitev in sprememb zakona o intervencijah v kmetijstvu in za predelavo hrane končno uresničilo načelo, da zagotavljanje potrebne hrane ni le skrb tistih, ki jo pridelujejo, ampak mora biti skrb vseh delovnih ljudi in občanov. Po tem zakonu naj bi do leta 1985 uresnili melioracijske programe in pridobili več kot 15.000 ha novih njiv in površin za pridelovanje krme, skupno pa zagotovili 2 milijardi 240 milijonov dinarjev.

Vlaganje ni poceni, toda časi ko so bila takšna vlaganja cenena, so minili. Pohiteti je treba, da s časom ne bi zamudili še več. Postavke načrtovalcev bo ocenila prihodnost.

ŠTEFAN KUJAR

BAZEN IN IGRISČA ODPRTI

Na sklicih skupščin samoupravnih interesnih skupnosti pred novim letom so v Sevnici obravnavali predlog za spremembo vrstnega reda gradnje športno-rekreacijskih objektov v Sevnici. Gradili naj bi odprt plavalni bazen olimpijskih mer in nekatera igrisča za male športe. Eno od rokometnih igrisč naj bi imelo premično streho, kakršne izdeluje jarki Induplati. Delegati telesnokulturne, kulturne skupnosti, otroškega varstva in izobraževalne skupnosti so podprli ta načrt.

PROIZVODNO DELO

Sredi februarja bodo imele učenske prvih razredov usmerjenega izobraževanja, ki se šolajo v izobraževalnem centru Beti, proizvodno delo. Učenke skrajšanega programa bodo delale v neposredni proizvodnji tri tedne, iz srednjega programa pa dva. Instruktorji in mentorji so na njihov prihod v delovno organizacijo dobro pripravljene, prav tako učenke vedo, kaj bodo počele, ko bodo zamenjale šolske klopi z delom v proizvodnji.

VARSTVO DEDIŠČINE

Ribniški izvršni svet se je strinjal s predlogom sporazuma o ustanovitvi Ljubljanskega regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Pravzaprav naj bi na območju ljubljanske regije delovala dva taka zavoda: prvi za mesto in drugi za okolico. Kaže, da bo več pripomb, ko se bodo dogovarjali o finansiranju. Lani so v občini porabili za take zadeve okoli 160.000 din, po novem pa naj bi jih to veljalo kar 460.000 din, in to za finansiranje redne dejavnosti zavoda, kar pa bi občine naročile posebej, bi morale tudi dodatno plačati. Tako povečanje pa zaradi stabilizacijskih omejitev seveda ne bo možno.

V OBČINSKI SZDL VOLILI

Za včeraj je bila v Trebnjem sklicana programsko-volična seja občinske konference SZDL. V skladu z dnevnim redom bodo na seji obravnavali poročilo o delu občinske konference v preteklem letu, delovni program za letošni opravljen volitve. Predsedstvo občinske konference je za vodstvo te organizacije evidentiralo Tomaža Plazarja in Pavleta Žagarja. Več prihodnjic.

„COŠ“ DAJE VELIKO, NI PA POCENI

„Ce celodnevna osnovna šola (COŠ) res dosega tako lepe rezultate, kdaj je bodo potemtakem deležni tudi otroci oz. učenci iz manjših šol?“ je na zadnjem zasedanju krške občine skupščine vprašala delegatka Tilka Poljšak iz Koprivnice. Delno ji je odgovoril kar delegat Jože Zupančič iz Podbočja z dvema vprašanjema: „Bo slovenska družba kdaj tako bogata, da bodo imeli celodnevno šolo vsi otroci? Kdaj bo združeno delo sposobno ustvariti možnosti za to?“ Ker konkretnega odgovora ni bilo slišati, ker ga v tem času zanesljivo ni moč natančno določiti, lahko sami ugotovimo, da se je COŠ v zaostrenih pogojih gospodarjenja precej oddaljila celo od bolj razvitih predelov, se pravi, da bodo v manj razvitih krajevnih skupnostih čakali še dlje na celodnevno osnovno šolo.

ZMRZOVATI SE NI TREBA

Občani, ki se grejejo s premogom, ga lahko dokupijo tudi sredi zime. V prodajalni kuriva v Brežicah smo zvedeli, da imajo brikete iz Sovjetske zveze na zalogi po 3795,30 dinarjev, kdor pa želi velenjski lignit, ga lahko naroči še za to sezono. Cakalna doba je kratka.

Za prihodnjo zimo bodo vpi-sovali naročnike za premog od 1. februarja dalje. Tisti, ki so na Senovem izpadli, oziroma so med zadnjimi na vrsti, imajo potemtakem vendarle še možnost, da naročijo kurjavo v Brežicah.

IZ ZADNJEGA PAVLIHE

VREME JANUARJA: Nevarnost plazov!

Kako „prevetriti“ pisarne?

Namen zmanjšanja „družbene režije“ je predvsem v tem, da bi upravne službe postale ažurnejše in bolj učinkovite in da bi imeli od njih več koristi

Kot vemo, poteka akcija za zmanjšanje števila zaposlenih, ki sodijo v tako imenovano družbeno režijo; gre torej za zaposlene v državnih, republiških in občinskih upravah, samoupravnih interesnih skupnostih, društvih in drugih ustanovah. Teče že nekaj mesecev, vendar še brez pravega haska. V nekaterih občinah so se te naloge lotili resno, v drugih pa bolj mimogrede. Vendar je nesporno, da je prav v občinskih upravah število zaposlenih daleč preveliko (v vseh slovenskih občinah 7.042). V ljubljanskih občinah je zaposlenih kar 826 ljudi, v republiški skupščini npr. pa nekaj več kot 500.

V naslednjih mesecih bo med sistemizacijo del in opravi dvomno treba odpraviti razlike ter dejansko zasedenostjo de-

lovnih mest, ko pa bodo te razlike odpravili, novo zaposlovanje ne bo več dovoljeno. Nihče ob tem nima v mislih metanja ljudi na cesto ali česa podobnega, čeprav je res, da bo kdo moral tudi oditi delat drugam, oziroma tisto, za kar je usposobljen. Namen zmanjševanja „družbene režije“ in njena racionalizacija je predvsem v tem, da bi upravne službe postale ažurnejše in bolj učinkovite, skratka, da bi občani imeli od njih več koristi in da bi njihovo pomočjo lažje uveljavljali svojo vlogo samoupravljalcev v okolju, v katerem živijo.

Mimogrede kaže še pogledati, kolikšnih je število zaposlenih v občinskih upravah dolenjskih občin. Podatki kažejo, da jih je v občini Brežice 116, Kočevje 68, Krško 136, Metlika 39, Novo mesto 225, Ribnica 42, Sevnica 74 in Trebnje 73. Vendar pa ti podatki povedo malo, saj večina „administrativnega aparata“ domuje drugje: v bankah, sish, delovnih skupnostih skupnih služb, SDK itd. Posodobitev dela v teh organizacijah in službah bi jih zredčila, hkrati pa lahko močno okrepila vrste delavcev za stroji – če že ne v prvi, pa v drugi in tretji izmeni.

Namesto komentarja: naj obrachamo ta dejstva in številke tako ali drugače, eno je le jasno: ko bo (in če bo) kdaj delo v proizvodnji bolje plačano kot v pisarni, bo tudi domačih delovnih rok v industriji več in se ne bo treba tako močno zanašati na priliv delavcev iz drugih republik in pokrajin na naša gradbišča, v gostišča in šekam. Pa tudi v pisarnah ne bo več tolikšne gneče, kot je je zdaj.

V BLATNIK

KUHARSKI TEČAJ ZA KMEČKE GOSPODINJE

V tem tednu se v menzi metliške Vinske kleti začel kuharski tečaj za mlade kmečke gospodinjice, ki ga pripravlja Kmetijska zadruga.

Sožitje lovcev na meji

Enkratno doživetje žumberških in metliških lovcev

„Če me občutki ne varajo, potem sem bil med ljudmi tako odprtih src, kot so vaša, samo še takrat, ko smo tudi v teh krajih kovali to, kar danes imamo in na kar smo vsi ponosni. Tovariši, verjemite mi, tudi jaz sem vesel in ponosen, da sem lahko prebil ta dan z vami, saj ste me danes vnovič prepričali, da duh bratstva in enotnosti ter prijateljstva med ljudmi na obeh straneh meje nikoli ne bo zamrl,“ je med drugim dejal Rade Bulat, general in narodni heroj, po končanem nedeljskem lovu, ko se je na „zadnjem pogonu“ v radoviškem kulturnem domu zbralo več sto žumberških in metliških lovcev ter bližnjih in daljnih gostov.

In res je bil ta dan, ko so lovci pozabili na lovsko mejo – republiške pa tod živeči ljudje tako in tako ne poznajo še od vojnih časov dalje – enkratno doživetje, ki se bo slehernemu od njih prav gotovo globoko vtisnilo v spomin. Kajpak tu ni mišljen lovski plen, ki je bil ves čas v drugem planu (kar pa seveda za njegovo pičnost ni nikakršno opravičilo), temveč predvsem vsa tista drobna lovstva pa tudi druga doživetja, ki so vsakogar posebej prepričala, da morajo takšna srečanja lovskih družin Metlike in Radatovičev postati stalna.

Tradicionalna žumberška in belokranjska gostoljubnost, v kar pa seveda ne sodi zgolj lovski golaž visoko v gori in prašičja

zakuska ter belokranjska dobra kapljica v že omenjenem domu, ampak tudi mnogotera vabila Žumberčanov (stopite no k nam v hišo) po zakonitih zasebkih, je bila tisto, česar se bo marsikdo še najbolj spomnil. Ljudje v teh krajih se kljub vsemu, čemur smo danes priča, niso kaj dosti spremenili. In bržda je marsikdo med lovci prav zategadel obljubil, da prihodnje leto spet pride.

Prvo takšno srečanje na tem območju pa je pomembno še zaradi nečesa, in sicer zaradi tega, ker ne bi smelo ostati osamljeno. Govorci so namreč vsi po vrsti menili: „Tako, kot smo odprti lovci in ljudje na tej strani Gorjanec, bi bilo več kot koristno, če bi se to lovsko sožitje razširilo po vsej mejni črti, ki deli Gorjanec na slovensko in hrvaško stran.“

Teško pričakovana roka je torej podana. Če bo sprejeta (o čemer pa ni dvomiti), bi utegnili to Gorjanec po bogastvu z divjadjo kaj kmalu približati tistim slovenskim in hrvaškim območjem, ki so po tem znana tudi izven naših meja. Ne nazadnje pa je to lahko tudi dodatna možnost in spodbuda za hitrejši gospodarski in socialni razvoj spominkega območja „Zumberak – Gorjanci“, kar so si ti kraji s svojo revolucionarno zgodovinsko preteklostjo tudi zaslužili.

IVO KULJAJ

VODA IZPOD LEDU — Ivan Mak iz Gornjih Dobravic v metliški občini ima majhen vodnjak, zato vodo za dve kravi vsak dan vozi iz vaške mlake. Luknjo v debel led, ki sedaj prekriva mlako, je Ivan naredil bolj na robu, tako da je za vaško mladež ostalo dovolj prostora za drsanje. (Foto: A. Bartelj)

1982 — LETO ČISTOČE — Pionirji osnovne šole Šmihel se že nekaj let uspešno spopadajo z nesnago v domačem kraju. Ekipe učencev dvakrat na teden pobirajo papirje in ostalo. Letos bi bilo prav, da bi imeli čim več posnemovalcev, saj je letošnje leto proglašeno za leto čistoče. (Foto: J. P.)

SLOVENSKI OKTET V LISCI — Na koncert tega svetovno znanega sestava v soboto v Sevnici je prihitelo mnogo pevcev iz bolj oddaljenih manjših krajev, od Zabukovja do Loke. Oktetovci so zapeli vrsto pesmi z nove plošče in kasete „Nocoj in vselej“. (Foto: A. Železnik)

AKADEMIJA KARATEJA — Predstavniki občinske telesnokulturne skupnosti Tone Sulc je po akademiji karateja v Delavskem domu Edvarda Kardelja v Krškem 12. januarja izročil uspešnim tekmovalkam domačega kluba Kokotčevi, Pavlinovi in Pislakovi plakete ZTKOS. Več na športni strani! (Foto: P. Perc)

ZARADI LEŽAJA ŽAGARJI ZAČASNO V GOZDU

Poročali smo že o okviri glavnega ležaja na polnojarmeniku ševniške žage brežiškega Gozdnega gospodarstva. Ležaj bi bilo mogoče dobiti v Zvezni republik Nemčiji v enem, največ dveh dneh. Zaradi znanih uvoznih omejitev kaj takega ni bilo mogoče. Minuli teden so o tem govorili celo v republiški skupnosti za odnose s tujino. Sredi tedna še ni bilo jasno, ali bodo ta ležaj lahko kupili ali ne. Pri škodi, ko polnojarmenik stoji, ni mogoče računati le kubikov, ki so nerazrezani na lesnem skladišču. V nastalem težkem položaju so delavci pokazali pohvalno razumevanje. Okrog 20 žagarjev je odšlo že drugi dan na delo v gozd.

Sejmišča

NOVO MESTO: V ponedeljek je bilo naprodaj 348 pujskov in 9 od tri do pet mesecev starih praščev, prodanih pa skupaj le 168. Cene so ostale nespremenjene; pujski so stali 2.200 do 3.200 din, starejši prašči pa 3.300 do 4.000 din.

BREŽICE: Prodajalci so v soboto ponujali 457 pujskov in 12 nad tri mesece starih praščev, prodali pa so jih skupaj 341. Za pujske se je sukala cena okoli 120 din, za starejši prašče pa okoli 80 din za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Rezerve so v gnojenju

Ko nam gre dobro, zlahka pozabljamo na kmetijstvo, v težkih trenutkih pa najbolj računamo nanj, tako je v naslovu zapisalo v soboto Delo, ko je razlagalo kakšne so možnosti, da pridélamo več hrane. Možnosti so velike, izvedenci FAO so ugotavljali celo, da bi lahko sami pridelali za 80 milijonov ust hrane, če bi izkoristili naravne danosti ob sodobni kmetijski tehnologiji.

Rezerve so v premalo izkoriščenih kmetijskih površinah, v neobdelani zemlji, v odpravi razdrobljenosti parcel, v večji porabi umetnih gnojil, čemur bo danes namenjena ta rubrika. Po porabi umetnih gnojil ocenjujemo tehnološko razvitost poljedelstva, in če vemo, da smo glede tega na dnu evropske lestvice, vemo s tem, kje smo v razvoju kmetijstva.

V Sloveniji porabimo na hektar kmetijske zemlje približno 120 kg mineralnih gnojil. Avstrija porabi dvakrat toliko, Italija prav toliko, Francija trikrat toliko, Nizozemska pa celo sedemkrat toliko. Temu primerni so tudi povprečni pridelki ali prireja mesa in mleka. Ko je Slovenija imela 1.818 litrov povprečne mlečnosti na molznico, je imela Nizozemska 4.250, Avstrija 3.038, Sovjetska zveza 2.200 in celo Bolgarija 2.146. Avstrijski in francoski povprečni pridelki krompirja je dvakrat tolikšen kot slovenski, Nizozemska pa redi trikrat toliko govodi na hektar kot mi.

Povezava je več kot očitna, in če nam gre za to, da bi pridélali več hrane, je treba v resnici storiti vse, da bi povečali porabo mineralnih gnojil. Ta je odvisna predvsem od cene gnojila, ali še natančneje rečeno, od usklajenosti cen mineralnih gnojil z vsemi cenami. Kako je s tem, vedo povedati predvsem kmetje sami in statistika, ki ugotavlja; da je zaradi previsokih cen gnojil poraba let in leta stagnirala in ali celo nazadovala.

Tega naj bi bilo zdaj konec. V Sloveniji so naredili dolgoročen načrt porabe umetnih gnojil, po katerem naj bi v letu 1985 poraba narasla na 156 kg, pet let kasneje na 177 kg, leta 2.000 pa na 200 kg na hektar. Po letošnjem gnojilnem načrtu naj bi porabili 136 kg in naredili še en korak k 85-odstotni oskrbi z lastno hrano, kar je cilj tega srednjeročnega obdobja.

Inž. M. L.

Načela, žal, ne režejo kruha

Kljub stališču delovne skupine CK ZKS, da trenutek za ustanovitev DO Tesnila ni primeren, delavci še vztrajajo — Ukrepanje utemeljujejo z bojznijo za socialno varnost

Delavci tozda Tesnila iz Velike Loke delovne organizacije Donit stojijo pred alternativo: ali vztrajati v sedanji organizacijski in samoupravni povezanosti na ravni delovne organizacije in s tem ogroziti, kot trdijo, svoj obstoj ali pa ustanoviti svojo delovno organizacijo in s tem izpeljati vse tiste naloge, ki bi jih sicer morale skupne službe delovne organizacije.

Kot je znano, je Donitov tozda Tesnila iz Velike Loke v skladu s sklepi svojih samoupravnih organov sklenil, izstopiti iz delovne organizacije. V ta namen je že bil razpisan referendum, ki naj bi bil 24. decembra lani, a je bil po posredovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja Slovenije odložen za nedoločen čas. Kmalu potem je bila v občini Ljubljana—Šiška delovna skupina CK ZKS, ki je med drugim obravnavala tudi predloge iz Velike Loke. Ob obisku delovne skupine je bilo rečeno, da v delovni organizaciji resda še ni do kraja zaživel samoupravno povezovanje delavcev, da tudi delovna skupnost skupnih služb še ne deluje v skladu z zakonom o združenem delu. Kljub tem in takim težavam pa je bilo rečeno, da poskusi tozda Tesnila niso v skladu z našo politiko samoupravnega povezovanja, združevanja dela in

sredstev. Zato je bil ob koncu sprejet sklep, naj se te zadeve uredijo. Podobno so govorili tudi na problemski konferenci osnovnih organizacij ZK in sindikata DO Donit pretekli teden v Medvodah.

Kljub jasno izrečenim stališčem delovne skupine, ki je bila proti poskusom Tesnila za ustanovitev delovne organizacije, kljub temu da so bile od strani DO Donit priznane nekatere napake in zastoji pri uvajanju nove tehnologije in razvoja, pa v Veliki Loki še vedno vztrajajo pri svojem. Kot kaže, je njihov glavni argument bojazen, da bi zaradi manjšega uvoza ostali brez dela, saj jim delovna organizacija ne zagotavlja zanj dovolj deviz. V primeru, da bi dejansko ostali brez uvoza, bi se namreč kaj lahko zgodilo, da bi ne imel kdo zagotoviti socialne varnosti

• V ponedeljek je bila v Trebnjem seja komiteja občinske konference ZK, na kateri so med drugim obravnavali tudi odnose med tozdom Tesnila in delovno organizacijo Donit. Potem ko je sekretar komiteja poročal o dosedanjem dogajanju med tozdom in delovno organizacijo, je bil sprejet sklep, da se ustanovi strokovno-politična komisija, ki naj prouči, zakaj je prihajalo do težav v Donitu, in predlaga najboljšo rešitev za razplet.

za delavce, ki bi tako ostali brez dela. Prav tako niso bile v okviru delovne organizacije izpolnjene vse izvozne naloge, saj so lanske izvozne načrte izpolnili le s 15 odstotki. Za vse te naloge pa imajo v tozdu v Veliki Loki dovolj strokovnih kadrov, saj se je že doslej dogajalo, da so ob skupnih službah v Donitu pogosto ostajali na cedilu. Zato so bolj kot za vztrajanje pri deklariranih načelih za živo prilagajanje razmeram, saj je po njihovem veliko bolj naravno, da proizvodnja normalno teče, kot pa da ostanejo v delovni organizaciji in tvegajo prekinitev normalnih proizvodnih procesov.

Zato še naprej vztrajajo pri tem, da sicer osnujejo svojo delovno organizacijo, se še naprej povezujejo z ostalimi tozdi Donita in najdejo svoje mesto v SOZDU Kemija, kjer bodo tudi službe s podobnimi nalogami, kot so bile v Donitu. Za tako svojo določitev so našli pravne ute-

meljitve tudi v zakonu o združenem delu, za njo pa stoji tudi vsa vodstva trebanjskih družbenopolitičnih organizacij.

J. S.

Krompir v izvoz

V metliški občini posejejo koruzo na kakih 400 hektarjih njiv, za letos pa v Kmetijski zadrugi predvidevajo, da bo s koruzo posejanih več površin. „Naša pospeševalna služba je začela akcijo, da bi obdelali čim več tudi že dolga leta opuščanih njiv. V intenzivno proizvodnjo, kjer naj bi dosegli kar največje učinke, pa bomo vključili 200 do 250 ha površin,“ pravi direktor metliške Kmetijske zadruge Janez Gačnik.

Da bo to moč izpeljati, mora zadruga zagotoviti okoli 6,5 tone primernih hibridnih sort semena, 2 toni herbicidov in kakih 300 ton gnojil za koruzo, zlasti nitrofoskala in dušikovih gnojil.

Janez Gačnik: „Obdelati čim več opuščanih njiv.“

Letos naj bi v občini sejali tudi več koruze za siliranje; medtem ko so do sedaj kmetje koruzo za siliranje sejali na 20 do 25 hektarjih, naj bi jo letos na približno 50 ha. Poleg tega si v zadrugi prizadevajo, da bi pospešili pridelovanje soje in strniščnih posevkov, zlasti krmnega ohrovtu in pitnika pa tudi raznih travnih mešanice in grašice.

Krompir naj bi letos sejali na 300 do 350 ha njiv, na katerih naj bi bila proizvodnja intenzivnejša, tako da bi zadruga odkupila 600 do 700 ton krompirja; od tega bi ga 20 odstotkov namenili za izvoz. Da bi to uresničili, morajo zagotoviti kakih 50 ton semenskega krompirja, od tega okoli 20 ton sorte desiree, ki se zlasti na tuji trg bolje prodaja. Poleg tega je treba priskrbeti potrebna gnojila in zaščitna sredstva, pripraviti tehnološka navodila in začeti sklepati pogodbe s kmeti.

A. B.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Kako dela ožji vinogradniški okoliš Trebnje

Društvo vinogradnikov ožjega vinogradeškega okoliša Trebnje ima široko območje, saj obsega celotno Temeniško dolino, dobriško kotlino in del Mirenske doline. Svet OVO je bil delaven in je opravljal vse naloge, ki mu jih je nalagal upravni odbor Društva vinogradnikov Dolenjske. Redno se je sestajal, vsako leto pa smo imeli tudi zbor vinogradnikov. Od ustanovnega zbora OVO do danes je število članov naraslo na 120. Potrebno pa bo razmisliti o ustanovitvi ožjih vinogradeških okolišev za področje Cateža s Primskovim in za področje Dobrnica s Šmarom in Lisco.

Lansko leto smo organizirali več predavanj za naše vinogradnike o zaščiti vinogradov, uporabi umetnih gnojil in škropiva ter o kletarstvu. Po svojih članih je društvo, oziroma OVO sodelovalo pri prireditvi Teden dolenjskega cvička v Novem mestu, v letu 1980 pa smo celo organizirali Teden dolenjskega cvička na našem območju. V lanskem letu je bilo obnovljenih več vinogradov. Res pa je, da se ne moremo pohvaliti s skupinsko obdelavo in s skupinsko obnovo vinogradov, saj na našem področju za tako obdelavo ni primernih površin.

Po naših goricah je več ljubiteljskih vinogradnikov, vendar so tudi ti večji ali manjši tržni pridelovalci vina. Je pa seveda tudi nekaj pridelovalcev, ki imajo večje površine vinogradov in razumljivo tudi večje tržne pridelke vina.

Lansko leto smo organizirali izlet članov društva v Avstrijo. O izletu so se člani društva pohvalno izrazili, saj so videli večje površine vinogradov, kot je običaj na Dolenjskem. Ogledali smo si tudi več kleti in razne stroje. Zanimalo nas je, kako se obnese zatavljanje vinogradov, ki se ga Avstrijci ob naši meji pretežno

poslužujejo. Ne bi bilo napak, da bi o tem tudi pri nas več razmišljali in jih posnemali, o čemer je v naši rubriki lani obširno pisal tov. Doberšek.

V letošnjem letu bo na našem območju obnovljenih okrog 5 ha vinogradov. Nekateri vinogradniki, ki obnavljajo vinograde, se ne morejo odločiti, ali bi sadili na terasah eno ali dve vrsti trt. Sam sodim, da je, če je površina zelo strma, primerno napraviti terasni sistem z eno vrsto trt na zunanji strani terase, da meja ni previsoka. Le če dopušča teren, bomo imeli širšo teraso, kjer bo možno posaditi dve vrsti trt na terasi. Tistim, ki obnavljajo vinograde, svetujem, naj se o tem poučijo iz knjige „Vinogradništvo“ Tita Doberška iz leta 1981. Za majhne, strme parcele menim, da je dobro vrste postaviti vertikalno, ker je tako zemlja najbolj izkoriščena. Tu seveda ne moremo uporabljati strojev, prisljeni smo na pretežno ročno delo.

Ocenjevanje pridelka vina

Kot vsako leto bomo na območju OVO Trebnje tudi letos ocenjevali pridelke vina. Prosim vse člane OVO Trebnje, da pri tem sodelujejo in prinesejo svoje vzorce vin v oceno. Komisija bo vina ocenjevala 6. februarja v Trebnjem, v gostilni Opara. Vzorce je potrebno oddati 4. februarja od 13. do 19. ure v gostilni Opara v Trebnjem. Ocenjevanje bodo cvček, črnina, modra frankinja in belo dolenjsko vino. Vsakega vzorca je treba oddati po 3 litre.

Zbor vinogradnikov

ožjega vinogradeškega okoliša Trebnje z družabnim srečanjem (po domače veselico) in pokušnja vin bo 7. februarja v jedilnici podjetja TRIMO Trebnje, pričetek bo ob 9. uri. Ob tej priliki bodo razglašeni rezultati ocene, ki jo bo opravila posebna strokovna komisija pretežno domačih ocenjevalcev vina. Vabimo vse ljubitelje dobre kapljice, da se udeležijo zbora vinogradnikov in družabnega srečanja ter pokušnje vin.

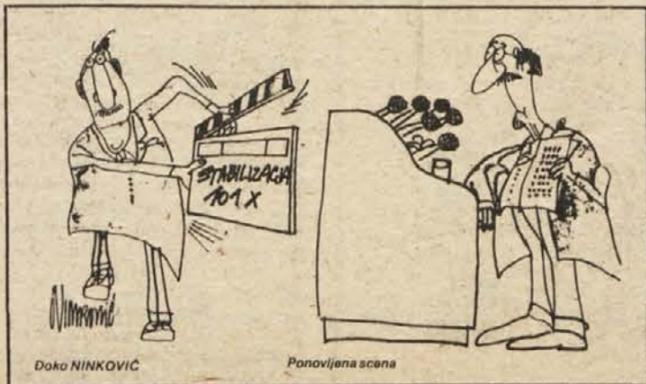
Naša rubrika

Končno naj omenim, da je rubrika „En hribček bom kupil“ zelo priljubljena in zaželeno, saj jo bere sleherni vinogradnik. Uredniku gre pohvala, ker piše poljudno, da ga lahko preprosto občan razume. Velikega pomena za vinogradnike je, da so strokovni članki objavljeni v skladu s potekom dela v vinogradu in v kleti.

PAVLE MIKLIČ
Trebnje

VINOGRADNIŠKO PREDAVANJE

Društvo belokranjskih vinogradnikov priredi v soboto, 23. januarja, ob 14. uri v črnomaljskem gasilskem domu, v nedeljo ob 9. uri pa v seniški kino dvorani predavanje o vinogradništvu; predaval bo znani strokovnjak s tega področja inž. Tone Zafošnik iz Maribora. Predavatelj bo odgovarjal tudi na vsa vprašanja vinogradnikov, ki bodo tako zvedeli res vse, kar jih najbolj zanima.

DELOVNA ORGANIZACIJA „KOSTAK“
Krško
Komisija za delovna razmerja

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. opravljanje pomožnih komunalnih del – čistilci, 15 izvrševalcev za gradbišče NE Krško – za določen čas (možnost kasnejše zaposlitve za nedoločen čas);
2. vodenje dela skupin pri čistilnih in vzdrževalnih delih v NE Krško – 2 izvrševalca za določen čas, poskusno delo 2 meseca (možnost kasnejše zaposlitve za nedoločen čas);
3. opravljanje cestarskih del (PK cestar) – 1 izvrševalec za nedoločen čas, poskusno delo dva meseca;
4. opravljanje zahtevnih zidarskih in tesarskih del (KV zidar ali KV tesar) – 1 izvrševalec za nedoločen čas, poskusno delo 2 meseca;
5. opravljanje zahtevnih zidarskih del (KV zidar) – 2 izvrševalca za nedoločen čas, poskusno delo dva meseca;
6. opravljanje zahtevnih zidarskih ozir. železokrivskih del (KV železokrivec) – 2 izvrševalca za nedoločen čas, poskusno delo dva meseca;
7. opravljanje zahtevnih tesarskih del – 3 izvrševalci za nedoločen čas, poskusno delo dva meseca;
8. opravljanje del na različnih gradbenih strojih (strojnik – žerjavist) – 1 izvrševalec za nedoločen čas, poskusno delo 2 meseca;
9. opravljanje analitskih in planskih del (analitik – planer) – 1 izvrševalec za nedoločen čas, poskusno delo tri mesece.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- pod 1.: končana ali nedokončana osnovna šola in priučitev, preizkus znanja iz varstva pri delu;
- pod 2.: končana osnovna šola in 2 leti delovnih izkušenj, preizkus znanja iz varstva pri delu, smisel za vodenje delovne skupine;
- pod 3.: končana osnovna šola in 5 mesecev delovnih izkušenj pri ustreznih delih, preizkus znanja o varstvu pri delu, poznavanje predpisov o cestnem prometu;
- pod 4., 5., 6. in 7.: končana poklicna šola, 1 leto delovnih izkušenj, preizkus znanja iz varstva pri delu;
- pod 8.: poklicna šola kovinske stroke s tečajem za strojnika – upravljalca dvigal, 3 leta delovnih izkušenj na raznih gradbenih strojih, vozniški izpit B kategorije voznikov motornih vozil, preizkus znanja o varstvu pri delu;
- pod 9.: visoka ali višja izobrazba ekonomske ali druge usrezne smeri, 2 oziroma 3 leta delovnih izkušenj, poznavanje organizacije DO.

Pismene prijave s kratkim opisom dosedanjega dela in z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati v 15 dneh po tej objavi pošljejo na naslov: „KOSTAK“, Krško, Cesta krških žrtev 11. O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku roka za zbiranje prijav.

31/3-82

Kobla

BELI VLAK SAMO ZA SKUPINE IZ NOVEGA MESTA IZ DRUGIH KRAJEV

BELI VLAK bo vozil ob ugodnih snežnih razmerah po naročilu šolskih, sindikalnih in drugih skupin iz NOVEGA MESTA, če se za 1 posebni vlak prijavi najmanj 120 oseb.

Prijave najmanj 3 dni pred odhodom. ODHODI:

5,15 iz Novega mesta s prihodom ob 9,08 v Bohinjsko Bistrico.

POVRATEK:

15,40 iz Bohinjske Bistrice s prihodom v Novo mesto ob 19,22.

CENE:

Cena smučarskega paketa za šolske skupine med tednom je 380 din na osebo, za skupine odraslih in šolske skupine ob sobotah in nedeljah pa 410 din na osebo.

Paket vsebuje: prevoz v obe smeri, dnevno smučarsko karto za neomejeno število smučarskih voženj na vlečnici, topli obrok v brunarici „Snežinka“ ter spremstvo in organizacijo izleta.

BELI VLAK bo vozil tudi iz drugih krajev po naročilu ob upoštevanju pogojev. Cena bo prilagojena odhodni postaji.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

TTG Ljubljana, Titova 40, vsak dan od 7. do 20. ure, ob sobotah od 7. do 14. ure. osebno ali po telefonu: (061)

317-366 in 311-851.

913/50-81

V knjižnici Edvard Kardelj je na ogled razstava „Slovenska književnost za otroke 1945-1980“.

Do 27. januarja pa si lahko v Likovnem salonu ogledate razstavo del Borisa Borčiča.

LJUBLJANA – Še danes in jutri si lahko na gospodarskem razstavišču ogledate sejem „Moda '82“.

Zastopani so vsi najvidnejši jugoslovanski proizvajalci tkanin in konfekcije.

NOV PROSPEKT ZDRAVILIŠČA RADENCI
Zdravilišče Radenci je bogatejše za nov ličen projekt. Besedilo, ki ga dopolnjuje bogato slikovno gradivo, vsebuje podatke o zdravilišču in kraju. Glavni poudarek pa je seveda na ponudbi zdravilišča. In kot pravi besedilo: „V Radencih ni starih – vsi se počutijo mlade.“

J. S.

TRIGLAVSKI NARODNI PARK

Po dolgih razpravah na najrazličnejših ravneh je skupščina SR Slovenije sprejela zakon o Triglavskem narodnem parku. Površino so povečali od prejšnjih 2.000 do 80.000 hektarjev, kar znaša 4 odstotke celotnega slovenskega ozemlja in sega v radovljiško, jeseniško in tolminsko občino. Hkrati je največji jugoslovanski narodni park. Območje parka je razdeljeno na dva dela: na osrednji, strogo zavarovani gorski svet in na obrobni pas, za katerega velja manj omejitev. Kljub temu sta oba dela povezana v organsko celoto.

Park zajema skoraj vse ožje območje jugoslovanskega dela Julijskih Alp. V njegovem geografskem središču kraljuje očiak Triglav. Od njega se na vse strani kot zvezda širijo globoko zarezane ali pa ledeniško razširjene doline. Parku pripadata tudi gozdnati planoti Pokljuka in Mežakla.

Znotraj Parka se nahajajo številne naravne znamenitosti ter kulturno-zgodovinski spomeniki. Planinski dom na Kredarici in Aljažev stolp na Triglavu pa sta spomenika boja za slovenske gore.

Triglavski narodni park privablja vsako leto vse več obiskovalcev, ki se morajo nujno zavedati pomena varstva narave na celotnem območju parka in dolžnosti, ki jih to varstvo nalaga.

Berite »Dolenjski list«

MLADI DOPIŠNIK

KONFERENCA MLADIH V HRASTOVICI

Člani OO ZSMS Hrastovica so 15. januarja pripravili redno letno konferenco, na kateri so ocenili svoje lanske leto delo. To je bilo dokaj živahno, čeprav nimajo svojega prostora, v katerem bi se shajali in razvijali klubsko dejavnost. Pohvalnih besed niso našli za povezavo z mironoško krajevno skupnostjo in drugimi osnovnimi organizacijami mladih v krajevni skupnosti. Zadal so si nalogo, da to povezavo letos učvrstijo. Lani se je mladinska organizacija v Hrastovici številčno precej povečala. Na omenjeni konferenci so izvolili novo vodstvo; predsednik bo še naprej Janez Hrovat, sekretarka pa Renata Magovec.

BRUNO GRIČAR

ČLANI ŠAHOVSKEGA KROŽKA SO PRIZADEVNI

Na naši šoli tudi v tem šolskem letu deluje šahovski krožek. Člani smo izvedli že vrsto uspešnih tekmovalj, prijavi smo se tudi na razpis za najboljši slovenski šahovski krožek. Ob pomoči mentorja Vinka Kobeta se trudimo, da bi dosegli vsaj tak uspeh kot lani.

IVAN STAJDOHAR
OŠ Stari trg ob Kolpi

OGLEDALI SMO SI „SMRAD OPERO“

Slovensko mladinsko gledališče in Cankarjev dom sta pripravila noviteto, „Smrad opero“ avtorjev Svetlane Makarovič in Davorja Rocca. Premiera je bila v petek, sobotno ponovitev pa smo si ogledali tudi dijaki in profesorji novomeške gimnazije. Videli smo nenavadno sceno in posebne prijeme pri predvajanju glasbe, pri kateri je vidno vlogo imela pevka Neca Falk.

IRENA GRAHEK

SKEČ „NA CARINI“

Za novoletno praznovanje smo v našem razredu 7.b pripravili in zagrali skeč „Na carini“. Praznovanje smo nadaljevali v domu kulture, kjer nas je obdaroval dedek Mrz. Zvečer pa smo pokali s petardami, kar staršem ni bilo všeč.

TONI ŽULIČ
OŠ Kostanjevica

NI ENAKOSTI?

Bližajo se počitnice. Naši vrstniki z ljubljanskega in mariborskega območja jih že imajo. Veliko jih je odšlo smučat v tujino. Ko bomo mi imeli počitnice, bomo zvečine ostali doma. Zakaj nimamo vsi učenci enakih možnosti, ko pa se vsi učimo enako matematiko, slovenščino...?

META ROGINA
OŠ Črnomelj

KOŠARKARSKO TEKMOVANJE

Prejšnji teden so se starejši košarkarji naše šole pomerili s košarkarji CSS. Igra je bila napeta. Zmagali so močnejši nasprotniki, vendar ne z veliko razliko v koših.

PETER ŠUJICA
OŠ Črnomelj

SMUČARSKI TEČAJ

Učenci OŠ Črnomelj nimamo možnosti, da bi imeli šolo v naravi, zato pa bomo imeli med zimskimi počitnicami smučarski tečaj v Črmošnjicah. Tja nas bo vsak dan vozil avtobus. Prevozne stroške bodo plačali starši. Na smučarski tečaj že težko čakamo.

FRANCI FLEK
OŠ Črnomelj

BREŽIČANI ZMAGALI

Na osnovni šoli v Cerkljah so se pomerili košarkarji iz Artiče, Brežic in Cerklj. Zmagali so Brežičani, Artičani so bili drugi, učenci COŠ Bizeljsko pa so zasedli zadnje mesto.

MATEJA SEVER
OŠ Artiče

NA FESTIVAL OTROKA

Revija „Maslačak“, ki izhaja v Osijeku, je razpisala nagradni natečaj, ki sem se ga udeležil. Med nagrajenci, ki bodo junija potovali v Šibenik na Festival otroka, sem tudi jaz. Petdnevno bivanje v Šibeniku se že močno veselim.

SAMO PETELINC
OŠ bratov Ribarjev,
Brežice

PEČICE SO OŽIVELE

Pečice postajajo zimski rekreativni center. Ljubitelji zimskega športa so obnovili vlečnico, ki je skoraj dve leti počivala. Poskrbeli bodo tudi za razsvetljavo za ljubitelje nočnega smučanja.

MARJANA KOSTANJŠEK
OŠ Artiče

SKUPŠČINA IN PREDAVANJE

8. januarja se je 17 planincev iz Artiče udeležilo letne skupščine Planinskega društva Brežice, katere so se udeležili planinci iz mnogih šol, prišel pa je kot gost tudi predsednik Planinske zveze Jugoslavije. Po seji je bilo predavanje Vikija Grošlja o odpravi na Lotse.

SANDRA SNAPEK
OŠ Artiče

„VESELI VEČER“ V STRANSKI VASI

Člani dramsko-recitacijske skupine z Ruperč vrha so v soboto, 16. januarja, v gasilskem domu v Stranski vasi uprizorili komedijo Jura Kislingerja „Veseli večer“. Nastopili so: Milan Golob, Sonja Setina, Vide Golob, Nada Rataj in Dušan Marjanovič. Delo je režirala mentorica skupine Vida Rataj. Gledalci so uprizoritev sprejeli z navdušenjem. Komedija ni umetniško delo, kot zabava pa je opravila svojo poslanstvo – ljudem je popestrila vsakdanjik.

IGOR RAVBAR

BIZELJSKI TABORNIKI

Zadnje nedeljo so bizeljski taborniki na svoji letni skupščini, ki so se je udeležili tudi gostje iz Brežic in Dobove, pregledali minulo delo in ugotovili, da so bili uspešni, za še kvalitetnejše delo v bodoče pa bodo poskrbeli tudi z organizacijo seminarja. Največja želja bizeljskih tabornikov je nakup prapora, saj so med tistimi redkimi, ki ga še nimajo. Letos upajo, da ga bodo dobili in nanj pripeli najvišje priznanje – trak z napisom „Partizanski odred 1980“.

VIDA PETELINC

DEBETAK O NARODNOSTIH

14. januarja nam je predaval Silvo Debetak, direktor inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Govoril je o položaju slovenskih manjšin v sosednjih državah, o skrbi zanje, poudaril pa je tudi, da moramo gojiti zavest o enakopravnosti vseh narodov in narodnosti v svetu in pri nas. Težave in spore naj bi reševali ob spoštovanju temeljnih pravic človeka, med katere spada tudi narodnostna pripadnost. Po predavanju je v mladinski sobi stekel sproščen pogovor o mnogih zanimivih stvareh.

IRENA ŠEŠHAR
Dom za učence Majde Šilc
Novo mesto

So zgledi, ki mlade odbijajo od kmetovanja

Kriva tudi nezadostna socialna varnost kmetov

„Združeni kmet bo socialno varni“. Ob tem poročilu v eni od zadnjih lanskih števil Dolenjskega lista sem sklenil še sam napisati nekaj misli o prizadevanjih, da kmeti glede socialnega varstva ne bi bili več drugorzadni državljani. Strinjam se, da je donosnejša kmetijska proizvodnja odvisna od tega, ali bodo ljudje, ki so pripravljene delati na zemlji, imeli urejeno socialno varstvo. Zdad pa se dogaja, da prejmeta ostareli kmet in njegova žena, oba že na robu delovnih zmognosti, skupaj le 1930 dinarjev na mesec, od tega pa morata dati še velik delež za starostno zavarovanje. Taki zgledi mladih ljudi ne vlečejo na kmetijo.

Zaradi razdrobljenosti parcel se donosnost kmetij v preteklosti res ni dala primerjati z učinkovitostjo delavcev v tovarnah, rudnikih, a za tako zaostalost zvečine ni bil kriv kmet. Zdad vemo, da je nujno združevanje zemlje, kar bi omogočilo večjo izkoriščenost strojev in večji pridelek. Toda malokje so kaj storili v tej smeri, pa ne zato, ker kmetje ne bi bili za združevanje. Preprosto ni mlajših ljudi, ki bi hoteli obdelovati zemljo. Za to je kriva tudi nezadostna socialna varnost. Skrajni čas je že, da se bolj poveselimo žgočim, celo življenjsko pomembnim vprašanjem kmečkega življa.

S. K. Doblječ

TURISTIČNE ZANIMIVOSTI

ZANIMIVOSTI IZ SMUČARSKIH SREDIŠČ

BLED – Vsi hoteli so zasedeni. Na voljo je še nekaj zasebnih turističnih sob, ki jih posredujejo turistične agencije Generalturist, Kompas in Alpetour. Na Zatrniku vse naprave obratujejo od 9. do 16. ure. Z Bleda pa vozi na smučišče „skibus“.

BOHINJ – V hotelih je tu in tam na voljo še nekaj ležišč. V zasebnih turističnih sobah pa jih je dovolj. Gondolska žičnica na Vogel obratuje vsak dan od 7.30 do 18. ure.

KRANJSKA GORA – Vsi hoteli so zasedeni, smučarske naprave, tudi nove v Ratečah, delujejo, tekaške proge pa so urejene. Odprto je tudi drsališče.

CELJE – Na celjskem smučarskem območju je možna smuka na Golteh, Rogli, Celjski koči in Svetini. Cena polnega penziona na Golteh je 520, na Rogli (januarja in februarja) 680 in od marca dalje

640 dinarjev. Tedenski paketi na Rogli veljajo januarja in februarja 4.550, v marcu pa bodo 4.200 dinarjev.

Cene smučarskih kart v dinarjih:

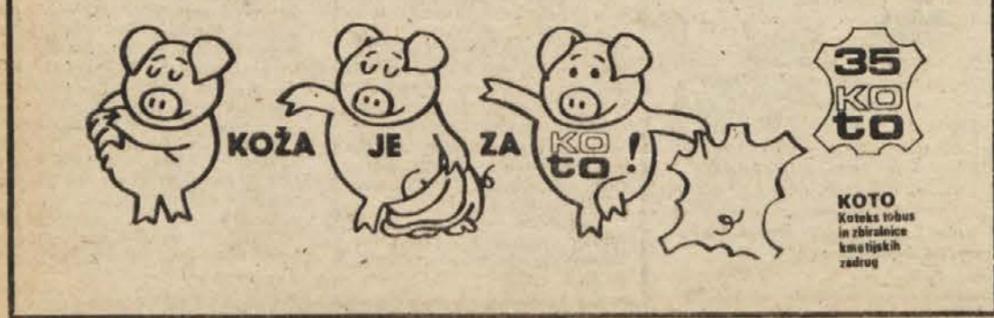
Smučišče	dnevna karta	poldnevna karta	tedenska karta
Golte	200	150	1.100
Rogla	180	140	850
Celjska koča	150	80	—
Svetina	100	70	—

MARIBORSKO POHORJE – Vsi hoteli so zasedeni, v zasebnih penzionih Ivica Cebe in Švajger je še prostor. Partizanski dom na Planici ima tudi dovolj prostora.

PRIREDITVE, RAZSTAVE, MUZEJI

CELJE – V dvorani Golovec bo 22. januarja ob 19.30 uri koncert ansambla Novi Fosili, v soboto 30. januarja, ob 20. uri pa rock how večer.

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO UGODNEJŠI CENI KOT PREJŠNJA LETAI

Meja smrt za divjad

Visoka divjad na Gorjancih kliče po zaščiti

Zadnje čase lahko večkrat zasledimo tarnanje gozdarjev, kmetov pa tudi drugih prizadetih zavoljo velike škode, ki jo v gozdovih in na poljih dela divjad. Medtem ko to velja doma za vso Slovenijo pa se tu in tam le najde območje, kjer o čezmernem stalenju visoke divjadi (jelenjadi, divjih prašičev in srnjadi) ne more biti govora. Med slednja prav gotovo sodijo tudi Gorjanci, še zlasti na območjih, ki sodijo v upravo lovskih družin Brusnice, Gorjanci in Radatovići. O tem se je bilo moč vnovič prepričati tudi ob letošnjem prvem snegu, ko se je znova potrdila žalostna resnica; jelenjadi in divjih prašičev kot stalne divjadi v omenjenih družinah ni več. Če lovčevu oko morebiti le opazi kakšno sled, potem je to jelen ali prašič, ki so ga prepodili iz revirjev sosednjih ali bolj oddaljenih lovskih družin.

Pogoni nekoč in danes

Včasih pa ni bilo tako. Starosta gorjanskih lovcev, spomeničar Jože Rakoše, ki uživa zasluženi pokoj le še z ribiško palico v Kostanjevici na Krki, pravi: „Sam res ne zaidem več v gorjanski hrib. Puško sem obesil na klin, ker mi oči ne služijo več tako kot nekoč. Kakor pa mi povedo prijatelji s te pa tudi žumberaške strani, mora biti stanje glede prašičev res kritično. Ko bi ti vedel, kakšno prašičje bogastvo je včasih premogla gorjanska gora. Lahko rečem, da tedaj, ko sem bil še v Gabrju, z gore skorajda nismo prišli brez prašiča. Če nismo nič ustrelili, potem smo to lahko pripisali zgolj dejstvu, da nas je tisti dan zapustila Diana, ali pa smo bili preklemsko nespretni. A prašiči so bili vedno. Bile so tri, štiri gošče, ki brez prašičev v svojih nedrjih ne bi bile to, kar so, za nas bile. Zgodilo se je, da smo položili na ščetino tri pa tudi več prašičev naenkrat. Če se samo spomnim... Pokojni Gregor iz Brusnic je nekoč zavoljo „višje sile“ brez hlače čepe položil dva z dvema streloma. O sebi niti ne bi govoril. Pa pokojni Rukše iz Gabrja ali pa Konda iz Suhadola, koliko le jih imata fa dva na vesti. Ja, tako je bilo včasih.“

Danes pa seveda ni več tako. O tem vse pogosteje pričajo tudi nedeljski pogoni (po lovskih običajih se ti izvajajo v gostilni), kjer slabe volje lovčev spričo dejstva, da niso nič videli pa tudi ne sledili, ne prežene niti letošnja dobra kapljica. Tako je bilo tudi zadnjič v krčmi na Cikavi, kjer je bila družba mnenja, da bi bilo treba visoko divjad na Gorjancih za nekaj let popolnoma zaščititi. Karel Lužar in Ivan Tekstor, lovca LD Gorjanci, pa sta glede na to, da bi bila popolna zaščita za nemirno lovsko srce in pa seveda kmeta le prehuda reč, menila, da bi bilo potrebno lov prepovedati vsaj v nekaterih revirjih. Ivan Tekstor

je šel dlje in dejal, da bi bilo brzkone že dovolj, če bi se lovci na obeh straneh republiške meje za nekaj let vzdržali lova le kak kilometer ali dva ob meji.

Kajpak je s tem Tekstor zadel v srčiko problema, kajti več kot na dlani je, da je prav meja smrt za divjad. Da je to res, nam morda še najbolj zgovorno potrjujejo nekatere težnje, po katerih bi bilo treba na Gorjancih vse prestreliti. Če pa že to ne, pa so nekateri prepričani, da bi bilo pametno očistiti sleherni dlako vsaj ob meji. Od kod takšne skrajnosti?

Meja, ki sicer pomeni most sožitja za ljudi na obeh straneh, je za lovce na Gorjancih slej ko prej nepremostljiva ovira. Seveda to ne velja za vse lovce in vse lovske družine, v glavnem pa je tako. Stalne razprtije, sumničenja, uhajanje na teren sosednje družine in še bi lahko naštevali nečednosti, tvorijo strugo te široke in nepremostljive reke, ki jo kajpak še najbolj občuti divjad. Na obeh straneh meje vlada prepričanje: „Če ne bomo pobili mi, bodo oni.“ In tako poka, da je kar veselje. Začaran krog, ki utegne kaj kmalu (če bo šlo tako naprej) na Gorjancih docela iztrebiti visoko divjad.

Lov ni samo streljati

Lovska zakonodaja pa je jasna. Njen osnovni smisel je, da lovci vrnejo naravi toliko, kolikor od nje vzamejo. To za lovsko družino, ki ji je družba zaupala upravljanje nad živalskim bogastvom, pomeni, da mora z divjadjo dobro gospodariti. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da pristojni družbeni organi lahko razpustijo družino in formirajo novo. Kajpak v spremembi sestavi. To se le redko zgodi, kajti razpustitev družine sledi šele tedaj, ko so vse druge poti izčrpane. Povejmo, da se je to lani v Sloveniji že zgodilo.

Na Gorjancih je lovsko zakonodaja, etika itd. eno, dejanske razmere pa povsem drugo. Jasno je, da bodo v takih razmerah slej ko prej morali zapeti zvonovi, še zlasti, ker so na tem območju izvrstni pogoji za gojitev visoke divjadi. To nam s svojo stalno navzočnostjo v nekaterih predelih (seveda v tistih, kjer ima mir) potrjuje tudi jelenjad, ki bi ob primerni skrbi lovcev lahko kaj hitro postala dodatni čar Gorjancev, tako za lovce kot obiskovalce.

Prve so kajpak na potezi omejenje lovske družine. Nič pa ne bi bilo napak, če bi za skupno mizo sedli vsi gorjanski lovci in se pomenili, kako in kaj. Tudi pomoč okoliških občinskih lovskih zvez bi bila dobrodošla. Pri vsem tem pa je najbolj pomembna dobra volja, ki lahko pripomore največ. Zdi se, da to še najbolj potrebujemo, saj se sicer utegne zgoditi, da nam za izvajanje „genocida“ nad divjadjo ne bodo več služili le naši zahodni (italijanski) lovski sosedeje...

IVO KULJAJ

Nestabilizacijska stabilizacija

Zaradi stabilizacije so ukinili nekatere avtobusne proge, zdaj pa ljudje zamujajo službo

Novo leto smo v KS Draga v kočevski občini lepo praznovali, več težav pa so imeli naši občani, ki so zaposleni in stanujejo drugod, v

rodne kraje pa prihajajo le za praznike oz. ob koncu tedna. Največ težav so imeli tisti, ki delajo in žive v Ljubljani in okolici.

Kdor ni krenil na pot (ker ni mogel ali ni vedel) že 31. decembra, tisti z avtobusom 1. in 2. januarja sploh ni mogel več priti do naših krajev. Pripeljal se je le do Zlebiča, tam pa je brezuspešno čakal na avtobus, ki naj bi pripeljal iz Kočevja in naprej proti Travi. Nekaterim je sicer uspel avtostop, ostali pa so se razočarani vrnili proti Ljubljani.

Prvi avtobus je v novem letu pripeljal do nas šele 3. januarja. Na Travi se je takoj obrnil in odpeljal nazaj. Popoldne se je ob uri, ob kateri je običajno vozil avtobus, veliko ljudi zbralo na Travi in drugih postajah do Lazca (Srednja vas, Draga, Podpreska), da bi se odpeljali domov, ker so naslednji dan imeli že delo. Čakanje pa je bilo zaman. Domačini iz teh krajev so se sicer še kar mirno razšli, hudo pa so se negodovali tisti, ki so iz okoliških vasi pešali s prtljago uro ali več do

avtobusne postaje, potem pa so morali vse to tovoriti nazaj v Cabransko dolino oz. tja, od koder so prišli, naslednje jutro ob 4. uri zjutraj pa spet na avtobusno postajo.

Tako so bili marsikomu novoletni prazniki pokvarjeni. Za avtobusno zvezo smo že tako in tako prikršani, saj nam je ostala le še ena, in sicer tista, ko odpelje avtobus ob 4. uri s Trave v Ljubljano, ob 17. uri pa se vrača na Travo. Menimo, da bi SAP moralo zagotoviti, da bi ob takih praznikih le prišel njihov avtobus po ljudi na Travo. Posebno v času stabilizacije je vsak izostanek z dela neopravičljiv.

FRANC KALIČ
DRAGA-LAZEC

pisma
in
odmevi

ROŽNI DOL: BORCI OBDARILI STAREJŠE OBCANKE

Precej žena iz belokranjskega Rožnega dola in okoliških vasi je bilo prijetno presenečenih, ko so ob novem letu prejele darila. Šele naknadno so ugotovile, da se za veliko pozornost lahko zahvalijo borčevski organizaciji.

Pohvaljeni in pozabljeni

Kočevski telesnovzgojni pedagogi pohvaljeni, hkrati pa so jih „pozabili“ izvoliti v republiško vodstvo

V Delu (11. januarja, str. 15) sem bral o skupščini Zveze društev telesnovzgojnih pedagogov Slovenije. Med drugim je pisalo: „Predsedstvo je pohvalilo predvsem prizadevanja telesnovzgojnih pedagogov v Kočevju in pa seveda razumevanje občinskih struktur od OIS naprej, saj so povsem pravilno spoznali, da bi korak nazaj v financiranju telesne vzgoje, ki je trenutno posebno aktualen, škodoval predvsem mladini.“

V zadnjem delu sestavka je omenjeno še, da so izvolili novo vodstvo Zveze društev telesnovzgojnih pedagogov Slovenije, poimensko pa so našli tudi nove člane tega organa in od

kod so. Čudim se, da kljub pohvali kočevskih delavcev v novem vodstvu ni nobenega pedagoga iz Kočevja. Kateregakoli bi izvolili, bi gotovo veliko koristil ne le Kočevju, ampak tudi razvoju telesne kulture v Sloveniji.

Seveda bi lahko pripomnil še marsikaj, a se tokrat v to ne bi spuščal. Po mojih 60-letnih izkušnjah pri delu na področju telesne kulture bi se lahko le strinjal z ugotovitvijo, da telesna kultura v Kočevju res ni imela nikoli toliko družbene podpore (moralne in denarne), kot je ima danes. Vprašanje pa je, kako to podpora izkoristimo, oz. uporabimo.

ANDREJ ARKO
KOČEVJE

PRED SREBRNIM JUBILEJEM – Godbeniki pihalnega orkestra tovarne celuloze in papirja „Djuro Salaj“ pod vodstvom prof. Draga Gradiška pospešno vadijo in se pripravljajo na samostojen koncert, ki ga bodo izvedli ob 25-letnici delovanja v začetku maja. (Foto: P. Perc)

Še: sramota človeške vesti

Se eno stališče o povečanju pokojnin zaradi večjih življenjskih stroškov – Ne za enak odstotek vsem

Bralec iz Kočevja je v veliki zmoti, ko trdi, da ne gre povečati pokojnine zaradi višjih življenjskih stroškov vsem za enak znesek, pač pa za enak odstotek. To po mojem mišljenju ni prav.

Vzemimo takle za primer. Življenjski stroški se povečajo za 10 odst. Če bi povišanje plačali v enakem odstotku, bi tisti, ki dobiva 15.000 din pokojnine, dobil 1.500 din, medtem ko bo upokojenec s pokojnino 5.000 din prejel le za 500 din večjo pokojnino. Trgovine so za vse z enakimi cenami, ki se za vse enako dvigajo. Ali povišanje pokojnin vsem v enakem odstotku ne pomeni, da bomo enemu dala možnost kupiti celo štruco kruha (in to tistemu, ki že tako bolje živi), drugemu pa le polovico štruče, čeprav živi v težjih razmerah in že tako komaj shaja? Ali mora skupnost ob vsakem povečanju cen in življenjskih

stroškov res podpirati tiste, ki imajo nadpovprečne prejemke?

Razpon plač in pokojnin naj raste na račun produktivnosti, ne pa življenjskih stroškov.

Tovarni Hegler iz Kočevja lahko ponovno preračuna, da se pokojnine ne bi izenačile, če bi dobili vsi upokojenci enako povečan znesek zaradi višjih življenjskih stroškov.

JOŽE HOSTNIK

»Dolenjski list« v vsako družino

NI NUJNO

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. – K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, priložite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebne želje pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Doklej gluhi za ostarele?

Kdaj avtobusno postajališče v Stari vasi pri Krškem?

Pred kratkim ste v „Dolenju“ pisali o postajališču za Staro vas. Bila sem ena izmed podpisnikov in sem zbirala podpise za avtobusno postajališče. Sla sem v hiše, kamor mi je kdo rekel, da odpreti je bilo treba veliko vrat, saj me je vsak pošiljal samo naprej. Sprašujem, kaj je treba toliko komplicirati, ko pa so pločniki ravno prav narejeni in se lahko z njih vstopi na avtobus. Kaj je potemtakem še treba kakšno zemljišče, če smo mi zadovoljni s sedanjim stanjem!

Pred kratkim sem bila v Podčetrtku. Tam so naredili dve vmesni železniški postaji in avtobus postaji prav pred hotelom, kjer tudi ni postajališča. Pri nas pa se pravdamo za

odkup zemljišča. Po eni strani vpijemo da smo za stabilizacijo, po drugi pa bi denar po nepotrebnem zapravljali. Poglejte: v Pohancih je avtobusno postajališče tako rekoč na sredini križišča, pa do zdaj še ni bilo slišati za kakšno nesrečo. Pri nas pa tudi ni več takega prometa. Zdi se mi, da so le tisti, ki sedijo na stolčkih in odločajo, pozabili, da so bili še do včeraj pešci. Kako naj si razlagamo izjavo: „Dokler bom jaz tukaj šofer, ne bo postajališča!“ Tako ostareli in bolečni v mrazu in dežju pešočimo v Krško. Doklej bomo takole capljali in zakaj nekateri tako komplicirajo?

IVANKA O.
Vrbina 8, Krško

Letovanje otrok zdomcev

Možnosti za spoznavanje jezika in domovine – Prijave do 15. maja

Zveza prijateljev mladine načrtuje tudi za letošnji organizacijo letovanja otrok naših delavcev, ki so začasno zaposleni v tujini, da bi tako omogočila otrokom neprisliljeno spoznavanje materinega jezika in domovine ob zabavi in zdravi telesni aktivnosti. Zagotovljenih je 400 mest v številnih obmorskih krajih. Neposredni organizatorji so občinske zveze prijateljev mladine, ki pripravljajo letovanje za otroke zdomcev iz njihovih občin.

Od občin na našem območju je kočevska zveza pripravila letovanje v Puntizeli, krška v Nerezinah na Lošnju, novomeška v Fazanu pri Portorožu (10 mest) in trebanjska v Fažani ter na Rogli (10 mest). Zanimati se lahko zvedo natančne cene za letovanje pri občinskih zvezah ali pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije, Ljubljana, Miklošičeva 16/II, telefon 316-760.

Dokončne pismene prijave morajo organizatorji dobiti najkasneje do 15. maja, predhodne pa do 1. aprila.

Ob 70-letnici Marije Urh

V decembru prejšnjega leta je praznovala svoj 70. rojstni dan Marija Urh iz Metlike. Marija je zrasla v družini s petimi otroki materi vdovi, katere mož in oče sta ostala v 1. svetovni vojni. Čeravno s težavo in življenjem na skopi zemlji je mati dala izučiti obrti vseh svojih pet otrok.

Med NOB so aktivno delovali vsi, pri njih so se sestajali prvi organizatorji OF. Med drugim so imeli v hiši tudi ciklostilno tehniko. Mati Katarina je bila internirana v Gonarsu in je tam za vedno ostala. Brat Franci je padel 1. junija 1942 v

borbi za Stari trg. Trije v družini, med njimi tudi Marija, so nosilci spomenice 1941 in več drugih odlikovanj.

Tudi po končani vojni je bila Marija z možem v prvih vrstah tam, kjer jih je družba najbolj potrebovala. Bila sta člana obdelovalne zadruge in sta vanjo vložila vso svojo zemljo. Poleg tega, da je Marija družbenopolitična delavka, ni nikoli silila v ospredje. Delala je tudi pri RK in pomagala rešiti nešteto socialnih vprašanj in problemov v Metliki. Vzorno sta z možem vzgojila tudi svoje štiri otroke.

Marija je vzorna žena in mati. Se sedaj ko so že vsi otroci pri kruhu in imajo svoje otroke, skrbi za nje. Ima jih osem.

R. F.

Štefanija Barič- 70 - letnica

Decembra je praznovala svoj sedemdeseti rojstni dan Štefanija Barič iz Metlike. Rodila se je v Prelesju pri Starem trgu. Oče je bil kmet z žago in mlinom. V družini je bilo pet otrok. Ko je mati umrla, se je oče drugič poročil. Mačeha je pripeljala svoje tri otroke in kmalu sta bila še dva. Vseh pet sester je kmalu odšlo od doma. Dve sta se poročili v domačem kraju, dve pa sta odšli v Kanado.

Štefanija je prišla leta 1940 v Metliko na kmetijo k staršem sestrinega moža. Zanju je vzorno skrbel in obdelovala zemljo. Svakove starše je negovala v boleznih in starosti. Z aktivisti OF se je povezala v Metliki 1942. leta in z vsem srecem in nesebično pomagala, kjer je bilo treba. Vojska je dala na razpolago tudi vso potrebna materialna sredstva. Po smrti svojih oskrbencev je dobila v last njihovo domačijo in je še naprej obdelovala zemljo.

Sedaj živi od skromne kmečke pokojnine in je zadovoljna. Najbolj je vesela hčerkinde družine in svojih treh malih vnukinj.

R. F.

Največ s prostovoljnim delom

V minulem letu so v Loškem potoku prostovoljno delali za ureditev svojih krajevnih ali društvenih zadev vsi, od mladine do gasilcev in drugih krajanov

V krajevni skupnosti Loški potok v ribniški občini so v minulem letu krajani opravili za okoli 3 milijone dinarjev prostovoljnega dela. Skoraj ni bilo nedelje, da ne bi vsaj v eni vasi ali v kakšnem društvu oz. organizaciji imeli prostovoljne delovne akcije.

Gasilsko društvo Mali Log gradi nov gasilski dom. Doslej so podrli stari dom, izkopali temelje za novi dom in dokončali prvo ploščo. To delo bi po predračunu veljalo 600.200 din, opravili pa so ga prostovoljno.

Novi lovski dom na Hribu, ki so ga odprli lani poleti, je bil v glavnem tudi zgrajen s prostovoljnim delom oz. prispevki v denarju, ki so jih plačali tisti lovci, ki iz različnih vzrokov niso mogli prihajati na delo. Vrednost teh del je ocenjena na 500.000 din.

V Retjah so že skoraj dokončali 60-metrsko smučarsko skakalnico. Glavna dela so opravili že v prejšnjih letih, lani pa še za okoli 150.000 din prostovoljnega dela.

Mladinska organizacija Travnik je izvedla delovno akcijo pri tozdu Inlesa. Odstranjevali so odpadni material in podobno. Za opravljeno

V Srednji vasi pa so tudi gradili kanalizacijo, ki je spojena s kanalizacijo za vas Hrib. J. P.

Doklej gluhi za ostarele?

Kdaj avtobusno postajališče v Stari vasi pri Krškem?

Pred kratkim ste v „Dolenju“ pisali o postajališču za Staro vas. Bila sem ena izmed podpisnikov in sem zbirala podpise za avtobusno postajališče. Sla sem v hiše, kamor mi je kdo rekel, da odpreti je bilo treba veliko vrat, saj me je vsak pošiljal samo naprej. Sprašujem, kaj je treba toliko komplicirati, ko pa so pločniki ravno prav narejeni in se lahko z njih vstopi na avtobus. Kaj je potemtakem še treba kakšno zemljišče, če smo mi zadovoljni s sedanjim stanjem!

Pred kratkim sem bila v Podčetrtku. Tam so naredili dve vmesni železniški postaji in avtobus postaji prav pred hotelom, kjer tudi ni postajališča. Pri nas pa se pravdamo za

Za stanovanje je potrebno varčevati

Ja . . . z ženo sva se odločila. Enostavno začela sva in vztrajala do konca. Kar se dela tiče — precej sva sama delala, nekaj so nama pomagali tudi znanci pa prijatelji. Pri denarju je bilo malo težje. Namensko sva varčevala že precej časa pred gradnjo. Poleg kreditov od delovne organizacije sva dobila še dolgoročne kredite od banke.

Pri reševanju stanovanjskega problema vam banka pomaga s posojilom, ki si ga lahko pridobite:

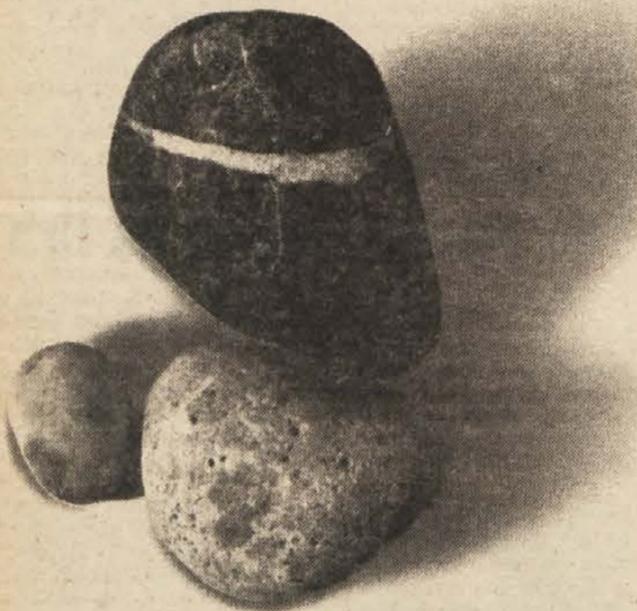
če namensko varčujete z rednimi mesečnimi pologi ali z enkratnim pologom,

z vezavo dinarskih sredstev ali dinarske protivrednosti prodanih konvertibilnih deviz,

s predhodnim varčevanjem in vezavo privarčevanih sredstev.

Višina posojila je odvisna od oblike varčevanja in varčevalne dobe.

Vse podrobnejše informacije vam bodo dali v naši enoti temeljne banke združene v Ljubljansko banko-združeno banko.

Ljubljanska banka

Kaj delajo slovenski sociologi?

Zapisi z dvodnevnega posvetovanja slovenskih sociologov, ki je bilo junija 1981 na Otočcu, bodo v kratkem izšli v posebnem zborniku

SOCIOLOŠKI PRESEKI SLOVENSKE DRUŽBE

in napovedujejo srečanje z aktualnimi družbenimi problemi. Kar 41 zanimivih prispevkov bo v zborniku govorilo o

- razvojnih procesih in družboslovnih raziskavah,
- problemih dela, kadrov in drugih vprašanih OZD,
- odgovornosti v samoupravni družbi,
- procesih izobraževanja, socializacije in vrednot ter
- pojavih v nekaterih posebnih družbenih kategorijah in dejavnostih v Sloveniji.

Zbrano gradivo bo koristilo sociologom in drugim družboslovnim strokovnjakom z različnih področij družbene prakse, zanimalo pa bo prav gotovo tudi vse druge, ki se srečujejo s problemi sodobne slovenske družbe. Med njimi je širok krog delavcev in občanov, ki sodelujejo v razvejani mreži samoupravnih odnosov na najrazličnejših področjih. Zbornik bo tudi dragocena pomoč učiteljem družboslovja, učencem, dijakom, študentom in vsem drugim, ki želijo čimveč zvedeti o družbi, sredi katere živimo.

Zbornik izdajajo Sociološko društvo Slovenije, fakulteta za sociologijo, politologijo in novinarstvo, novo ustanovljeno Društvo sociologov Dolenjske ter delovna organizacija NOVLES iz Straže, katere delavci so finančno podprli izid knjige, sodelovali pa so tudi na junijskem srečanju sociologov. Zbornik bo založil DOLENJSKI LIST v Novem mestu, ki s tem hkrati razpisuje prednaročilo na zbornik. Knjiga bo izšla v januarju 1982 in stane v prednaročilu 290 din, po izidu pa bo dražja.

Vabimo vas, da izpolnite spodnjo naročilnico in jo odpošljete na naslov: DITC — tozd časopis Dolenjski list, 68001 Novo mesto, p. p. 33 — Prednaročila sprejemamo do vključno 22. januarja 1982.

NAROČILNICA

Podpisani(a)
 naslov:
 pošta s poštno številko:
 zaposlen pri:
 štev. osebne izkaznice: izdana dne
 od skupščine občine:
 nepreklicno naročam izvod(ov) zbornika SOCIOLOŠKI PRESEKI SLOVENSKE DRUŽBE po prednaročniški ceni 290 dinarjev za en izvod. Knjigo bom plačal takoj s položnico na žiro račun: Dolenjski list Novo mesto 52100-603-30624 (za zbornik) — ali po prejemu s povzetjem — ali osebno na blagajni Dolenjskega lista v Novem mestu, Glavni trg 3.
 (Ustrezno podrčtajte.)

Lastnoročni podpis:

Kraj
 Datum

959/52-81

GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE OBRAT ZA GOZDARSKO KOOPERACIJO SEVNICA

Pozivamo vse gozdne posestnike, ki imajo gozdove na področju Obrata za gozdarsko kooperacijo Sevnica in njenih kooperacijskih enotah

KE SEVNICA
 KE MOKRONOG
 KE SENOVO
 KE KOSTANJEVICA
 KE BREŽICE,

da priglase sečno za leto 1982 v času od 1. januarja do 15. februarja 1982 na naštetih kooperacijskih enotah. Kooperacijske enote pa bodo še na krajevno običajen način razglasile prigrasitev sečne, tako da bodo posestniki lahko prigliasili sečno po dosedanjem načinu. Gozdni posestniki naj prinesejo s seboj posestni list.

32/3-82

Avtopromet, gostinstvo in turizem

Gorjanci

Novo mesto — Straža

vabi k sodelovanju

1. AVTOMEHANIKE za vzdrževanje avtobusov in tovornih vozil,
2. STROJNEGA KLJUČAVNICARJA ALI VARILCA,
3. KV NATAKARJE,
4. SALDAKONTISTA,
5. VOZNIKE V TOVORNEM PROMETU za opravljanje špedicijskih prevozov,
6. SNAŽILKE za TOZD Gostinstvo.

Pogoji:

Pod 1, 2, in 3:
 končana poklicna šola odgovarjajoče smeri.

Pod 4:
 končana srednja ekonomska šola z opravljenim strokovnim izpitom ali s prakso.

Pod 5:
 vozniki izpit C in E kategorije ter po možnosti končana šola za poklicne voznike motornih vozil. Prednost imajo kandidati s stalnim prebivališčem na območju sedeža delovne organizacije in s prakso v špedicijskih prevozih.

Pod 6:
 kandidatke imajo lahko nedokončano osnovno šolo.

Za vse kandidate je splošni pogoj odslužen kadroviski rok in trimesečno poskusno delo. Ponudbe z dokazili dostavite kadroviski službi podjetja v Straži.

Objava prostih del in nalog velja do zasedbe.

Odbor za delovna razmerja
 29/3-82

DELAVSKI SVET TRUBARJEVEGA DOMA V LOKI PRI ZIDANEM MOSTU

objavlja
 prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

Pogoji:

- višja strokovna izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj,
- srednja strokovna izobrazba iste smeri in 10 let delovnih izkušenj,
- moralno-politične vrline.

Delo se združuje za nedoločen čas. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema DS Trubarjevega doma v Loki 15 dni po objavi.

30/3-82

NOVI ČLANI ZK

Konec minulega leta je bilo v vrste ZK sprejetih 12 novih članov. Z novimi člani so se okrepile osnovne organizacije Sevnica II, krmeljske Lisee, dveh tozdov Jutrjanke, Stillese, šol in sevnškega zdravstvenega doma. Večino med novimi člani imajo ženske. Na zadnji seji občinske konference ZK so ukinili ali preosnovali več osnovnih organizacij. Doslej ni bila posrečena nobena oblika organiziranja komunistov v Mercatorju, sevnškem Kmetijskem kombinatu. Konferenca je sprejela sklep o oblikovanju dveh osnovnih organizacij v tem kolektivu. Tako naj bi ena delovala v skupnih službah, druga pa v trgovini.

OBCINSKI PRAZNIK LETOS NA BLANCI

Že nekaj let prenašajo v sevnški občini osrednje proslavljanje občinskega praznika vsakič v drugo krajevno skupnost v občini. Letos naj bi prišla na vrsto krajevna skupnost Blanca. O tem in drugih aktualnih vprašanih življenja in dela krajanov v tej krajevni skupnosti je bil 15. januarja v blanški osnovni šoli pogovor med predstavniki občinske skupščine, izvršnega sveta, nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti s člani sveta krajevne skupnosti in krajevnih družbenopolitičnih organizacij. Pravočasne priprave bodo zanesljivo omogočile dostojno, predvsem pa delovno počastitev praznovanja.

DOM POČITKA METLIKA Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

SREDNJE MEDICINSKE SESTRE

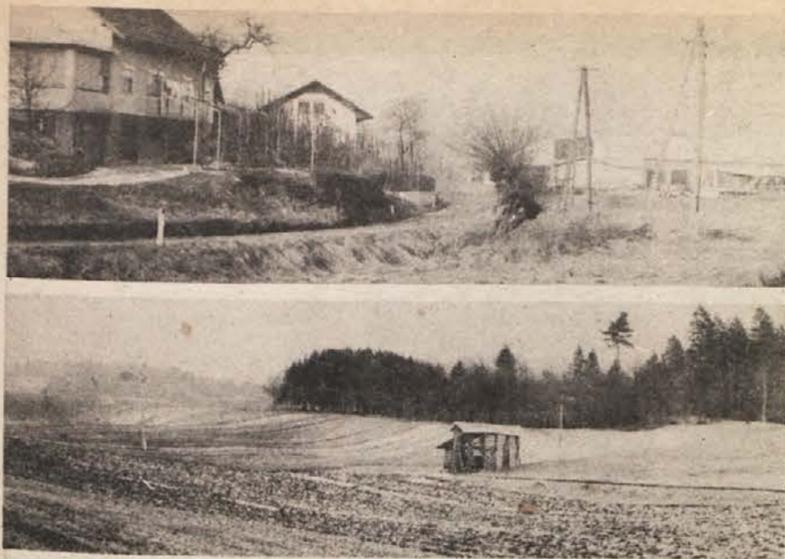
Pogoji:

- končana srednja medicinska šola
- strokovni izpit
- eno leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Za zainteresirani naj svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev vložijo na naslov Dom počitka, Metlika, v 10 dneh po objavi.

28/3-82

uredništvo v gosteh:

MALI SLATNIK

ne vaščani ne meščani

KRAJ SE PREDSTAVI

Krajevna skupnost Mali Slatnik sodi med primestne. Obsega vasi: Malo in Veliko Cikavo, Mali in Veliki Slatnik, Potov vrh, Krko, Smolenjo vas in Sela pri Ratežu (del). V 377 gospodinjstvih živi 1398 prebivalcev, od tega jih je 594 zaposlenih. Tako imenovanih čistih kmetov oz. kmečkih gospodinjstev je bilo pred tremi leti 44, ob koncu srednjeročnega obdobja pa naj bi jih bilo samo še 37. Veliko plodne zemlje je skrčila zazidava, ki je zadnja leta zlasti ob cesti Novo mesto – Šentjernej precej močna.

Pred zadnjo vojno je na tem območju živel 800 ljudi. Prebivalstvo se je pretežno izreklo proti okupatorjevi vojni. Nad 200 je bilo organiziranih v OF, 63 jih je nosilo partizansko uniformo. V NOB je izgubilo življenje 32 borcev, vojna pa je zahtevala tudi 22 življenj iz vrst civilnega prebivalstva. Iz partizanskih vrst je izšlo 31 oficirjev, od tega sta dva postala generala, 80 krajanov pa je po vojni opravljalo najrazličnejše položajne dolžnosti.

Mali Slatnik, dobre štiri kilometre oddaljen od Novega mesta, ob nekdanji glavni cesti proti Brezicam, je bil že pred zadnjo vojno primestna vas, kjer pa so se ukvarjali predvsem s prodajo žita, prašičev, kokoši in jajc. Življenje v vasi pa je bilo izrazito podeželsko. Gostišče, trgovina in kovaška obrt so bili v kraju že pred desetletji, na potoku Bajerju pa dva opuščena mlinca. V kraju je bila šola ustanovljena že leta 1913, ko pa so decembra 1942 v šoli nastanjeno italijansko posadko napadli partizani, je poslopje zgorelo. Šola je bila obnovljena leta 1946, ko se je začelo tudi močno zaposlovanje prebivalstva v mestu.

Danes je Mali Slatnik, sedež krajevne skupnosti, izrazito primestno naselje, kjer se vse manj kmetuje, vse več pa je v njem redno zaposlenih prebivalcev. Najodobnejše grajene hiše z okrasnimi vrvti so vse številnejše. Prav zato, ker tudi krajanje vse bolj postajajo meščani, smo bili 12. januarja presenečeni nad velikim obiskom na našem uredništvu v gosteh, za katerega smo dobili gostoljubno zavetje pri edinem gostilničarju Štefanu Srebrnjaku. Ko smo novinarji Dolenjskega lista Ria Bačar, Marjan Bauer in Ivan Zoran ob dogovorjeni 17. uri prišli v gostišče, nas je že čakalo nad 20 ljudi, še enkrat toliko in še več pa jih je prišlo kasneje, tako da za vse niti stolov ni bilo dovolj. Ampak pomenili

smo se kljub temu čisto po domače in brez dlake na jeziku.

Med sobesedniki so bili krepko zastopani tudi vaščani ostalih krajev, ki sodijo h krajevni skupnosti Mali Slatnik, ljudje raznih poklicev. Vsak je po svoje prispeval, da smo dobili podobo o današnjem utripu življenja, v katerem je podobno kot drugod za krajane glavno merilo uspešnosti odpravljanje komunalnih težav vseh vrst.

Funkcionarja Jože Tekstor in Tone Vovko sta pohvalila krajane glede sodelovanja pri dogovorjenih akcijah, kjer ljudje pomagajo s prostovoljnim delom in dodatnimi prispevki, jim je navzlic vsem težavam v zadnjih treh letih uspelo precej spremeniti. Asfaltirana je bila cesta do Smolenje vasi, skozi vas Slatnik, asphaltirali so vpadnice v naselje, zgradili propust (mostiček) čez Sajser v vasi Krka in vaško cesto do tega naselja ter razširili telefonijo na 132 števk, začeli graditi športno igrišče pri šoli in v šoli uredili varstveni oddelek za 40 otrok.

Vse to so dokazi napredka, s katerim pa še nihče ni zadovoljen. V novem planskem obdobju bi radi uredili javno razsvetljavo skozi vas Slatnik, pločnike ob cesti, ker je bilo zadnja leta že 10 smrtnih nesreč, napeljali kanalizacijo. Želijo si posodobljen trgovski lokal in v njem večjo izbiro, največ pripomb in hude krvi pa je zaradi cest. Prav zaradi le-teh so na naš pogovor prišli nekateri celo iz sosednjih krajevnih skupnosti, ker so vsi prizadeti.

BITKA ZARADI CESTE

Predvsem gre za cesto Mali Slatnik – Vel. Slatnik – Hrušica – Gaberje, ki povezuje tri krajevne skupnosti in je bila vsa leta doslej oskrbovana od komunale, z nedavnim občinskim odlokom pa je pripadla v vzdrževanje krajevni skupnosti. Ker je cesta zelo obremenjena s prometom, saj se iz teh krajev vsak dan vozijo ljudje v službe, otroci v šole in jo uporabljajo tudi številni vikendarji, ni mogoče, da bi bila popravilom kos krajevna skupnost. Zdaj pišejo ugovore in vodijo pravcato bitko, da bi cesto spet prevzela v oskrbo komunala, zlasti zato, ker jo je KS dobila, tako trdijo, na osnovi nepravilnih izračunov in meril.

Zanimiva je bila pripomba, ki jo je ob bitki za cesto dal Jakob Šafar (ta živi sicer v KS Stopiče, cesta pa se ga prav tako tiče): „Na občini imamo nekatero može, ki nimajo prav nobenega razumevanja za tako imenovano ljudsko stvar. To dejstvo je grozljivo,

vendar, žal, tipično za čas, v katerem živimo.“

Tudi na Potovrhu, kjer je čez 60 hiš in se ljudje ne odseljujejo, marveč obratno, bi po besedah Antona Hrena in Alojza Beleta morali dobiti spodobno cesto, da bi lahko vsaj otroke vozili v šolo. Makadamska in le občasno vzdrževana cesta je ozka in slaba, zato po njej ni možen sodoben promet in avtobus ne more voziti. Otroci, ki hodijo v nižje razrede na Slatnik, v višje pa v mesto, iz več vasi hodijo po uro daleč peš do šole ali avtobusa. Pa tudi vaško pokopališče bi bilo nujno popraviti; je pretesno in ograja se ruši. Končno pa se ljudem s Potovrha zdi tudi čas, da bi v vas dobili vsaj en telefon.

Tudi Ivan Božič, Jože Vidic in Slavko Nagelj iz Smolenje vasi so dokazovali, da bi na njihovem koncu nekaj sto metrov asfalta pomirilo vaške duhove, ponekod pa bi težave uredili že z razširitvijo poljskih poti.

Na območju krajevne skupnosti Mali Slatnik sta dve gasilski društvi: eno na Potovrhu, kjer že imajo gasilski dom in uspešno delajo, drugo v Smolenji vasi, kjer so predlani slavili 50-letnico. Imajo 80 članov, med njimi tudi šolarje, a še nimajo gasilskega doma. Za gradnjo je tako rekoč vse pripravljeno z lokacijskim dovoljenjem vred, tako da bodo letos začeli kopati. V tej akciji se bo tudi pokazala zavest gasilcev in krajanov, koliko bodo pripravljene delati.

S ŠOLO ZADOVOLJNI

Iz šole ni bilo nikogar, ker so imeli ravno ta čas konferenco, pač pa so o njenem delu govorili drugi, največ pa Andoljškova Justa. V glavnem so hvalili delo, zlasti pa sodelovanje s krajem pri proslavah in v vsakoletni očiščevalni akciji, v kateri na spomlad čistijo potoke in skrita odlagališča odpadkov po gozdovih. Šola ima še dve glavni hibi: nima centralne kurjave in ne urejene zunanje okolice, pri čemer tudi ne bi smelo ostati. Sodelovanje, sicer šele v prvih povojih, pa je med krajevno skupnostjo in uporabniki obrtne cone na Cikavi.

Med organizacijami, ki so pri krajanih deležne pohvale, je zlasti Rdeči križ s svojo dejavnostjo in socialno-zdravstvena komisija s skrbjo za ostarele, bolne ali prizadete krajane. Za vsakega vedo, če je v stiski, in mu ali sami pomagajo ali pa drugače poskrbijo zanj. Pred novim letom so obiskali kar 113 takih oseb, za starostnike pa so organizirali zelo uspelo srečanje, na katerem je še posebno navdušil lani

ustanovljeni domači mešani pevski zbor. To kaže, da se je tudi kulturna dejavnost začela prebujati.

Dane Mikec, ki je v svetu krajevne skupnosti odgovoren za uresničevanje gospodarskih načrtov, je povedal, da se obdelovalne površine vidno krčijo na račun čedalje večjega števila novih gradenj. Čeprav kaže, da je ta proces neustavljiv, si v krajevni in zemljiški skupnosti, kjer je Mikec delegat, prizadevajo ohraniti vsaj njive, ki so še ostale. Zemlja je hudo razdrobljena, tu in tam tudi neobdelana, sposobnih gospodarjev pa malo. Rešitev vidijo v usmerjenih kmetijah, ki naj bi pridelovale hrano tudi za trg. V sodelovanju s pospeševalno službo kmetijske zadruga so naredili načrt za zložbo zemljišč, ker je moč sodobno kmetovati le na večjih površinah. Tak koncept je že začel zanimati nekateri posamezniki, ki izjavljajo, da so pripravljene delati po novem. V načrtu so male farme za bekone, sicer pa bi v glavnem redili pitance. Hrano za živino naj bi v glavnem pridelali na domačih površinah. Sicer pa je zaenkrat glavna naloga, kot je podčrtal Dane Mikec, zaustaviti nadaljnje zajedanje v najboljše njive in seveda obdelati vso plodno zemljo.

KOT DA KMET NI DELAVEC

Zakaj med mladimi ni pravega zanimanja za nasledstvo na kmetijah, je poskušal dokazati Alojz Žonta s Potovrha. Kmečko delo, ki ga je treba nemalokrat opravljati po 18 ur na dan, je prelabo cenjeno. Vse prošnje za upravičene olajšave naletevajo na gluha ušesa, če pa jih pristojni že uslišijo, so olajšave komaj omembe vredne. Žonta je to pripovedovanje podkrepil s primerom iz domače hiše: ob očetovi smrti so zavoljo pogrebniških stroškov priznali le za 200 din olajšav. Še hujšo stvar pa naj bi bila doživela njegova priletna in že tri leta na posteljo priklenjena mati, ki so ji pomoč v obliki strelže odrekli menda samo zato, ker da je kmečka zavarovanka. „Po mojem je to velika krivica, primer, ki sem ga navedel, pa še bolj zgovorno govori o tem, da je kmečki človek v primerjavi z delavcem še preveč zapostavljen,“ je na koncu pribil Alojz Žonta.

O tem, kako gre plodna zemlja v nič zavoljo zidav, se je razgovoril Žontov sovaščan Franc Pavlin, ki opravlja že več let samostojno zidarstvo obrt. Pohvalil se je, da je do zdaj sezidal že nad 200 stanovanjskih hiš. Građi v domači krajevni skupnosti,

često pa ga povabijo tudi s Hrvaškega onkraj Kolpe. Prevzema vsa gradbena dela, nemalokrat sklene pogodbo za gradnjo na ključ. Z gradbenim materialom, je povedal, ni kakih posebnih težav, če se znaš prav obrniti. Stabilizacijske razmere se v zidavi zasebnih stanovanj ne poznajo preveč, saj je do zdaj nekoliko upadlo le število večjih, zahtevnejših gradenj.

Pavlinovi besedi je hitro pritegnil Anton Gačnik s Sel pri Ratežu, ki je že 25 let revirni logar za to območje. Povedal je, da se povečana gradnja pozna tudi v gozdovih, kjer pozna malone sleherno drevo, in lahko reče, da so zlasti iglavci že povsem izčrpani. Sečnja kljub temu ne pojenja, ljudje pritiskajo nanj z vseh koncev, ker potrebujejo les zdaj za to, zdaj za ono. Domačinom gre rad na roke, piše jim prošnje, uraduje pa kar doma, da je stanovanje ena sama kanclija.

PRIDOBILI TUDI VIKENDARJE

V komunalnem pogledu so vasi napredovale, vendar še ne tako, kot si želijo krajanje. Vaščani Potovrha pravijo, da je njihov kraj še vedno zaostal. To se pozna že po tem, da niti napisne table ne premore. Po poteh teče gnojnica, asfalt se je vasi ognil. Marsičesa še nimajo, samokritično pa priznavajo, da je za to kriva pretežno nesloga. Preveč jih je, ki raje kritizirajo, kot poprimajo za delo v akcijah skupnega pomena.

Povsem nekaj drugega pa je v Velikem Slatniku, kjer so krajanje v minulih letih združili sredstva in delovne roke, zgradili transformator, napeljali elektriko in vodovod. Kot je povedal Alojz Sašek, so znali na svojo stran pridobiti tudi lastnike vikendov, ki so se razpasli po pobočjih okoli vasi. Tako so vikendarji sami razširili in vzdržujejo pot od vasi do Hrib, ki jo rabijo tudi krajanje.

Precej so imeli povedati tudi vaščani Križev in sosednjih vasi. Prostovoljno gasilsko društvo Potovrh – Slatnik, ki je praznovalo 30-letnico, šteje 60 gasilcev. Neposrednega gasilskega dela (gašenja) po besedah Franca Kostreva na srečo niso imeli. Je pa zato toliko več opravkov z adaptacijo gasilskega doma na Križev ter s preventivno. Gasilci so glede požarne varnosti pregledali prav vsako domačijo ter opozorili na napake. V prenovljenem gasilskem domu bodo dobili prostor tudi mladi, ki jih je na sestanku predstavljala predsednica Anica Blatnik.

Jože Udovč s Hrušice se je spet vrnil k najbolj žgoči temi večera: cesti Mali Slatnik – Veliki Slatnik – Hrušica – Gaberje. Menil je, da ni prav, da so jih s prekvalifikacijo ceste praktično odrezali od sveta. Če bo beseda o cesti obveljala, bodo kmetije še bolj odrezane od sveta. „K nam tako ali tako prihajajo samo davkarji in inkasanti“, je duhovito pripomnil eden od sogovornikov.

Janeza Hočevarja in Cirila Redke s Krke bi lahko šteli med jezna, zagrenjena moža; Po njunih besedah se tudi Krčanom že leta godi krivica, predvsem zaradi ceste, ki jo, kolikor vedo in znajo, sami popravljajo, vendar je večino časa v zelo slabem stanju. Saj po njej niti šolski kombi ne more, kaj šele kakšen avtobus. Šolarji prihajajo v šolo na Slatnik, ko bi bilo v mesto precej bliže! Krčani, ki bi bili ob dobri cestni povezavi že zdavnaj novomeško predmestje, so ob akciji za cestno posojilo z obema rokama podpisovali obveze v višini enomesečnega zaslužka. Kaj so dobili? Nov most v Ločni, ki pa jih samo draži, saj nanj ne smejo pripeti priključka.

Jože Tekstor Alojz Bele Dane Mikec Anton Gačnik Anton Hren Jože Udovč Jakob Šafar

Alojz Žonta Anica Blatnik Anton Hren Alojz Jursič Franc Vidrih Janez Hočevar Franc Pavlin

TELEVIZIJSKI SPORED

22. I. petek

1
17.25 POROČILA
17.30 JELENČEK, oddaja za otroke
18.00 DEKLIŠKI NONET CARMEN, glasbena oddaja
18.30 OBZORNIK
18.45 KAKO SE SPORAZUMEVA MO

Petje ptic, cvrčanje žuželk, lajanje psov, renčanje zveri, govorjenje ljudi - to so zvoki, ki zdaj bolj zdaj manj polnijo človekovo življenjsko okolje, v bistvu pa gre za več različnih "govoric", ki služijo za sporazumevanje. V naravi je veliko tudi neslišnih govorov, npr. gibov, kretanj, premikov, mimike ipd.; te posamezna bitja dojemajo celo bolje kot slišna znamenja za sporazumevanje. Današnja poučna oddaja zahodnonemških televizijcev bo na kratko

povzela, kaj je znanost že dognala o različnih načinih sporazumevanja, seveda s posebnim ozirom na človekovo vlogo pri tem.
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 A. Marodić: VARNOST PA TAKA!

Glavni junaki tokratne zgodbe o pripetljajih v neki krajevni skupnosti bodo Boris Kralj, Janez Albreht in Žika Milenkovič, ki imajo dokaj odgovorne vloge, saj je prvi predsednik, drugi tajnik krajevne skupnosti, tretji pa nepogrešljiv gostilničar. Zadeva se začne zapletati, ko pride do vloga v trgovino in svojevrsnega mešetarnja z ne povsem nepomembnimi dokumenti.
21.00 NE PREZRITE, oddaja o predvidenih kulturnih dogodkih
21.15 TIDNEVI, TA LETA: FILMSKA KRONIKA 1950, dokumentarna oddaja
22.00 POROČILA
22.05 SPREMLJAJMO, SODELUJMO, športna oddaja

22.15 NOČNI KINO: LUTHER Po J. Osborna drami o možu, ki je poskrbel za domala revolucionarne verske reforme v 16. stoletju, je 1974 v Angliji posnel ameriški režiser Guy Green. Filmska priredba je dramo nekoliko skrajšala, dogajanje pa se odvija v letih 1506 - 1533, ko je Luther deloval v vzhodnih deželah Nemčije. Glavno vlogo igra Stacy Keach, ob njem pa nastopajo še Patrick Magee, Alan Badel, Hugh Griffith in drugi.

2
16.55 Test - 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Miniature (lutkovna predstava) - 18.15 Mladinska oddaja - 18.45 Zvezde, ki ne ugasnejo (glasbena oddaja) - 19.30 Dnevnik - 20.00 Glasbeni atelje - 20.50 Zagrebška panorama - 21.05 Vidiki (dokumentarna oddaja) - 21.55 Igrani film

23. I. sobota

1
8.35 POROČILA
8.40 POTOVANJE ŠKRATA SPANČKOLINA, češka risanka
8.50 CICIBAN, DOBER DAN: GLINA
9.05 KUHINJA PRI VIOLINSKEM KLJUČU: KAKO NASTAJAJO GLASBILA, oddaja za otroke
9.35 MLADI VIRTUOZI: HARMONIKARSKI ORKESTER KUD VI DE PREGARC, glasbena oddaja
9.55 JELENČEK, oddaja za otroke
10.55 ZGODOVINA LETALSTVA, francoska dokumentarna oddaja
11.50 PO SLEDEH NAPREDKA, dokumentarna oddaja
12.20 JEDRSKA REVOLUCIJA: ATOM, TA NEZNANKA, poučna nanizanka
12.50 SMUK ZA MOŠKE, prenos smuka iz Wengna
15.55 POROČILA
16.00 ZADAR: PARTIZAN, prenos košarkarske tekme

10.25 PISANI SVET: PTIČI

17.30 BARON MUENCHAUSEN, 1. del sovjetskega filma
18.45 NAŠ KRAJ
19.00 ZLATA PTICA: ZGODBA O UČITELJU, KI NI ZNAL NE BRATI NE PISATI
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 APARTMA, ameriški film
Film z gornjim naslovom je Billy Wilder posnel 1960, delo pa je bilo nagajeno z oskarjem kot najboljši film leta. Režiser, znan po vrsti izjemnih komedij, je komično zastavil tudi to delo, ki govori o domisel-

nem možaku. Kadar ima ta nočno službo, za čez noč oddaja svoje stanovanje prijateljem in šefom, od tega pa ima kajpak precejšnje koristi. Tako menjavanje stanovalcev pripelje do smešnih stanj... V glavnih vlogah nastopajo Jack Lemmon, Shirley McLaine, Fred MacMurray in še kdo.
22.00 ZRCALO TEDNA, oddaja o aktualnih dogodkih

22.15 DOBER VEČER, zabavno-glasbena oddaja
23.15 POROČILA

2
16.30 Snežna kraljica (otročka oddaja) - 17.30 Vroči veter - 18.30 Oliver Mandić in Beograd ponoči (zabavnoglasbena oddaja) - 19.00 Srečanje okteta 81 (narodna glasba) - 19.30 Dnevnik - 20.00 Televizijska kasete: Novi fosili - 20.30 Poezija - 21.05 Poročila - 21.10 Rojaki: Stojče in njegova življenjska zgodba - 21.40 Športna sobota - 22.00 Izziv novega (dokumentarna oddaja)

24. I. nedelja

1
8.35 POROČILA
8.40 ŽIV ZAV, oddaja za otroke
9.30 KO SEM BIL VOJAK, ponovitev oddaje iz beogradske nadaljevanke
9.55 SLALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka iz Wengna
11.30 KAZIPOT
11.50 LJUDJE IN ZEMLJA
Lani slovensko kmetijstvo ni v celoti izpolnilo zastavljenih nalog, v

denarja za naložbe, brez katerih ne bo mogoče priti do srednjeročno zastavljenih ciljev. Naslednji prispevek bo prikazal samoupravno organizirano lastnikov gozdov, gozdarji iz Slovenjgradca bodo med drugim povedali, zakaj so se odpovedali delitvi ostanka čistega dohodka. Zatem bo predstavljena Milena Kulovec, strokovna sodelavka kranjskega živinorejsko-veterinarskega zavoda. Beseda bo tudi o mladih kmetijcih z obmejnega območja pri Ostem vrhu, na kratko pa bodo predstavljene možnosti za pridobivanje električne energije s pomočjo malih elektrarn, katerih majhni stroški so pomemben dejavnik gospodarnosti že na več posodobljenih kmetijah.
12.55 SLALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka iz Wengna

... MALI ŠLAGER, posnetek festivala otroških pesmi
... POROČILA
... ZAKAJ IN ZATO
... BABETTE GRE V VOJSKO, francoski film

Dogajanje francoskega komičnega filma je postavljeno v drugo svetovno vojno, ko skuša vohunka dobiti od sovražnikov čim več koristnih podatkov za zaveznike. V vlogi naslovne junakinje nastopa Brigitte Bardot, ki je doobra izkoristila

priložnost, da se izkaže kot komičarka. Film je 1960 zrealiziral Christian Jaque, glavno moško vlogo pa igra Jacques Charrier.

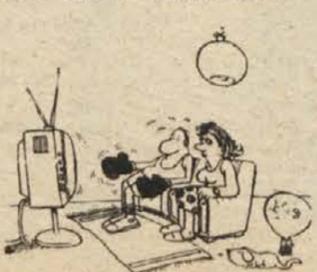
... SPORTNA POROČILA
18.30 NEPOZNANI SUDAN
Dokumentarna oddaja z gornjim naslovom bo prikazala življenje enega najbolj skrivnostnih afriških plemen, to je sudanskih jugovzhodnih Nubijcev, ki so poljedelci, premorejo nekaj živine, nasploh pa so zaokrožena skupnost, zadostna sama sebi, ki premore vrsto nenavadnih življenjskih običajev in navad.
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 PETRIJIN VENEC, oddaja iz beogradske nadaljevanke
20.50 SVETILNIKI, dokumentarna oddaja
21.25 ŠPORTNI PREGLED
22.00 POROČILA

2
16.00 Zgodba o Janku in Marenki (češki mladinski film) - 17.30 Nedeljsko popoldne - 18.55 Risanke - 19.30 Dnevnik - 20.00 Čas jazza - 21.10 Večera, danes, jutri - 21.30 Človek hoče navzgor

25. I. ponedeljek

1
16.00 KMETIJSKA ODDAJA
17.00 POROČILA
17.05 ZGODOVINA LETALSTVA, dokumentarna oddaja
17.55 TOZD IN DELEGATSKI SISTEM
Tokratna oddaja iz izobraževalne nanizanke Delegatski vodnik bo povzela tiste osnovne zakonitosti delegatskega sistema, ki se od temeljne organizacije združenega dela prek

ozda širijo na raven občine ali še naprej. Govor bo o povezavi med delegatom v proizvodnji, ki zastopa interese svojega delovnega okolja, in ustreznim zborom občinske skupščine, koder gre za reševanje vprašanj, pomembnih za širšo družbeno skupnost. Govorili bodo delegati iz štorske železarnice in novogoriškega Mebla.
18.15 ZOBOZDRAVSTVO: SOLARJEVA ABECEDA USTNE HIGIENE, izobraževalna oddaja
18.30 OBZORNIK
18.45 MLADINSKA ODDAJA

19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 35 MM, oddaja o filmu
21.45 V ZNAMENJU

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Zgodba po Shakespearu - 18.00 Deček Skok (oddaja za otroke) - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbena medigra - 18.50 Športna oddaja - 19.30 Dnevnik 20.00 Znanost - 20.55 Zagrebška panorama - 21.15 Glasba Georgea Gershwina

26. I. torek

1
17.15 POROČILA
17.20 POTOVANJE ŠKRATA SPANČKOLINA, češka risanka
17.30 JUGOSLOVANSKI NARODI V PESMI IN PLESU: BISTRANJSKA ZAPUŠČINA
18.00 PUSTOLOVŠČINA, otroška oddaja
18.30 OBZORNIK
18.45 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITA

V prvi letošnji oddaji iz nanizanke, ki bo mladim na poljuden način prikazala osnove obrambe in samozaščite, bo govor o Zvezi letalskih organizacij Slovenije, kaj-

27. I. sreda

1
17.40 POROČILA
17.45 CICIBAN, DOBER DAN: CIVČIV, SE DOLGO BOM ŽIV
18.00 PADLA Z NEBA, češka oddaja za otroke
18.30 OBZORNIK
18.45 KRKA V KRKI OB KRKI
Pod gornjim nenavadnim naslovom si bomo lahko ogledali reportažo o kulturno-umetniškem društvu novomeške tovarne zdravil Krka. Ta tovarna je tako rekoč vzorčni primer, kaj se da storiti (če se le hoče) za približanje umetniških in drugih kulturnih stvaritev delavcem, in to v sklopu tovarne.
19.15 RISANKA

28. I. četrtek

1
10.55 SMUK ZA ŽENSKO, prenos iz Hausa
16.20 SMUK ZA ŽENSKO, posnetek iz Hausa
17.10 POROČILA
17.15 KJE ŽIVI TVOJA PRAVLJICA
Deklico, ki zaide v staro lutkovno gledališče, pokliče lutka. Pogovoru se pridružijo še druge lutke, deklica doživi prijetne ure in se zadovoljna vrne domov. To otroško oddajo so televiziji predvajali že pred novim letom.
17.30 KUHINJA PRI VIOLINSKEM KLJUČU, oddaja za otroke

pak s posebnim poudarkom na njeni vlogi v obrambnih pripravah. Beseda bo še pestrosti delovanja Zveze rezervnih vojskih starešin in o pripadnikih tankovskih enot naše armade.
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 ODPRTO ZA USTVARJALNOST
20.45 OBAD

Po znanem istonaslovnem romanu angleške pisateljice Ethel Lillian Woynich so nadaljevanke v treh delih posneli sovjetski televiziji. Zrežiral jo je Nikolaj Maščenko, igrajo Andrej Haritonov, Sergej Bondarčuk, Anastasija Vertinska in drugi, delo pa govori o mladem Angležu, ki se v tridesetih in štiridesetih

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 V ARENI ŽIVLJENJA: LIDIJA SENTJURC
Iz televizijskega izbora življenjskih prispevkov nosilcev revolucije na Slovenskem si bomo tokrat lahko ogledali dokumentarno oddajo o Lidiji Sentjurc. Doma je iz Hrastnika, v rani mladosti se je pridružila revolucionarnemu gibanju, potlej pa

18.00 MOZAIK KRATKEGA FILMA
18.30 OBZORNIK
18.45 MLADI ZA MLADE
Histerični razgledi - tako so ljubljanski televiziji delovno naslovili oddajo, ki bo govorila o nočnem življenju študentarije in druge mladine. Izkazalo se je, da vrag v „gadjih luknjah“ le ni tako črn, kakor vedo povedati za moraliziranje zagreti občani.
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 BOBU OBB
Drevisnja oddaja bo v celoti posvečena nedavnemu mariborskemu znanstvenemu srečanju, na katerem so govorili o misli in revolucionarnem delu Edvarda Kardelja. Ne bomo

letih prejšnjega stoletja med študijem v Italiji pridruži revolucionarnemu društvu Mlada Italija, je preganjan, pobegne v Ameriko in se čez leta vnovič vrne v Italijo, tokrat bolj izkušen v revolucionarnem delovanju. Na koncu pa...
21.50 V ZNAMENJU

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Pustolovščina - 18.15 Čas knjige - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 Dnevnik - 20.00 Zabava vas Raffaella Carra - 21.00 Dokumentarna oddaja - 21.35 Zagrebška panorama - 21.50 Izviri

je bila nenehno v ospredju revolucionarnega in političnega dogajanja. O vsem tem bo v oddaji veliko povedala sama, ob njeni življenjski poti pa bomo izvedeli precejšnjo podrobnost iz novejših slovenske zgodovine.
21.10 MOJSTRI, MOJSTRI, jugoslovanski film
22.40 V ZNAMENJU

2
13.00 Jugoslavija: Romunija (prenos hokejske tekme) - 17.45 Majske igre (otročka oddaja) - 18.15 Aktualnosti - 18.45 Zeleni kabaret (narodna glasba) - 19.30 Dnevnik - 20.00 Družba in kultura - 20.45 Risanka - 22.55 I. Tijardović, Splitski akvarel (prenos predstave iz Gledališča na Terazijah; med odmorom glasbena oddaja)

gledali posnetka, temveč bodo sodelujoči „v živo“ osvetljevali družbenoekonomske vidike mednarodnih odnosov v Jugoslaviji, in sicer tudi z vidika, ko smo v praksi nedosledni, se ne držimo izvirnih Kardeljevih pogledov, zato prihaja do trganja gospodarskih vezi, zapiranja za tovarniške in druge plotove, do šibkega povezovanja republik in pokrajin itd.
21.30 STAMENA, baletna oddaja
22.00 V ZNAMENJU

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Lj. Kozomora: Siamci - 18.15 Šola zelenega načrta - 18.45 Srečna družina (humoristična oddaja) - 19.30 Dnevnik - 20.00 Kino oko - 22.30 24 ur

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 22. I.
7.30 Z radiom na poti. 8.05 Za šolarje. 8.35 Otroške igre. 8.50 Naši umetniki mladim poslušalcem. 9.05 Glasbena matineja. 11.05 Ali poznate. 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji. 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Pihalne godbe. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Skladatelj Jakov Gotovac sredi življenja. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 18.00 Pojemo in godemo. 18.30 S knjižnega trga. 19.45 Minute z Blejskim kvintetom. 20.00 Uganite, pa vam zaigramo! 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.30 Radi ste jih poslušali. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Petkov glasbeni mozaik. 0.05-4.30 Nočni program.

Listi iz notesa. 16.20 Gremo v kino. 17.05 Prijubljene operne melodije. 17.50 Radijska igra (Tome Arsovski: Taksistova zgodba). 18.30 Na zgorji polici. 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Glasbena tribuna mladih. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Nočni koncert lahke glasbe. 0.05-4.30 Nočni program.

svet pravljic in zgodb. 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvaško. 9.05 Glasbena matineja. 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo. 11.05 Ali poznate? 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji. 12.10 Veliki zabavni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture. 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času. 18.15 Naš gost. 18.30 Srečanje harmonikarskih orkestrorov. 19.45 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča. 20.00 Naj narodi pojo. 20.30 Iz komornih opusov. 21.05 Odlomki iz W. Glucka opere Orfej in Evridika. 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Jazz pred polnočjo. 0.05-4.30 Nočni program.

PONEDELJEK, 25. I.
7.30 Z radiom na poti. 8.05 Aktualni problemi marksizma. 8.25 Ringaraja. 8.40 Pesmica za mlade risarje in pozdravi. 9.05 Glasbena matineja. 11.05 Ali poznate? 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.00 Na ljudsko temo. 18.25 Zvočni signali. 19.45 Minute z ansambлом Mihe Dovžana. 20.00 Kulturni globus. 22.10 Iz naše diskoteke. 21.05 Glasba velikana. 22.30 Popevke iz jugoslovanskih studiov. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Za ljubitelje jazza. 0.05-4.30 Nočni program.

TOREK, 26. I.
7.30 Z radiom na poti. 8.05 Za šolarje. 8.35 Iz glasbenih šol. 9.05 Glasbena matineja. 11.05 Ali poznate? 11.35 Naše pesmi in plesi. 12.10. Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Po domače. 14.05 V korak z mladimi. 18.00 Sotočja. 18.45 Glasbena medigra. 19.45 Minute z ansambлом Jožeta Privška. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 S solisti in ansambli JRT. 21.05 Radijska igra (V. Munteanu: Iskalec zlata). 22.30 Iz muzikalov in glasbenih revij. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev. 0.05-4.30 Nočni program.

GRAM KRITIKE
V ponedeljkovih Kulturnih diagonalah, ki so bile posvečene razgovoru o slovensčini v javnosti, se je vodja P. Kuhar na koncu razpravljalec zahvalil za „pogum“, ki so ga pokazali, ko so načeli mnoga preča vprašanja, ki zadevajo položaj slovensčine v našem vsakdanjem življenju. Gledalci pa smo pogrešali „pogum“ ljubljanske televizije, ki si ni upala vsaj enkrat skočiti iz toge sheme časovnih razporeditev in ni dopustila, da bi se nadvse zaničljivo in, kot smo lahko slišali, burna razprava razvila malo dlje od zastavljanja vprašanj. Tako smo ugasnili televizijske sprejemnike le razdraženi - razgovora je bilo namreč konec prav tisti trenutek, ko smo pričakovali, da se bo zares pričel. MUM

SOBOTA, 23. I.
7.30 Z radiom na poti. 8.05 Pionirski tednik. 9.05 Matinejski koncert. 9.45 Zapojmo pesem. 10.05 Panorama lahke glasbe. 10.40 Po republikah in pokrajinah. 11.05 Pojo amaterski zbori. 11.30 Pogovor s poslušalci. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Veseli domači napevi. 14.05 Glasbena panorama: 17.05 Spoznavajmo svet in domovino. 18.30 Mladi mladim. 19.35 Mladi mostovi. 20.00 Sobotni zabavni večer. 21.00 Oddaja za Slovenca na tujem. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Od tod do polnočji. 0.05-4.30 Nočni program.

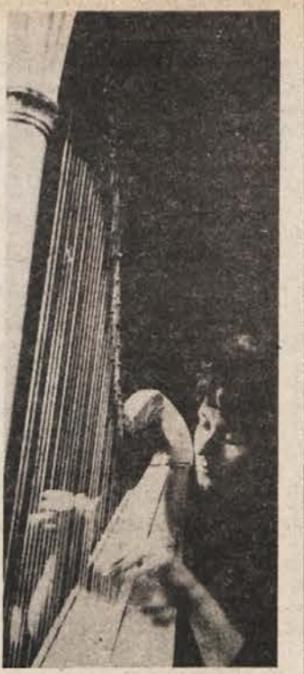
NEDELJA, 24. I.
7.30 Zdravo, tovariši vojaki! 8.07 Radijska igra za otroke (Pesniški gumb). 9.05 Še pomnite, tovariši! 10.05 Nedeljska matineja. 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.20 Za kmetijske proizvajalce. 14.05 Humoreska tega tedna (P. Karvaš: Boj za veliko črko R). 14.25 Z nalimi ansambli. 14.40 Pihalne godbe. 15.10 Pri nas doma. 15.30 Nedeljska reportaža. 15.55

HARFISTKA URŠIČEVA NA NAŠIH ODRIH

V okviru glasbenega abonmaja, ki ga je za sezono 1981/82 razpisala novomeška ZKO, je minuli petek v novomeškem Domu kulture nastopila znana slovenska harfistka Pavla Uršič-Kunej. Izvedla je celovečerni koncert, ki je obsegal skladbe naslednjih mojstrov: Haendla, Rousseauja, Mayerja, Hindemitha, Tournierja, Respighija, Debussyja, Ramoša in Iberta.

Podoben koncert je harfistka imela prejšnji teden tudi v Črnomlju, kjer je kot prva nastopila v okviru tamkajšnjega novega koncertnega abonmaja.

Pavla Uršič-Kunej je mednarodno priznana umetnica. Igranje na harfo je dopolnila, oziroma ga je povsem spreminila. Pri tem je bil njen vzornik Carlos Salzedo. Med skladatelji je vzgudila tolikšno zanimanje, da so mnogi napisali skladbe prav zanjo.

Bolj žehtha kot dogovor za delo

Taka je bila videti konferenca novomeške ZKO – Boris Savnik izvoljen za tajnika

Novomeška ZKO je naposled dobila tajnika, njena delovna skupnost pa svojega vodjo. To je (oboje) Boris Savnik, ki je tajniška dela že opravljal kako leto in pol kot vršilec dolžnosti. Na seji konference delegatov, ki je bila 14. januarja popoldne v mali dvorani novega oddelka NOB in ljudske revolucije Dolenjskega muzeja, je bil kot edini kandidat izvoljen z večino glasov.

Izvolitev je stekla vsekakor bolj gladko, kot je kazalo v razpravi, ko so sicer iz ust redkih, zato pa dovolj glasnih diskutantov deževala in grmele kritike na račun delovanja ZKO kot tako imenovane asociacije kulturnih društev, še posebej pa njenega vodstva.

Ceprav je bilo to besedovanje včasih prenapeto in kritika tudi premalo podložena z argumenti, se je pokazalo, da ZKO še vedno ni to, kar od nje zahtevajo usmeritveno delovni dokumenti, sprejeti že na prvi seji konference delegatov. Natrgane so številne vezi, na eni strani med društvi in ZKO, na drugi strani med strokovnimi odbori in vodstvom ZKO oziroma neposredni izvajalci nalog. Slišati je bilo

pripombe, da živih stikov z društvi praktično ni (razen z nekaterimi), da se ZKO preveč zadovoljuje nekakšnimi z evidencami, ki ne ustrezajo vselej dejanskemu stanju, da strokovni odbori ne delajo najbrž zato, ker jih k temu nihče ne spodbudi, in podobno. Iz drugih razprav je bilo spet moč izluščiti, da ni prave enotnosti v samem izvršnem odboru, da se ne izvajajo sklepi, ki jih sprejme ta organ. Sploh je bil vtis, da je precejšen del seje namenjen nekakšnem pranju umazanega perila in medsebojnemu računanju, pa tudi to, da mnogim delegatom ni bilo povsem jasno, kaj se hoče s tem doseči. Gledano s te strani, konferenca ni prinesla bistveno nič novega in bi bilo vse skupaj najbolj čimprej pozabiti.

Ceprav se je za bolj trznega opazovalca zdelo večina stvari nezanimiva, je bilo iz splošne burnosti, ki je prevečala konferenco, vendarle razbrati prizadevanje, da bi ZKO uravnali v nove, boljše in kulturnim društvom ustrežnejše tire.

Dovolj glasen in jasen je bil med drugim poziv, naj ZKO vendarle začne bolj služiti društvom, naj bo organizacija, ki bo kulturnim snovanjem v resnično pomoč, ne pa samo evidenciarka in pasivna spodbujevalka. V ta namen bi moralo vodstvo kar najhitreje poskrbeti, da se ugotovi stanje prav na vseh področjih kulturnega dela občanov, postvarjalcev in ustvarjalcev, ter določi način, kako bi vse, kar je bilo do zdaj zapostavljeno ali deležno premajhne pozornosti in pomoči ZKO, poživili.

Tega pa prav gotovo ne bo moč doseči, dokler se bo ZKO zadovoljevala zgolj „s prizadevanji“, ne pa to ali ono zapisala v načrte in določila nosilce in čas za izvedbo. Česa

manjka, kako bi lahko razrešili problematiko in premaknili voz naprej, na taka in podobna vprašanja bi lahko dobili odgovor na problematiki konferencah za posamezna področja kulturne dejavnosti. Predstavniki ZKO se takim konferencam poslej vsaj ne bi smeli izogibati, če jih ze sami ne nameravajo organizirati.

I. ZORAN

20 PRODANIH SLIK

Na prvi metliški slikarski koloniji je 11 umetnikov ustvarilo 68 slik, ki so bile za občinski praznik na ogled v novem razstavnem prostoru v gradu in v sejni sobi Kodranke v Beti. Vsak udeleženec kolonije je po eno sliko podaril metliški kulturni skupnosti, ostale pa so na prodaj. Do sedaj so prodali 20 slik, katerih cena je bila od 3.000 do 30.000 dinarjev. Obrtna zadruga je kupila 8 slik, Kmetijska zadruga, Beti in občinska skupščina po 3, muzejsko društvo dve, eno pa komite OK ZKS Metlika.

Šentviški tabor - proslava brigad

Letos bodo zbori iz vse Slovenije peli že trinajstič

Letošnji tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični ne bo samo največja ljudska pevna manifestacija, ampak tudi osrednja proslava štiridesetletnice ustanovitve slovenskih narodnoosvobodilnih udarnih brigad in druge grupe partizanskih odredov. To so med drugim poudarili prejšnji teden na seji častnega odbora, ki se je sestel pod predsedstvom Janeza Lesjaka, predsednika občinske skupščine Grosuplje. Častni odbor je po poročilu o dosedajšnjih pripravah na to tradicionalno prireditev, ki bo letos izvedena že trinajstič, sprejel več pobud in predlogov, da bi se tabor kar najbolj posrečil.

Spet neusklajenost

Ob dveh fotografskih razstavah v Novem mestu

Neusklajenost urnikov za kulturne prireditve je stara in kot kaže, neodpravljiva novomeška slabost. Tako se je minuli petek spet zgodilo, da sta bili istovrstni razstavi odprti ob isti uri, občinstvo pa postavljeno pred nič kaj lahko odločitvijo: ali biti navzoč v Dolenjski galeriji, kjer so odprli razstavo III. trienala jugoslovanske fotografije, ali se udeležiti slovesnosti v razstavišču „Pri slonu v gosteh“, kjer je znani slovenski fotograf Stojan Kerbler razstavil Kolekcijo svojih fotografij z zanimivo motiviko in predstavil svojo knjigo „Haložani“. Ker sta obe razstavi že na otvoritvi zaslužili večjo pozornost, kot sta ju bili lahko deležni, ni spodrsilaj, ki

se je dogodil prirediteljem, niti malo malenkosten.

Razstava III. trienala jugoslovanske fotografije je pripravila in posredovala v Novo mesto Pilonova galerija v Ajdovščini. Na ogled je 132 fotografij 33 avtorjev iz vse Jugoslavije. Vsak avtor se predstavlja s kolekcijo štirih fotografij. Po mnenju poznavalcev je razstava pregled najboljše, kar lahko ta hip ponudijo naši fotografi. Zanimivo je, da so vse fotografske stvaritve narajene v mejah že dognanega in znane, da ni nikakršnih eksperimentov in tudi ne drzejših slogov. Na omenjenem trienalu tudi ni avtorjev, zlasti ne slovenskih, ki so sicer priznani mojstri in katerih dela je bilo moč videti tudi že v Dolenjski galeriji (npr. Stojko, Arigler idr.) Razstava bo na ogled do 12. februarja.

Razstava Kerblerjevih fotografskih stvaritev, ubrana na haloško motiviko, gostujoča v razstavišču „Pri slonu“, pa bo odprta do 4. februarja. To je sicer že četrta razstava v prostoru, ki je postal odmevno razstavišče, ne da bi to „oznanjali veliki zvonovi“.

I. Z.

Več, a ne dovolj

Založništvo letos v še večji denarni stiski kot lani

Za založniško dejavnost namenja republiška kulturna skupnost letos 159 milijonov dinarjev ali 28 odst. več kot lani. Za ohranitev sedanjega stanja pa bi morala zagotoviti vsaj 48 odst. več denarja kot minulo leto. Očitno je, da ne bo moč pokriti niti najnujnejših potreb in da bo moralo prenekatere tiskanja vredno delo počakati na boljše čase. Zavoljo pomanjkanja denarja za ložbe tudi ne morejo pravočasno izplačevati honorarjev avtorjem leposlovnih in družboslovnih del. Vprašanje je tudi, kaj bo s subvencioniranjem revij, ki so stalno v težavnem položaju. Po predlagani delitvi naj bi „Sodobnost“ dobila nekaj nad 3,3 milijona, „Dialogi“ okoli 2,3 milijona in „Problemi“ 2,6 milijona dinarjev subvencije. Izhajanje „Nove revije“, o kateri je bilo v zadnjem času veliko polemik (v Delu), bo republiško kulturno skupnost letos veljalo 2,5 milijona dinarjev.

MALI ODRI 82

V Novi Gorici že od minulega petka poteka XI. gorški srečanje mladih odrov. Na njem predstavljajo svojo dejavnost tako imenovana „mala“ gledališča iz Slovenije, Jugoslavije in zamejstva. Srečanje bo končano v soboto, 23. januarja. Akcijski odbor si prizadeva, da bi ta manifestacija že prihodnje leto postala gledališki festival obih Goric.

Ljubiteljska kultura v razcvetu

Minulo leto štejejo Črnomlajci za eno najuspešnejših na kulturnem področju

V Črnomlju ugotavljajo, da sta lani ljubiteljsko kulturno dejavnost označili predvsem tile pomembni dejstvi: povečana razraslost dela v društvih in izjemno veliko raznovrstnih prireditev. K temu dodajajo, da že lep čas ni delalo toliko različnih kulturnih skupin in da je najbrž minilo obdobje, ko je amaterizem poznal v glavnem folklorne skupine in pevske zборе. Opazna je zlasti razrast gledaliških skupin, ki delujejo že v šestih krajevnih skupnostih. Naj poudarimo, da se s tem obrestuje tudi dobro zastavljeno izobraževalno delo. Samo lani se je seminarja za režiserje udeležilo več kot 10 slušateljev iz krajev, kjer je že pred tem začelo kliti zanimanje za ljubiteljsko gledališko dejavnost.

ČRNOMALJCI ŠE VEDNO UPAJO – V Črnomlju je zgornja avla kulturnega doma malone edini prostor za likovne razstave. Zato je likovno življenje v tem belokranjskem kraju slabše razvito. Črnomlajci pa še vedno upajo, da bodo pridobili stalno razstavišče. V tem pogledu so jih Metličani prehiteli.

Prireditve so tekle vse leto. Posebno živahnost je vnesla akcija „Spoznajmo se“, ki je zajela kar sedem krajevnih skupnosti. V okviru medobčinske kulturne izmenjave je bila črnomaljska občina deležna kar 15 prireditev. Obiskovalci, ki so nastopajočim izkazovali ustrezno pozornost, so se lahko seznanili z dosežki kulturnih skupin iz novomeške, trebanjske in metliške občine. Zanimivi so bili tudi nastopi iz domače ponudbe, pa naj je šlo za tradicionalno jurjevanje s kresovanjem, obkoljsko pevsko srečanje v Gribljah ali nastope gledaliških skupin.

Folkloristi so bili med tistimi kulturnimi skupinami, ki so največkrat gostovali. Tako je črnomaljska skupina Zeleni Jurij nastopila v Piranu, Trstu in na Petrovi gori, adlešička in viniška skupina sta plesali na reviji medrepubliške kulturne zveze Bratstvo in enotnost v Vojnici, Semičani so popestrili turistično prireditev v Postojni, folkloristi iz Adlešičev, Črnomlja, Dragatuša, Vinice in Semiča so sodelovali na kmečki ohceti v Ljubljani in Metliki, dragatuška in bojanska skupina pa sta zastopali črnomaljsko občino na tradicionalni folklorni prireditvi „Igraj kolo“ v Mokronogu.

V črnomaljski občini je bilo lani na kulturnem področju toliko vsega in raznovrstnega, da bi ne bilo nič pretirano pisati o kulturni pomladi, pravcatem prebujenju kulturnih društev in skupin v tem delu Bele krajine. Poleg že omenjenih gledaliških skupin so zaživel novi pevski zbori (v Beltu, centru srednjih sol in Tribučah). Pomanjkanje denarja pa je bilo razlog, da lani niso izvedli tekmovanja harmonikarjev v Semiču in ne nameravane prvega srečanja belokranjskih tamburaških skupin.

I. Z.

TUDI IMV IMA LITERATE

Mladina novomeške IMV se je močno zavzela za poživitev kulturnega dela zaposlenih. Med drugim so se odločili poiskati možnosti za nastop tistih mladih delavcev in delavk, ki poskušajo sami kaj ustvariti. Tako je za 23. januarja ob 19. uri v novomeškem Domu JLA predviden literarni večer, na katerem naj bi se s svojimi stvaritvami v pesniški ali prozni obliki predstavili mladi talenti iz vseh tozovd te največje dolenjske delovne organizacije.

Prebujenje

V Šentjanžu spet igrajo

Gledališka skupina v Šentjanžu ima za seboj plodna obdobja. Delovala je, kot so ji dovoljevale možnosti. Največkrat je delo zastalo zaradi neurejenih prostorov. Mladi so z drugimi krajanji v zadnjem času veliko truda vložili v ureditev kulturnega doma, ki so obnovljenega dali na uporabo lanko jesen. Poslej je kulturno življenje gladko steklo. Najbolj delavna je bila gledališka skupina, ki je naštudirala in izvedla ljudsko igranje „Divji lovec“. Domačemu občinstvu se je s tem delom predstavila kar trikrat, večkrat pa je gostovala v večjih krajih severniške občine. Največ zaslug za te uspehe ima ob sicer prizadevnih članih mentorica in režiserka Anica Grozde.

A. F.

Dolenjski razgledi letos vsaj trikrat

Uredniški odbor se je odločil povabiti k sodelovanju vse, ki pišejo pesmi in prozo – Prva številka februarja

Dolenjski razgledi naj bi letos vsaj trikrat, če ne celo štirikrat obogatili vsebino Dolenjskega lista, v katerega sestavi bodo seveda izhajali tudi poslej. Letošnje številke, ki naj bi vse obsegale po šestnajst strani, bodo znatno odebilele četrti snopič, ki se bo z njimi tudi zaključil.

Kajpada bo moč predvideni načrt izhajanja Dolenjskih razgledov in obseg posameznih številk uresničiti le z gmotno pomočjo zunanjih dejavnikov. Pri tem imamo v mislih zlasti občinske kulturne skupnosti v dolenjski in posavski regiji ter na kočevsko-ribniškem območju pa tudi druge dejavnike, denimo nekatere večje delovne organizacije. Pri tem je treba povedati, da so bili Dolenjski razgledi v vseh trinajstih letih, kar izhajajo, le nekajkrat deležni pomoči od drugod. Med kulturnimi skupnostmi pa je svetla izjema novomeška, ki je lani odobrila, letos pa nakazala za Dolenjske razglede 70.000 dinarjev.

Uredniški odbor Dolenjskih razgledov je vsebino za letos predvidenih števil okvirno določil na seji 14. januarja. Upošteva koncept Razgledov, je predvidel zlasti več tako imenovane izvirne publicistike. V ta namen naj bi se na straneh posameznih številk zvrstili aktualni zapisi o kulturnih, kulturnozgodovinskih, družbenih, gospodarskih in drugih dosežkih in snovanjih v tem delu Slovenije. Precejšen poudarek bo tudi na publiciranju kulturne in zgodovinske dediščine.

Ustrezno naj bi bilo v vseh številkah zastopano izvirno leposlovje izpod peres domačih avtorjev, pri čemer naj bi imela prednost nova imena. Izbor te literature nameravajo Dolenjski razgledi objaviti že v prvi letošnji številki, ki bi naj predvidoma izšla v drugi polovici februarja. Zato že zdaj, na tem mestu, vabimo k sodelovanju vse, ki pišejo pesmi, črtice, novele in druga dela, naj svoje prispevke pošljejo na naslov Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 7, 68000 Novo mesto – s pripisom „Za Dolenjske razglede“ – najkasneje do 2. februarja. Sicer pa velja to vabilo stalno. Seveda anonimnih pošiljk uredniški odbor ne bo mogel upoštevati, prav tako ne prispevkov, ki bi jih kdo poslal pod sifro. Vsi prispevki naj bodo po možnosti natipkani.

POTA IN STRANPOTA

§ dežurni poročajo

SPET TRAKTOR – Traktorist Jože Kočnar (25 let) z Blance je 15. januarja popoldne peljal od Brestnice proti Sevnici. Ko je pripeljal v domačo vas, ga je med zaviranjem zaneslo v levo in v jarek. Zaradi zlomljene leve noge so morali Kočnarja odpeljati v novomeško bolnišnico. Škode je za 20.000 din.

ZA 150.000 ŠKODE – Edvard Kolar iz Celja je 16. januarja zjutraj peljal s tovornjakom iz Krškega proti Celju. V Logu pri Sevnici ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v desno, v leseno ograjo. Škode je bilo za 150.000 din.

AVTO ZGOREL – Kranjčan Viktor Gril je 17. januarja popoldne vozil z osebnim avtom od Ljubljane proti Zagrebu. Pri Pluski je nenadoma začelo goreti na motorju, kmalu je eksplodiral še bencin v rezervuarju. Avto je uničen, Gril in sopotnika pa so se pravočasno rešili brez poškodb. Škode je za 35.000 din. Kaže, da je začelo goreti zaradi kratkega stika na napeljavi.

KOLESAR UMRL V BOLNIŠNICI

V četrtek zvečer se je 48-letni Anton Švajger z Mirne peljal s kolesom od Slovenske vasi proti Mirni. V Trsteniku je za njim pripeljal z osebnim avtom Asim Alibegić z Mirne, ki je Švajgerja zadel, ko se je ta peljal pravilno po desni. Kolesar je bil hudo ranjen; odpeljali so ga v novomeško bolnišnico, kjer pa je 16. januarja umrl.

PADLA IN ZMRZNILA

V Revi pri Dobrniču so 12. januarja zjutraj našli mrtvo 65-letno Marijo Smolčič. Ženska je sama žive-la v hiši na koncu vasi. Dan poprej je bila na obisku pri sosedih, okoli 19. ure se je odpravila domov. Kaže, da ji je pri hiši na poledeneli cesti spodrsnilo, tako da je padla. Smolčičeva je umrla zaradi podhladitve.

MIMO MILIČNIKOV

Prometni miličniki so 13. januarja ponoči pri Mačkovcu zaradi nepravilnega prehitavanja ustavljali avtomobilista Asima Medića iz okolice Prijedora. Medić je zapeljal kar mimo miličnikov in pri tem razbil prenosno luč, s katero ga je eden od njih ustavil. Dirkača so končno ustavili na Lesnici. Alkoskop, v katero je pihal, je močno pozenel, kar Mediću obeta sodnika za prekrške.

VLOM V TUJCEV AVTO

V noči na 8. januar je v Catoških Toplicah nekdo vlomil v avto zahodnonemškega državljanca. Odnegli so radiokasetofon, fotoaparati, moški plašč in žensko bundo. Škode je kar za 100.000 din.

KRONIKA NESREČ

PO MESNINO – V noči na 15. januar je bilo vlomljeno v hišo Pavla Pleše v Kristanovi ulici v Novem mestu. Nepripravil je razbil steklo na oknu in se splazil v hišo. Iz sušilnice za meso je odnesel dve šunki in 12 klobas. Mesnina je vredna 10.000 din.

TATVINA ORODJA – Iz nezaklenjene garaže Alojza Vaščerja iz Zakota pri Brežicah je nekdo odnesel dve brusilki, vrtilni stroček in nekaj drobnega orodja. Škode je za 14.000 din.

NEVARNA PEČICA – V pomožni finomehanični delavnici tovarne Djuro Salaj v Krškem je 11. januarja nekdo pustil prižgano električno pečico. V bližini je bil papir, ki se je vnel. Ogenj – pogasilni so ga delavci – je povzročil za, dober tisočak škode.

CRNA TOČKA – Kar je bilo pričakovati, se je zgodilo. Neurejen promet na novomeški avtobusni postaji je terjal življenje. Se bo zdaj kaj spremenilo? (Foto: J. Pavlin)

Morajo red tlakovati žrtve?

Smrt otroka na novomeški avtobusni postaji oživel razprave o ureditvi in ustreznosti tega objekta – Grede avtobusi in vrtiljaki skupaj?

V ponedeljek ob 6.40 se je na avtobusni postaji v Novem mestu zgodila prometna nesreča, ki je zaradi nekaterih okoliščin široko odjeknila med Novomeščani in okoličani.

Voznik avtobusa (last podjetja Gorjanci) Franc Plantan (27 let) iz Vel. Podljudna je z avtobusom, ki vozi na progi Dobruška vas–Novo mesto, ostro zavijal z Novega trga na avtobusno postajališče. Pri tem je z zadnjim desnim delom vozila zadel 40-letno Vido Žnidar iz Novega mesta, ki je šla s sinovoma, 6-letnim Rokom in 3-letnim Luko, proti vrtcu na Ljubljanski cesti. Vsi trije so padli, desno zadnje kolo avtobusa je zapeljalo Roku čez glavo. Bil je pri priči mrtev, mati in bratec

pa laže ranjena. Kot je izjavil preiskovalni sodnik, voznik Plantan nesreče ni poznal. Preiskava je v teku.

Ni naloga novinarja in s tem širše javnosti ugotavljanje krivde v prometnih nesrečah. Vsekakor pa javnost lahko vpraša, ali je res moral umreti 6-leten otrok, da se bomo spet začeli pogovarjati o ustreznosti ali neustreznosti novomeške avtobusne postaje, Velika verjetnost je, da bi bilo na urejeni avtobusni postaji manj možnosti za kakršnokoli nesrečo.

Kaj lahko očitamo novomeškemu postajališču, drugega imena namreč ne zasluži? Postaja je tik ob hotelu Metropol, pošti, občini in nedaleč od Doma JLA. Predvsem pošto obišče vsak dan veliko ljudi, vsi morajo mimo postaje in jih promet neposredno ogroža. Vprašanje je torej, če je sedanja lokacija za postajo sploh primerna. Druga stvar pa je sama ureditev postaje. Pravzaprav gre za totalen nered. Postajališče je neosvetljeno, če ne štejemo nekaj brbljv z ostankov stare davkarje in odsvida s pošte in hotela. Ko se je zgodila nesreča, je bila še tema. Potniki kot berački stojijo ob slabokrvnih kostanjih in čakajo na usmiljenje po vsem drugem kot točnosti in udobnosti slovečih domačih prevoznikov. Prometni znak ob vogalnem kostanju osebnim avtomobilom prepoveduje

ustavljanje in parkiranje na avtobusnem postajališču, vendar se za prepoved nihče ne zmeni. Tu in tam se pojavi dežurni miličnik (v strah in trepet dežurnemu žeparju). Kdo, recimo, je pred kratkim dal dovoljenje, da je ob avtobusnem postajališču lahko gostoval potujoče zabavišče (vrtiljak)? Spadajo lunaparki z otroki in avtobusi skupaj? Eden od prevoznikov je recimo predlagal, naj bi dovoz na postajo uredili s strani Novoletovega upravnega poslopja, ko so se morali tako hitro porušiti del poslopja stare davkarje. Predlog iz neznanih razlogov ni bil sprejet. Namesto da bi se pripravili, kje naj bo nova postaja (Portovald, za Košakovo gostilno itd.), naj bi raje poskrbeli za minimalno varnost in ustreznost sedanje.

In prava reč, če bi Novo mesto priredilo na račun stroškov za postajo kakšno konferenco ali prvenstvo manj.

MARJAN BAUER

Kazen za izmišljeno nesrečo

A. Florjančič in J. Metelko sta skušala prevarati zavarovalno skupnost Triglav – Vse nesreče brez trčenja preverjajo miličniki

Senat novomeške enote temeljnega sodišča Novo mesto je zaradi poskusa goljufije obsodil 28-letnega Antona Florjančiča iz Novega mesta na 8.000, 22-letnega Jožeta Metelka s Kuzarjevega kala pa na 5.000 din kazni.

Anton Florjančič je maja lani v odškodninskem zahtevku Zavarovalni skupnosti Triglav lažno navedel, da je 15. maja med vožnjo iz Mirne peči proti Novemu mestu v Zabjeku z avtomobilom zapeljal na rob ceste in se prevrnil na streho. Prevrnil da se je zato, ker se je umikal Jožetu Metelku, ki mu je z osebnim avtom pripeljal nasproti po levi. Jože Metelko je v prijavi škodnega primera odgovornosti Zavarovalni skupnosti Triglav lažno opisal, da je pri Zabjeku omenjenega dne res prehitel neki avto, zaradi česar se je nasproti vozeči Florjančič moral umakniti v desno in se nato prevrnil. Florjančič in Metelko sta s

tema dejanjema skušala pretentati Triglav, da bi povrnil škodo, ki ni nastala v opisanih okoliščinah.

Florjančič se je zagovarjal, da mu je pri Zabjeku priteknel nasproti velik romski pes, zato je zavrl in zavil v desno ter poškodoval avto, ki je last prijatelja. Avtoličar Boris Udovič iz Cegelnice, kateremu je Florjančič odpeljal avto v popravilo, je sestavljal predračun za popravilo škode v višini 25.000 din. Po Florjančičevi izjavi je bil Udovič tisti, ki mu je predlagal, da je sedaj najbolje, če dobi koga, da bi mu dal kupon svojega avtomobila. Kupon bi predložil Triglavu in na ta način dobil

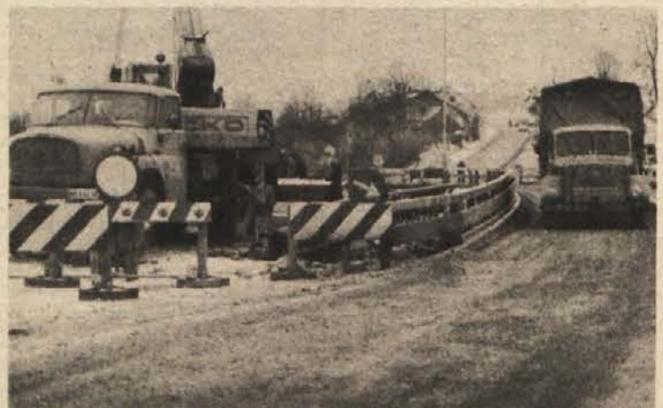
izplačano škodo. Florjančič je zvedel za Metelka, vprašal ga je, če bi mu dal kupon, in Metelko je pristal.

Jože Metelko je dejanje v celoti priznal. Zagovarjal se je, da sta mu večkrat telefonirala Florjančič in znanec Jože Lužar, naj izroči zavarovalno polico svojega avta. Sprva je odklanjal, saj je vedel, da je tak način kazniv, po daljšem prigovarjanju pa je policio vendarle izročil Florjančiču. Izpolnil je tudi prijavo škodnega primera odgovornosti in v njem opisal nesrečo tako, kot se ni zgodila.

Zadeva se je končala z denarnima kaznima. V poduk naj povemo, da daje Zavarovalna skupnost Triglav po sklepu odbora za samoupravni nadzor vse primere, ko med vozili ni prišlo do trčenja, v preverjanje miličnikom. Slednji so tudi ugotovili, da sta Florjančič in Metelko nesrečo skonstruirala ter skušala na ta način zavarovalnico ogoljufati.

STARA OBČINA

Po nekih normativih velja za staro skupnost tista, v kateri je več kot 5 odstotkov ljudi starih nad 65 let. V črnomaljski občini pa je več kot 65 let starih kar 12 odstotkov prebivalcev, zato ni čudno, da je v metliškem domu počitka največ gojencev prav iz črnomaljske občine – 40. Skupnost socialnega skrbstva se trudi, da bi izboljšali način pomoči ostarelim ljudem, ki živijo sami, zlasti pa da bi v sodelovanju z Rdečim križem okrepili sosedsko pomoč, ki je sedaj za silo razvita le v Črnomlju.

MOST ČEZ TEŽKO VODO – Povsem dotrajani most čez Težko vodo v Gotni vasi pospešeno obnavljajo, oziroma bolje rečeno, gradijo na novo. Tudi v najhujšem mrazu dela ne zastanejo, saj je treba ozko grlo na gorjanski cesti čimprej odpraviti. (Foto: A. Bartelj)

ZASTRUPILA STA SE S PLINOM

V novomeško bolnišnico so 15. januarja pripeljali nezavestna Alojza in Marijo Slibar iz Dobruške vasi. Zdravniki so ugotovili, da sta se Slibarjeva zastrupila s plinom. Res so kriminalisti ugotovili, da sta Slibarjeva ogrevala spalnico s plinsko pečjo. Ob ogledu je bila sicer že hladna, vendar je bila jeklenka odprta. Peč si bodo ogledali še strokovnjaki.

UMRL SAM

V petek so našli mrtvega 49-letnega Jožeta Kobeta iz Dol. Radencev pri Črnomlju. Ko ga sosedje nekaj dni niso videli, so se oglasili pri njem in ugotovili, da je mrtev. Zdravnik meni, da je Kobeta, ki je živel sam, zadel infarkt.

SMRT V GOZDU

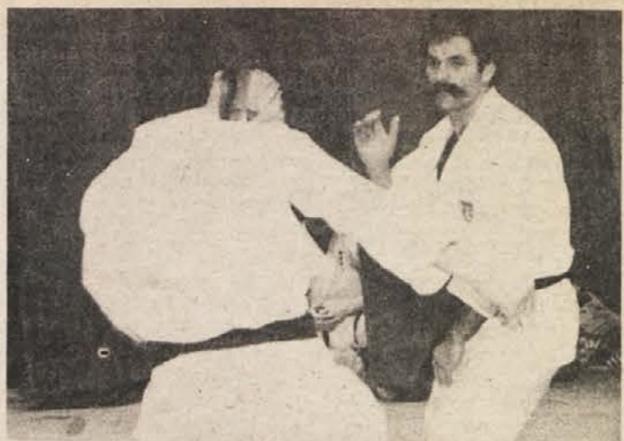
Pri podiranju drevoja se je 16. januarja dopoldne smrtno ponesrečil 48-letni Ivan Sopič iz Pake pri Ozlju. Sopič je z ženo in sosedom delal v gozdu pri Stranski vasi. Podžagani hrast se je z vejami zapletel v druga drevesa, odtrgala se je debela veja in zadel Sopiča. Poškodbe so bile tako hude, da možaku ni bilo pomoči, umrl je na kraju nesreče.

Najboljši karateisti v Krškem

Pokal mesta osvojil Bojović (KK Vrapče)

Odkar je prevzel krmilo slovenske Zveze karate organizacij (ZKOS) Krčan Ljubo Božović, je že zaznati prve spodbudne rezultate, zlasti pri usposabljanju mlajših karateistov. Seminar, ki je potekal od 11. do 13. januarja v prostorih osnovne šole Milke Kerinove v Leskovcu, je pritegnil 60 karateistov iz dvajsetih jugoslovanskih klubov. Med uglednimi gosti sta bila tudi prof. dr. Milorad Stričević, direktor centra za športno medicino na univerzi Long Island, in profesor na tej ustanovi v New Yorku Japonec Terujuki Okasaki, ki ima naziv 8. dan.

Ljubitelji karateja v Posavju pa so pravzaprav najbolj prišli na račun 12. januarja zvečer, ko so dodobra napolnili veliko dvorano Delavskega doma Edvarda Kardelja v Krškem, da bi bili priča borbam najboljših karateistov za pokal mesta Keškega. Gledalci so bili na tej akademiji karateja res zadovoljni, saj je potek borb in tudi ekshibicijski nastop Japonca v katah poljudno komentiral izve-

IZENAČEN BOJ — V finalu borb za pokal mesta Krškega stase pomerila Vlatko Bojović in državni reprezentant Ljubo Javoršek. Favorizirani in nekoliko utrujeni Mariborčan je v zanimivi borbi tokrat moral priznati Bojovićevo premoč. (Foto: P. P.)

denc Stričević, ki ima sicer 2. dan. Poučna je bila demonstracija (ne)pravilnih udarcev in potez, ko sta Okasaki in njegov navidezni nasprotnik Dragoslav Božović, sicer predsednik zvezne selektorske komisije naših karateistov, prikazala, kako privlačen in tudi neveren je lahko ta šport.

Na turnirju so poznavali pričakovali zanesljivo zmago državnega reprezentanta, Mariborčana Ljuba Javorška, osvajačca dveh medalj na evropskem prvenstvu (za kar je ob koncu akademije prejel zlati znak ZTKOJ), toda po izenačenem boju je vendarle klonil pred

Vlatkom Bojovićem (KK Vrapče). Zmagovalcu je lep kristalen pokal izročil podpredsednik krške občinske skupščine Ciril Plut. Kristalni vazi ZKOS sta dobila Javoršek (KK „Boris Kidrič“ Maribor) in tretje uvrščeni Zdravko Romih (KK Trbovlje).

Plakete ZTKO Slovenije za uspehe na mednarodnih tekmovanjih, zlasti na prvenstvu starega kontinenta, pa so ob Javoršku in Romihu dobile še izvrstne tekmovalke domačega karate kluba „Nuklearna“ — Irena Kokotec, Franja Pavlin in Sonja Pislak. **PAVEL PERC**

Končno do točk tudi doma

Prva in pomembna zmaga novomeških košarkaric v SKL — Kočevci tudi po 10. kolu brez točke

Po dveh presenetljivih uspehih novomeških košarkaric v slovenski ligi v gosteh so varovanke trenerja Janeza Pezlja vendarle osvojile točko tudi na domačem igrišču in se tako pomaknile z dna lestvice. Nasprotno od Novomeščank pa so Kočevci v SKL tudi po 9. odigranem kolu brez točke in so dejansko brez upanja, da bi se do konca prvenstva rešili zadnjega mesta.

NOVO MESTO — DRAVA 77:72 (34:39) — Srečanje ekip z dna lestvice je prineslo zanimivo in izenačeno košarko. Gostje, ki so v Novo mesto dopotovali z vsega

šestimi igalkami, so bile v prvem polčasu celo boljše, vendar jim je v nadaljevanju zmanjkalo moči. Razporejena Bunčeva, ki je prispevala kar 34 košev, in Žuretova z 21 sta v drugem polčasu ob podpori soigralk zlomili odpor gostij.

Po desetih odigranih kolu so Novomeščanke na 9. mestu s 6 točkami, v nadaljevanju prvenstva pa jih čaka težko gostovanje v Celju proti Libeli, kjer pa tudi niso brez možnosti za uspeh.

KOČEVJE — TRIGLAV 85:110 (36:52) — Kaj več od Kočevcev v srečanju s favoriziranimi Kranjčani ni bilo pričakovati. Močno oslajeni domačini niso bili v nobenem elementu košarke kos gostom, zato visoki poraz ni presenetljiv. Še največ sta v vrsti Kočevcev pokazala Hegler z 18 in Grbovič z 19 koši.

V 10. kolu bodo imeli Kočevci v gosteh ekipo vodilne Litije.

7. FEBRUARJA NA TRNOVSKI MARATON

Največja množična tekaška prireditelja, VIII. Trnovski maraton, je pred vrati in 7. februarja ob 9.30 (s startom izpred hotela Bor v Crnem vrhu nad Idrijo) bo na prog krenilo prvih 400 udeležencev teka. Prireditelji ob tem sporočajo, da so na progi pripravili nekaj sprememb, predvsem bo povečan štartni prostor, saj bo lahko tek hkrati pričelo 400 nastopajočih. Vsi zainteresirani se lahko prijavijo za smučarski maraton na 42 km, mali maraton, dolg 25 km, ali smučarski tek za pripadnike JLA, TO in milice, dolg bo 10 km, in pionirski smučarski tek na 8 kilometrov. Prijavite se lahko do 25. januarja na naslov: Trnovski maraton, 65280 Idrija, p. p. 24, ali tri ure pred startom v prijavnem šotoru pred Hotelom Bor.

Šahisti tekmujejo

Januarja bo Šahovski klub Trebnje priredil turnir

Komaj dve leti deluje Trebnjem šahovski klub, pa že lahko rečemo, da je šah tam tako rekoč doma. Saj je v klubu kar 80 članov, aktivnih je 70.

Kot prvi predsednik kluba Miran Kovič, so z razmerami kar zadovoljni, saj dobe dovolj denarne pomoči, v kratkem pa bo rešeno tudi vprašanje prostora. Tudi sicer je delo šahovskega kluba uspešno, saj prirejajo vrsto tekmovanj in srečanj. Vsak mesec pripravijo hitropotezni turnir, tekmovalci bodo v okviru regije, veliko pa delajo tudi s pionirji in po osnovnih šolah. Organizirali so že in bodo tudi letos nekaj moštvenih tekmovanj po krajevnih skupnostih in v delovnih organizacijah.

Srečujejo se tudi s šahisti drugih občin, vsako leto pripravijo eno ali dve simultanki, imeli pa so v gosteh že take mojstre kraljevske igre, kot je Bruno Parma. Letos januarja bodo pripravili dva turnirja, na katerih si bodo lahko najboljši v trebanjski občini pridobili naslov šahista 3. in 4. kategorije.

Šport

OŠ Katja Rupena najboljša v novomeški občini

V finalu so mladi košarkarji premagali vrstnike z Grma, pionirke pa igralko iz Dol. Toplice

Zadnjo soboto je bilo v telovadnici novomeške osnovne šole v Bršljinu finalno tekmovanje občinskega prvenstva v košarki za starejše pionirje in pionirke. Pri fantih in dekletih sta bili najboljši ekipi novomeške OŠ Katja Rupena.

Pred finalnima tekmama so bili v predtekmovanju doseženi naslednji izidi:

pri pionirjih (ki so tekmovali v telovadnici OŠ Dolenjske Toplice): OŠ Dol. Toplice: OŠ Vavta vas 28:27; OŠ Vavta vas: OŠ Smihel 25:38; OŠ Smihel: Dol. Toplice 19:37; pri pionirkah: OŠ Dol. Toplice: Vavta vas 32:12.

Pri pionirjih (ki so se pomerili v telovadnici OŠ Bršljin): OŠ Bršljin: OŠ Grm 16:28; OŠ Katja Rupena: OŠ Bršljin 29:23; OŠ Grm: OŠ Katja Rupena 53:33; pri pionirkah: OŠ Katja Rupena: OŠ Bršljin 21:4.

Rezultati polfinala: OŠ Katja Rupena: OŠ Dol. Toplice 21:18; OŠ Grm: OŠ Smihel 49:25.

V sobotni finalni tekmi so pionirji OŠ Katja Rupena premagali vrstnike iz OŠ Grm z rezultatom 54:44, pri pionirkah pa OŠ Katja Rupena OŠ Dol. Toplice 22:6.

Zmagovalni ekipi bosta novomeško občino zastopali na področnem prvenstvu, v finalnih tekmah pa sta bila najboljša igralka (pri pionirkah) Adamičeva (OŠ Katja Rupena) in (pri pionirjih) Radulović (OŠ Katja Rupena).

Mladinski finale brez Dolenjcev

Na republiških rokometnih turnirjih mladink Novomeščanke četrte, Ribničani pa klonili na zadnji stopnici

V Titovem Velenju in Novem mestu sta bila minul konec tedna finalna rokometna turnirja za mladince in mladinke, zmagovalca, ekipi Aera Celja pri moških in Mlinotesta pri dekletih, pa sta si prigrabila pravico do nastopa na državnih prvenstvih, ki bosta ob koncu meseca.

V novomeški športni dvorani se je pomerilo pet ekip zmagovalcev območnih prvenstev: mladinke Mlinotesta, Alplesa, Fužinarja, Drave in domačega Novega mesta. Pripriljivo najboljše so bile mladinke iz Ajdovščine, ki so brez težav ugnale vse nasprotnice, medtem ko domačinke tokrat niso imele sreče. Najboljša strelka turnirja je bila Čotarjeva iz Mlinotesta s 26 zadetki. Rezultati:

Novo mesto — Alples 8:9, Mlinotest — Drava 16:6, Fužinar — Novo mesto 12:12, Alples — Mlinotest

12:14, Fužinar — Drava 14:7, Novo mesto — Mlinotest 11:18, Drava — Alples 12:13, Mlinotest — Fužinar 18:9, Drava — Novo mesto 11:10, Alples — Fužinar 11:9.

Končni vrstni red: Mlinotest 8, Alples 5, Fužinar 3, Novo mesto 2, Drava 2 točki.

Dosti več uspeha od Novomeščank niso imeli tudi Ribničani v Titovem Velenju, kjer so se skupaj z mladinci Aera iz Celja, Soštanja, Slovana in Izole potegovali na naslov najboljšega. Čeprav so imesovci s kasnejšimi zmagovalci turnirja, Aerom iz Celja, igrali 16:16, so v odločilnem srečanju za prvo mesto izgubili s Soštanjem in tako v

končnem razporedu osvojili 3. mesto s 5 točkami. Ribničani so pred tem srečanjem ugnali Slovan z 8:7, Izolo z 12:11 in osvojili točko v srečanju s Celjem. Ribničani so imeli v svojih vrstah tudi najboljšega strelca turnirja, Rusa, ki je dosegel 13 zadetkov.

Vrstni red: Aero Celje 7, Soštanj 6, Inles 5, Slovan 2, Izola 0.

IZBIRNA TEKMA ZA MODRI DRES

Minuli teden je bila na novomeškem kegljišču pri vodnjaku izbirna tekma 32 jugoslovanskih kegljavk za sestavo državne reprezentance. Največ je pokazala Mariborčanka Nagy, ki je podrla 839 kegljev, poleg nje pa se je v nadaljnje tekmovanje uvrstilo še 23 najbolje uvrščenih tekmovalk.

PIONIRSKI ROKOMET V ŠENTJERNEJU

Pred dnevi je bilo v Šentjerneju zanimivo rokometno merjenje moči domačih in brežiških osnovnošolcev. Pri fantih so brez težav zmagali gostje s 26:19, rezultat pa bi lahko bil še višji, ako domačini ne bi imeli v vrstah izrednega Ljuba Jakšeta. Vse drugače pa je bilo pri dekletih, kjer so domačinke nudile enakovreden odpor Brežičankam. Srečanje se je tako končalo 10:10, kar je tudi najpravičnejši izid.

Novinarski krožek OŠ Šentjernej

PRIPRAVE NA LISCI

Jesenski del prvenstva v II. republiški ligi so sevniški rokometasi končali nadvse uspešno, s samimi zmagami. V začetku februarja pojdejo na kondicijske priprave na Lisci. Načrtni program telesnega usposabljanja rokometišev vsebuje med drugim izboljšanje krvne slike, za kar tudi odhajajo na planinski vrh. Zaradi nevarnosti poškodb razmišljajo o tem, da bi smučanje rokometišem prepovedali.

SEVNIŠKI MLADINCI DRUGI

Na prvenstvu mladinskih polfinalistov v leskovski dvorani so bili sevniški mladinci za las ob prvo mesto. V odločilnem srečanju s Soštanjem so namreč izgubili za en sam zadetek. Tretji so bili Krčani, 4. Dobovčani in 5. Brežičani.

Košarkarji bodo imeli klub

V Trebnjem že dalj časa trenira 24 domačih košarkarjev — Pri ustanovitvi kluba bodo sodelovale delovne organizacije

Jutri bo v trebanjski osnovni šoli ustanovna skupščina Košarkarskega kluba Trebnje, s čimer se po dolgih letih brezuspešnih poskusov vendarle uredi želja mladih Trebanjcev. Že dan po skupščini pa bo v Trebnjem propagandni košarkarski turnir, na katerem bodo sodelovali tudi Mirenčani in Mariborčani.

Košarka je v Trebnjem priljubljena športna panoga, toda mladi, ki so igrali košarko, niso in niso mogli ustanoviti svojega kluba. Tudi vsi poskusi, da bi se v Trebnjem ustanovilo TVD Partizan, so se izjalovili. Vendar košarkarji, ki sicer že dalj časa redno trenirajo, niso odnehali. Na njihovo pobudo bo jutri v prostorih osnovne šole v Trebnjem ustanovna skupščina. Za predsednika kluba je evidentiran mag. Cveto Bunc, njihov trener pa je že dalj časa Alojz Podboj.

Zdaj redno trenira 24 košarkarjev, deluje pa tudi mladinska vrsta.

Kot so povedali mladi košarkarji, bodo najprej sodelovali v Dolenjski ligi, kadeti pa bodo igrali v Slovenski ligi. Kaže, da ustanovitev kluba v Trebnjem ne bo enkratni poskus, saj se za redno treniranje v košarkarskem klubu zanimajo mnogi mladi Trebanjci. Še posebej je zanimanje poraslo, odkar potekajo razgovori o treningih v telovadnici nove osnovne šole, kjer bodo možnosti za trening v resnici odlične. Telovadnica pa je primerna tudi za prirejanje večjih tekmovanj, kjer bodo prišli na račun še drugi trebanjski ljubitelji košarke.

Ker si v iniciativnem odboru želijo, da bi klub imel v resnici široko zaledje, vabijo na ustanovno skupščino vse ljubitelje košarke in športa. Že doslej so se s primerno pomočjo odrezale tudi organizacije združenega dela, ki bodo prispevale denar za redno delovanje kluba. Zato se bo verjetno novi košarkarski klub trebanjske občine imenoval po eni izmed delovnih organizacij.

Poletni učinki atletske zime

SAMOTNI TEKAČ — Mario Mohorovič, tekač, ki se je lani izkazal z zelo dobrimi rezultati v teku na 1.500 in 5.000 m, preteče v zimskem pripravljalnem obdobju tudi po 160 km na teden. Mario je gotovo resen kandidat za nastop v reprezentanci.

Čeprav pozimi ni atletskih tekmovanj (vsaj pri nas ne, saj ni na voljo pokritih atletskih tekmovališč), je zima za atlete zelo pomembno obdobje. Star izrek: „Zima vpraša, kaj si delal poleti“ bi kar se atletike tiče, lahko obrnili, da bi se glasil: Poletje (atletska sezona) vpraša, kaj (in kako trdo) si delal pozimi.

Novomeški atleti, ki so lani s četrtim mestom na ekipnem državnem prvenstvu dosegli ne samo največji uspeh dolenjske atletike, marveč največji ekipni uspeh dolenjskega športa sploh, skušajo zimo čim bolj izkoristiti za svoje priprave. Medtem ko imajo tekači, skakalci in še nekateri trikrat na teden po dve uri na voljo telovadnico grške osnovne šole, pa metalci redno trenirajo v športni dvorani. Nasploš so vadbene razmere novomeških atletov precej slabše kot njihovih manj uspešnih vrstnikov v drugih klubih.

V novomeškem atletskem kolektivu je tudi več državnih reprezentantov; nekateri pa si bodo še poskušali priboriti dres z državnim grbom. Clan AK Novo mesto je tudi Darko Cujnik, še dalj časa državni prvak v metu kopja, ki je lani kot prvi Jugoslovčan presegel 80 m in z metom 83,56 m krepko drži državni rekord v svojih rokah. To pa gotovo ni Darkova zadnja beseda.

Trenerji za letos veliko pričakujejo od svojih varovancev, in glede na to, kako so prvi zastavili delo, in kako ga drugi izvajajo, povsem upravičeno.

Tekst in foto: A. BARTEJ

SAMOTNI TEKAČ — Mario Mohorovič, tekač, ki se je lani izkazal z zelo dobrimi rezultati v teku na 1.500 in 5.000 m, preteče v zimskem pripravljalnem obdobju tudi po 160 km na teden. Mario je gotovo resen kandidat za nastop v reprezentanci.

KROŽNI TRENING — Tako imenovani krožni trening je sestavljen tako, da čim bolj krepki določene sklope mišic in seveda prispeva k splošni kondiciji atleta. Pomembna sestavina vsakega treninga so vaje za trebušne mišice, med katere sodi tudi tale, ki se ji pravi „zapiranje knjige“.

ČIM HITREJE ČEZ OVIRO — Tehniko teka čez ovire je moč trenirati tudi v telovadnici. Mlada Borja Eržen se je že izkazala kot dobra tekačica.

LAHKO NJEMU — Mladinec Andrej Lapanje, ki je lani večkrat popravil dolenjski rekord v skoku v višino — preskočil je 210 cm — rad zaigra tudi košarko. Seveda brez težav zabije žogo v koš.

PREPRIČLJIVO PRVI — Marjan Pinoza je zaslužen osvojil prvenstvo KD Rudi Kepa iz Sevnice s 6.543 podrtimi keglji. (Foto: Blas)

Sevnica: Pinozi naslov KD „Rudi Kepa“

Svojo prednost je v zadnjem nastopu še povečal

Po polletnih bojih je zmagovalec kegljskega prvenstva KD Rudi Kepa iz Sevnice Marjan Pinoza iz Koptarne. V disciplini 8 x 200 lučajev je prepričljivo zmagal s 6.543 podrtimi keglji (posamezni nastopi: 835, 811, 826, 814, 810, 817, 809, 823). 2. Glavan iz GIP Betona, ki je podrl 6.523 kegljev, 3. Bedek iz ZTP Ljubljana s 6.407 keglji. Pevstva se je udeležilo 17 kagljajcev, odločilno pa je bilo zadnje kolo na kegljišču Hotela Ajdovec, pred katerim je imel kasnejši zmagovalec Pinoza vsega 13 kegljev prednosti, vendar je z izrednim kegljanjem prednost še povečal.

J. BLAS

KOČEVCI V FINALU SRS

Mladinska vrsta kočevskih namiznotenjskih igralcev, ki se je te dni v Ljubljani udeležila ekipnega republiškega prvenstva, je z uvrstitvijo v finalni del štirih najboljših dosegla velik uspeh. V konkurenci Olimpije, Maribora in Sobote so Kočevci naredili pravi podvig, saj so bili boljši od njih le Ljubljani. Z osvojenim drugim mestom so dobili Kočevci pravico do nastopa na državnem prvenstvu, ki bo 20. in 21. marca v Beogradu.

CIKLOKROS: PREKO 50 NASTOPAJOČIH

Šentjernejska sekcija novomeškega kolesarskega društva je pred dnevi pripravila zimsko tekmovanje v ciklokrosu, na katerem je nastopilo preko 50 tekmovalcev. V konkurenci rekreativcev je zmagal Stih, med pionirji B Judež, pri pionirjih A Kruljač, med mlajšimi mladinci je bil najboljši Božič, med starejšimi pa Papež.

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

VIDIŠ, PA SVA PRIŠLA NA VIŠJO ŽIV-
LJENJSKO RAVEN!

PO SVETU OKOLI

MOKELENKEMBE — V tej rubriki smo že pisali o pošasti s tem imenom, ki se baje klati v tropskih pragozdovih Afrike. Domorodci pravijo, da je „mokelenkembe“ večja kot slon, da ima dolg vrat in močan rep. Po vsem tem naj bi šlo za dinosavra. Pošasti je skušal priti na sled ameriški biolog dr. Roy Mackal, vendar zaman. Namesto preživelega dinosavra je odkril neko še nepoznano vrsto kače. Tudi to je nekaj, čeprav res ne prava, zamenjava za dinosavra.

NEZAUPANJE — „Nikar ne vlamajte, notri so samo spisi!“ je velil napisati na železno blagajno lastnik manjšega podjetja v Helsingoru. Toda napis ni odvrnil dolgoprstežev. Trikrat zapored so vlomili v malo obetajočo blagajno. In trikrat so se lahko prepričali, da napis ne laže. V četrto ne bodo poskušali; tudi zato ne, ker jih je pri zadnjem poskusu dobila v roke policija.

DRUŽINSKA SMOLA — Službujoči policaj William Robson iz Maryvala je imel nekega lanskega dne opravka s celo družino. Najprej je poskrbel za 15-letnega dečka, ki je brez izpita vozil očetov avto, nato je moral spraviti na hladno dečkovo teto, ki je do mrtvega pijana prišla po mladega prestopnika na policijsko postajo, nato je moral pomiriti dečkovo mater, ki se je zaradi vsega tako razburila, da ni več poznala dolžnega spoštovanja do uradne osebe in je ubogega Robsona zmerjala z vsemi mogočimi psovskami, nazadnje pa je dobil na vrat še dečkovo očeta, ki je iskal po mestu člane svoje družine v neregistriranem avtomobilu.

BARVA JE VAŽNA — Avstrijski raziskovalci so odkrili, da so ženske s svetlimi lasmi manj pametne kot temnolaskke. Poslej se menda ženski svet raje odloča za „pametnejšo“ barvo las, kar pa zakrknjenih samcev nikakor ne spreobrne od starodavne ugotovitve, da so ženske vse enako neumne. Dodajmo vsaj to, da temnolaskke malo manj, če smo že napisali ta grdi predsodek.

Ne bo več svetovnih rekordov

Kje so meje zmogljivosti človeškega telesa? — Raziskovalci napovedujejo skorajšnje poslednje svetovne rekorde — Če tekmuje računalniški model

Lansko poletje so bili evropski stadioni prizorišče nenavadni dirki za svetovni rekord v teku na eno miljo. Britanska atleta Sebastian Coe in Steve Ovett sta kar trikrat zaporedoma postavila nov svetovni rekord v tej atletski panogi ter presenetila ne samo atletske navdušence, temveč tudi športne fiziologe, ki česa takega niso vajeni. In ponovno so si nad vse resno zastavili vprašanje: kako hitro, kako daleč, kako visoko sežejo človekove telesne moči? So sploh kje meje za izvežbane atlete? In če že so, kdaj jih bodo dosegli?

Vse od tistih davnih časov, ko so grški atleti po božje častili olimpijska športna tekmovanja, se športniki trudijo, da bi presegli dosežke drugih in da bi iztisnili iz svojega telesa tisto največ, kar sploh more dati. In tako padajo rekorde iz leta v leto. Le malokateri, kot je že legendarni in nedosegljivi Beamonov skok iz Meksica, se obdrži nekaj let. Padajo celo tisti rekorde, za katere so športni fiziologi menili, da pomenijo mejo zmogljivosti človeškega telesa. Toda atletska tekmovanja so pokazala, da se dajo tudi te meje premagati. Leta 1954 so še vsi strokovnjaki menili, da človek ne bo nikoli tekel miljo pod 4 minutami. In Roger Bannister je vse postavil na laž, ko je kot prvi prelomil magično rekordno bariero 4 minut. Podobno je z znanim dosežkom Marka Spitzja na olimpijskih igrah leta 1972; s časom, ki mu je v plavanju na 100 metrov v prostem slogu prinesel zlato medaljo, se na zadnjih olimpijskih igrah sploh ne bi uvrstil v finale. Dandanašnji so atleti, preprosto povedano, hitrejši, močnejši, vzdržljivejši.

Nekaj razlogov za vse boljše atletske dosežke lahko pripisemo boljši opremini, boljšim načinom treninga in preračunani prehrani, nekaj pa gre tudi na

račun vse širšega zanimanja ljudi za šport; tako je vir novih atletske rekordov obilnejši. Toda znanstveniki pravijo, da se bo ta silni val premagovanja starih in postavljanja novih rekordov kaj kmalu ustavil. Telo ima svoje skrajne meje, preko katerih ne bo moglo s še tako izpopolnjenim načinom treninga, ob pomoči še tako dobre opreme in ob še tako natanko preračunani prehrani. Mišice, okostje, srce in ožilje imajo svoje biološke meje. Do takih ugotovitev so prišli raziskovalci v nekaterih laboratorijih, kjer se znanstveniki spopadajo prav z vprašanji telesnih zmogljivosti.

Za dvigalce uteži v lažjih kategorijah je že skoraj prišel dan, ko ne bo več mogoče doseči novih rekordov, prav tako pa ni več daleč tisti dan, ko se bodo morali tudi skakalci, tekači in metalci sprijazniti z dejstvom, da novih svetovnih rekordov ne bo več mogoče postavljati. Dnevi rekordov so šteti.

Znanstveniki ne govorijo tja v tri dni. Preden so izrekli zapisane trditve, so opravili veliko raziskovalno delo. Proučili so do potankosti čudoviti stroj, ki mu pravimo človeško telo, analizirali so njegove sposobnosti in ugotavljali meje, pri katerih se živi stroj tako rekoč razleti. Čudoviti mehanizem, ki ga poganjajo prefinjeni kemijski procesi v živih celicah, pride v svojem delovanju do tiste stopnje, ko preprosto ni mogoče z ničimer več doseči večje mehanske učinkovitosti.

Že dlje časa je znano, da v telesu potekajo t. i. aerobni in anaerobni procesi, ki dajejo mišicam potrebno energijo. Pri prvih dobivajo celice kisik neposredno iz krvi, pri drugih pa energijo črpajo iz ogljikovih hidratov. Različne dejavnosti in naporu zahtevajo večjo udeležbo prvega ali drugega. Tako je za tekače na dolge proge zelo važno, kako učinkovito potekajo v njihovih mišicah aerobni presnovni procesi, medtem ko so, denimo, za dvigalca uteži mnogo pomembnejše anaerobne sposobnosti. Raziskovalci so odkrili, da so tem sposob-

nostim ustrezno grajene tudi mišice atletov. Dolgoprogaši imajo v mišicah več „počasnih“ vlaken, ki so primernejša za aerobne procese, atleti, pri katerih je potrebno v kratkem času razviti čim več moči, pa imajo v mišicah več „hitrih“ mišičnih vlaken, ki bolj učinkovito tvorijo energijo na osnovi anaerobnih procesov.

Fiziologa Costill in Fink sta preiskala več znanih atletov in ugotovila, da imajo maratonce do 80 odstotkov „počasnih“ mišičnih vlaken, pri sprinterjih pa sta našla do 70 odst. „hitrih“ vlaken. Poskuse sta opravila na prostovoljcih, katerim sta pod narkozo odvzela drobne delce mišičnega tkiva, le-tega pa potem temeljito preučila pod mikroskopom.

Na osnovi njunih odkritij so športni fiziologi našli eno od zelo pomembnih meja telesnih zmogljivosti. Idealni atlet mora torej imeti vsaj 90 odst. hitrih ali počasnih mišičnih vlaken, da bo dosegel vrhunske rezultate. Tak odstotek pa je hkrati končna meja.

Še novejša odkritja segajo na področje molekularne biologije. Raziskovalci univerze Washington so odkrili vlogo molekule ATP (adenosintrifosfat) v aerobnih in anaerobnih procesih. Molekule te snovi delujejo kot spodbujevalci, torej zagotavljajo mišicam več energije. Raziskave so pokazale, da imajo današnji vrhunski atleti do trikrat več teh snovi v krvi kot običajni smrtniki. In tudi to je po mnenju strokovnjakov skrajna meja.

Poglejmo si še nekaj zanimivih ugotovitev, do katerih so prišli sovjetski strokovnjaki. V ozir so vzeli vse fiziološke činitelje, katerih del smo že prikazali, in ugotovili, da bi idealen atlet, tekač na kratke proge, lahko tekel na 100 metrov 9,75 sekunde. Ob sedanjem razvoju atletike lahko ta končni rekord pričakujemo okoli leta 1990, seveda če se bo tak atlet zares pojavil že prihodnje leto. Najbolj verjetno pa je, da se ne bo nikoli in bo čarobnih 9,75 sekunde za vedno le čas, ki ga je dosegel računalniški model.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Delavci so ušli z dela

Gozdni delavci nočejo podpirati kmetijev — Televizor gledata le upravitelj in njegov ožji prijatelj

MED LJUDMI so se raznesle govorce o košnji in spravlanju krme kakor tudi drugih pridelkov. Resnici na ljubo naj povemo, da je bilo prav s temi deli lani veliko težav in skrbi. Nagajalo je vreme, z dela pa so ušli tudi nekateri delavci, ki smo jih za ta opravila najeli. Vemo, da so bili krivi tudi člani našega kolektiva, toda pomagati si nismo mogli. Za pomoč smo morali prositi naše gozdne obrate. Žal pa delavci, ki nam jih je dodelil gozdni obrat, niso hoteli pomagati, češ zakaj morajo podpirati kmetijev.

NA OSNOVNI ŠOLI na Mirni je nameščen televizor, eden redkih, ki jih imajo v Mirenski dolini. Nekaj časa so ljudje marljivo obiskovali predstave, nekega dne pa jim vstop v šolo ni bil več dovoljen. Upravitelj šole je zadevo takole pojasnil: „Ni obiskov, za dva ali tri se pa televizorja ne splača odpreti!“ Ljudje pojasnjujejo povsem drugače: „Kdo pravi, da ni obiskov, saj je že samo mladine dovolj, ki bi rada videla to in slišala ono!“ Toda ta glas ostane pred zaprtimi vrati šolske dvorane, kjer se v večernih urah zabavata ob sprejemniku upravitelj in njegov ožji prijatelj.

CERAVNO JE zdravstveni dom v Sevnici lepo urejen in opremljen z vsemi sodobnimi aparati in instrumenti, ljudje z njim še vedno niso zadovoljni. Bolnike namreč močno utruja strma pot do ambulance.

ŽE VEČ LET je zima muhasta. Namesto da bi snežilo, dežuje ali pa sije toplo sonce. Človek bi skoraj ne verjel, da te dni nabirajo gospodinje nad Krškim regrad, kar je prava redkost. Na sončnih legah v okolici Vidma — Krškega je najti tudi prve spomladanske cvetlice. Se mar zima res poslavlja ali pa bo tudi letos presenetila in šele februarja pokazala svojo moč.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA
25. januarja 1962)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Sesa krvco iz telesa kmeta

Posojilnice hipno strmoglavljajo denarno oderuštvo — Deklica je vsled nasledkov začela obupavati, za nasvet pa je dobila prepovedano sredstvo

(Rajf ajznove) posojilnice, kjer nastanejo, hipno strmoglavijo denarno oderuštvo, kjer je najdejo, tako so nakupne in prodajalne zadruge najizdatnejša sredstva, da preržejo glavno žilo odvodnico nič manj nevarnemu oderuštvu pri blagu. To nastopa v najrazličnejših podobah, vedno pa sesa krvco iz kmečkega telesa. Tu porabi brezbriznost in dobrovoljnost malega moža, da mu grozne cene obesi na vrat malovrednih krmil in gnojil in nekaljivih semen, tam zopet zapelje enega, da nakupi več, nego more plačati, samo zato da more dobiti slednjič poplačen dolg z oderuškimi obrestmi. Grdobije pri živinski kupčiji niso nič drugega nego najnesramnejše oderuštvo pri blagu; to oderuštvo izrodi se slednjič v nekako suženjstvo, v katerem žrtve polagoma izkrvavijo.

(Kakšen) poštenjak da je vodja vse-nemcev slaboznani kričać Wolf, naj pove to-le poročilo nekega nemškega lista. Ta list poroča,

da je Wolf neko deklico, izrabljajoč njeno navdušenje za prvoboritelja, zapeljal. Wolf je bil takrat že oženjen. Zapeljal je hčerko dr. Tschan s tem, da je deklici zagotavljal, da je s svojo ženo jako nesrečen in da se bo od žene ločil. Ko je deklica vsled nasledkov pričela obupavati, ki je Wolf svetoval po kaz. zakonu prepovedano sredstvo.

(Trozveza) med Avstrijo, Nemčijo in Italijo je omajana prav pošteno. Ni škoda, saj za nas ne. Italija in Francoska sta se močno zblizali. Lahki namreč radi deželo Tripolis, ki leži Italiji nasproti onkraj morja, a brez Francozo ta reč ne gre, tudi onim se ljubi tista dežela.

(Zahvala) Gospod I. Plantan, državni poslanec za Rudolfovo, daroval je ob božičnih praznikih za tukajšnje reveže znesek 100 kron.

(Iz DOLENSKIH NOVIC
15. januarja 1902)

Pokojnik se sreča z dediči

Televizijske oporoke in urejanje zakonskih sporov

Televizija in videorekorderji posegajo že v vse pore zasebnega življenja. V zadnjih nekaj letih so postali središče družinskega življenja, kaže pa, da bodo postali tudi nekakšni družinski posredniki. V Albaniju že nekaj časa deluje posebna služba, ki ponuja svojim strankam možnost, da jim posnemajo video oporoko, poslovljeni govor in podobne stvari.

Za plačilo 350 dolarjev družba Posterity Pix pripravi besedilo oporoke po navodilih stranke, nato stranko primerno naliči in na magnetoskopski trak posname 15 minut dolgo „TV oporoko“. Ko stranka umre, dobe dediči in družina posneti trak in se tako iz ust pokojnika seznanijo z vsem, kar jim je želel po svoji smrti sporočiti.

Domislica gre kar dobro v prodajo, družba Posterity Pix pa pripravlja še nekaj novih storitev. V načrtu ima tudi snemanje poslovljenih sporočil, ločitvenih razlag ipd. Če bo njihov način dela prevladal, potem lahko pričakujemo, da se bodo zakonski prepri vrstili na televizijskih zaslonih, da bosta mož ali žena priključila televizor in zvedela, da „ne moreta več živeti skupaj“, pa še kaj hujših besed si bosta na video posnetku lahko privoščila, saj neposredne nevarnosti, da kateri od njih dobi krožnik ali vazo v glavo, ne bo.

Sebastian Coe v trenutku, ko je zmagal v Moskvi.

„Topli bratci“ so žrtve

Posebna vrsta raka se je lotila ameriških homoseksualcev — Vzroki so še skrivnost

Kaposijev sarkom je redka vrsta rakastega obolenja, ki pušča vijolične spuščaje na koži, kasneje pa se vtihotapi v prebavni in limfni sistem. Do nedavnega so bili žrtve tega obolenja predvsem otroci v ekvatorialni Afriki ter ostareli ljudje sredozemskega in židovskega tipa. Zdaj pa je postala značilna za še eno skupino ljudi — za homoseksualce.

Zdravniki so ugotovili, da se je v zadnjem času bolezen značilno razširila med ameriški moškimi homoseksualci. Pred leti je statistika kazala, da Kaposijev sarkom napade dva človeka izmed 3 milijonov ljudi, letos pa za lansko leto beleži že 95 obolelih na 3 milijone Američanov. In kar je najbolj prese netljivo, je dejstvo, da za boleznijo obolijo skoraj samo homoseksualci. 95 odst. obolelih ima razvito spolno nagnjenje do istega spola.

Za medicinske strokovnjake je velika skrivnost, zakaj je prišlo do tega. Znano je sicer, da lahko tako kot sploh za vsa rakasta obolenja tudi za nastanek Kaposijevega sarkoma krivijo slabitev samozaščitnega sistema v človeškem organizmu, toda zakaj prihaja do pojava prav pri homoseksualcih, nihče ne more niti približno razložiti.

Možno je, da homoseksualci zaradi stalnega menjanja spolne družabnika pogosteje obolijo za različnimi spolnimi boleznimi in da stalna obolevnost hudo načne samozaščitni sistem, vendar pa bi potem morala enaka usoda doleteti tudi tiste, ki si redno nakopljejo spolne bolezni zaradi menjanja partnerjev nasprotnega spola.

Najnovejše raziskave kažejo, da je morda nekaj krivo tudi neko pozivilo, ki ga topli bratci radi jemljejo za slajša ljubezenska srečanja.

Rešitev iz prejšnje številke

15	A	S	T	I	B	L	O	K				
16	S	T	R	D	R	O	M	A				
17	T	R	I	A	L	I	Z	E	M			
18	P	O	H	O	R	J	E	A	N			
19	Z	L	O	N	A	A	N	T	I			
20	L	I	S	T	A	Z	A	K	L	O	P	
21	A	S	A	V	R	A	T	A	I	D	A	
22	T	I	H	O	T	A	P	E	C	A	L	T
23	A	C	I	D	L	I	Z	A	D	O	N	
24	A	B	A	O	S	A	R	A	K	A		

prgišče misli

Moralno je, da živiš od svoje- ga dela. **M. RIBIČIČ**

Če ženska nima poguma ali volje ljubiti, potem gorje mo- škemu. **P. ZIDAR**

Umrli bi rad, to je pristen vzdih utrujene moderne duše. **A. TRSTENJAK**

d l	am. m. ime	pripogit- telesa	zdravil- šče v cr. gori	nobelij	d	gost dim	duhovni- stvo	zenono- va filozo- sola	jap. drobiž
lastnost elementa					evr. država				
mit. junaki (ladja argo)					opornik				
igralka farrow					koncert. dvorana				
					vrba				
ž. ime	dalm. mesto				čučak rus. vladar				d l
	kritik finci							mit. letalec	narezek
fosfor	vas a. ž. ko- njenik			amino- kislina					
ostrost				spis					
d l	medn. zvk. knj. apople- ksija		meljava	lahen udarec s r. b. m. ime			trava skand. drobiž		
pred bomba- mi varni prostori					zadnje predivo				
prebiv. ahaje					radij				
skupina glasbil				trans- port					
				d l	švic. leto- višče				

ROŽA, ZAPISANA SMRTI

Bodo varni samo še za ograjo

Navdušeni ljubitelji cvetja so v Veliki Britaniji skoraj povsem iztrebili lepi čevljec — Poslednje rastišče je ograjeno — Pri nas roža zaščiten

Nekje v Yorkshiru na severu Anglije je dolinica, katere položaj botaniki in varstveniki okolja ljubosumno čuvajo. Na tem malem koščku otoka rastejo poslednji primerki lepega čevljca (Cypripedium calceolus) v Veliki Britaniji. Vlada je rastišče obdala z ograjo in nastavila stalnega čuvaja, ker je neki novinar v Timesu pomotoma izdal približno položaj rastišča te redke rastline. Seveda pa le malokdo verjame, da bo ta ukrep rožico rešil.

„v ujetništvu“ edini primerek lepega čevljca, in rožo s ko- renino vred izruval. Zadeva bi bila preprosta, če bi strokovnjaki znali to rožo razmnoževati, kot to lahko počnejo lahko z drugi- mi rastlinami. Žal so razmno- ževalne navade lepega čevljca zavite v skrivnost. Neki bri- tanski botanik je deset let opazoval rastlino v času cveten- ja (od maja do julija), da bi odkril, katera žuželka prenaša

plodne celice, vendar ni nič odkril. Kaže, da se rastlina razmnožuje s semeni, a kako se cvet oplodi, ostaja skriv- nost. Pouk iz angleškega prime- ra je jasen. Da bi tudi pri nas ne gradili okoli divjih rož ograj in nastavljali čuvajev, kar vse nekaj stane, je bolje, da lepi čevljec občudujemo v njegovem naravnem okolju, grabežljive prste pa držimo čim dlje od te lepe rastline.

Litografija lepega čevljca, edine evropske vrste cipripediacej.

Lepi čevljec je edina evropska vrsta iz družine cipripediacej, slovi pa po iz- redno lepih cvetovih. Rožo so zaradi čudovitih cvetov močno trgali in jo tako na mnogih nahajališčih v Evropi popolnoma iztrebili. V mno- gih državah je zato z zakonom zaščiten. V Veliki Britaniji celo z ograjo. Pri nas v Slove- niji lepi čevljec še raste v senčnih bukovih gozdovih, pred grabežljivci pa ga čuva tudi zakon, ki uvršča rastlino med zaščiten in ogrožene. Angleški botaniki so se roži že odpovedali. Pred krat- kim je tatinsko navdahnjen ljubitelj rož vdrl v rastlinjak Kew Gardens, kjer so hranili

Preprosto do barvne fotografije v domači temnici.

Doma do barv

Milijoni ljubiteljskih fotografov imajo doma temnico, vendar se le slaba četrtina te velike fotografske armade odloča za izdelavo barvnih fotografij doma. Ne zato, ker bi ne hoteli, temveč zato, ker je izdelava barvne fotografije veliko zahtevnej- ša, saj je pri postopku zelo važna natančna temperatura, pa tudi kemikalije so bistveno dražje, da o samih napravah niti ne govorimo. Veliki proizvajalec fotografskega materiala in naprav Eastman Kodak je zato razvil tehnološki postopek, ki omogoča vsakemu ljubitelju, da izdela doma izvrstno barvno foto- grafijo.

Ljubiteljski fotograf v temnici osvetli, kot je potrebno, poseben film z običajnim povečevalnikom, ki ima nastavek za osvetljevanje barvnih pozitivov, nato pa film vloži v napravo Ektaflex, kjer se film namaka dvajset sekund v posebni kemikaliji. Tako obdelan list filma položi na ustrezno velik kos foto- grafskega papirja. Čez nekaj minut oba dela razlepi in na papirju dobi odlično barvno fotografijo, ki je ni potrebno več obdelovati.

VAŠA ZGODBA

POZNA ŽENITEV

„Dvakrat polnoletni“ samec Drejc je tolkel svoje samo- tarsko življenje v na pol podrti bajti, kjer razen njega in stare mačke ni bilo nič živega. Poleti je hodil na dnino, pozimi pa plel koše, peharje za kruh, rezal grablje, toporišča in druge stvari ter si s tem zaslužil kakšen dinar. Med delom mu je v dolgih zimskih večerih večkrat prišlo na misel, da bi se oženil. Najraje je premišljal o sosedovi Mici. „Saj je tudi ona sama, kot sem jaz,“ je premišljal, „Je da je bolj petična ... Nekaj zemlje ima pa še vinograd povrhu.“ Mikalo ga je, da bi se ji približal, vendar pa ni naredil koraka, ker se je bal lastne nerodnosti.

Nekega dne, ko je bil vaški sejem, se je odločil. Ko se je prival med ljudmi, je zagledal na stojnici lepo naglavno ruto. Ogledeval jo je, premišljal, nazadnje pa se je odločil: „Kupim jo in podarim Mici za spomin.“ Prav hitro je kupil in skrtil ruto pod kamižolo, da ga ne bi videl kdo od poznanih.

Potem je bil kot na trnih: ali bo Mica darilo vzela ali ne. Še isti dan se je domov grede oglašil pri nji. Srce mu je močno tolklo, ko je povlekel pisano ruto izpod kamižole in jo podal Mici z besedami: „Majhen spomin s sejma zate.“ Mica ni rekla nič, le prijazno in toplo ga je pogledala. Ko se je nerodno posvajal, mu je še navrgla, naj jo v nedeljo obišče v zidanihi.

V nedeljo sta sosedica Mica in Drejc odšla proti skromni zidanihi vsak po svoji poti, ker sta se bala opravljenih jezikov. Pred zidnico sta sedla na klopcu, Mica je natočila majolko vina in lepo jima je bilo.

Bilo je ravno ob večernicah. Zvon je vabil v cerkev. Po poti mimo zidanihi je prišla vaška klepetulja. Mica v strahu skrije Drejca pod kad, klepetulji pa, ko pride do zidanihi, ponudi kozarec vina. Ženska je vrtela jezik in zvito pogledovala okoli, kajti nekaj se ji je zdelo sumljivo. In res zagleda Drejčeve noge pod kadjo.

„Kaj si pa tiste velike moške čevlje vtaknila pod kad?“ jo je zvito vprašala. Potem je šla.

Hitro se je razvedelo, da sta si Drejc in Mica dobra. Župnik ju je poklical v župnišče in jima pripravil dolgo pridigo. Da bi ljudje ne brusili jezikov in ker sta se nekako le rada videla, sta sklenila, da se vzameta.

Drejc je naložil svojo staro skrinjo in vso ropotijo na voz in odskripal po klancu navzgor pri Micini bajti. Skrinja- je poskakovala na vozu, pa to Drejca ni motilo. Bil je zadovoljen, da je postal Micin mož.

J. R. Krško

Gotovo ni človeka, ki bi mogel reči, da se mu v življenju ni pripetilo prav nič zanimivega. Vsako življenje ima senčne in svetle strani, ki so vredne, da ostanejo v spominu. In če ima kdo še malo pisateljske žilice, potem je škoda, da takšni življenjski drobcji ostanejo le v spominu: vredni so, da jih zapišete. Dolenjski list vam ponuja možnost, da zgodbe objavite. Razpisujemo natečaj

VAŠA ZGODBA

Vabljeni ste vsi. Pogoji je le, da napišete kratko zgodbo, ki ne sme preseči treh normalno tipkanihi strani (še bolje, če je krajša), in jo do 15. marca s svojim točnim naslovom pošljete na Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 7, 68.000 Novo mesto. Na kuverto prapišete ZA VAŠO ZGODBO. Žirija bo izbrala najboljše in podelila: 1. nagrado — 1.500 din, 2. nagrado — 1.000 din, 3. nagrado — 500 din, 10 lepihi knjižnih nagrad. Vse objavljene zgodbe bodo honorirane.

MARJAN BREGAR ILIR SE VRAČA

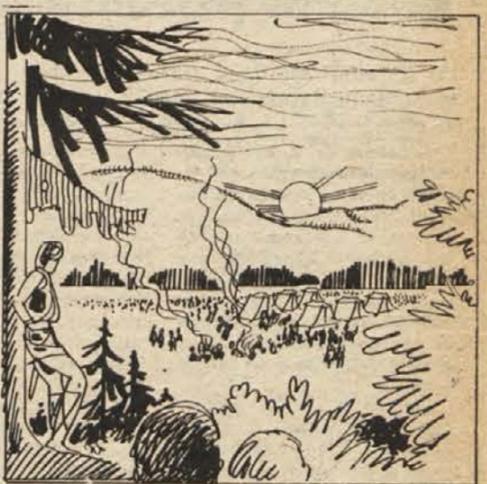
Gaj je s svojimi četami stal pred „limesom“, utrjenim pasom, ki je ščitil Rim pred barbari s severa. Ostanke zidov najdemo še dandanes na Notranjskem. Kot se zver zavleče v bdog po boju, da si izliže rane, tako se je Gaj umaknil v okrilje domačih host nedaleč od meje. Izbral si je hladno jaso in tu razpel šotore. Ujetnike je nagnal v vrtačo na robu jase, sam pa je na sončnem mestu odprl mehove z vinom, zavrtel razen in v krogu svoje vojske pozabil na tegobe pohoda.

Pustimo zdaj za hip Gaja in se pridružimo Kenu, ki je s svojimi zvestimi prav tako stal pred limesom. Bil je sovražniku za petami vse do tod, tu pa so ga moške obstopili. „Ken, storili smo, kar smo mogli!“ so mu govorili. „Nobenega upanja ni več, da bi rešili preostale naše ljudi iz ujetništva. In navsezadnje požgani domovi nas čakajo!“ Ken je molčal.

„Naj se vrne, kdor se hoče!“ je slednjič rekel mrko. „Hvala vsem za trud, ki je presegal človeške moči — toda jaz odhajam za njimi, če je treba tudi sam...“ Kenovi tovariši so vedeli, kaj teži poveljnika, in niso dvomili, da bo sledil svoji ljubezni do samega Rima. Mlajši in srečnejši so stopili k njemu. „S teboj pojdemo do konca sveta!“ so prisegli. Ostali so se vrnili.

Kmalu nato je Ken s svojimi poiskal slabo varovano mesto v obzidju in se kot tiger splazil na ono stran. V nekaj urah je stal na vzpetini nad jaso, kjer je taboril Gaj. Pisano barvani šotori so zažvelvi v siju zahajajočega sonca in do vzpetine je odmeval smeh pohajkujočega vojske. Duh po pečenki je dražljivo silil v nosnice in zvoki neznanih glasbil tam spodaj so omamljali utrujene može. Ken se je naslonil na jelko in iskal z očmi kraj, kjer naj bi bili ujetniki...

Predlog: Novi trg naj bi nosil Titovo ime

Pobude borcev za poimenovanja po Titu in Kardelju

Pobuda novomeške Zveze rezervnih vojaških starešin, da bi v mestu poimenovali Glavni trg ali kak drug pomembnejši objekt po maršalu Titu, je naletela na prve podpore v ostalih družbenopolitičnih organizacijah. Najprej so pobudo podprli v Zvezi borcev in v predsedstvu občinske mladinske organizacije, 14. januarja pa je o tem razpravljalo tudi predsedstvo občinske konference Socialistične zveze.

Tu so menili, da je poimenovanje po Titu za Novo mesto vsekakor več kot umesten predlog, saj se je dolenska metropola izkazala kot organizirano središče naprednih socialističnih sil že pred vojno in vsa leta do osvoboditve, da je iz Dolenjske odšla na II. zasedanje AVNOJ v Jajce slovenska delegacija in da je predsednik Tito večkrat obiskal ta del Slovenije. Zlasti pa je omeniti njegov govor, ki ga je imel leta 1958 na Glavnem trgu ob otvoritvi avtoceste. V razpravi v predsedstvu SZDL pa so bili mnjenja, da Glavni trg danes ni najbolj primeren in časten kraj, ki bi lahko nosil ime predsednika Tita, ker je izgubil funkcijo nekdanjega glavnega upravnega in siceršnjega središča mesta. Pomisleki so bili tudi zavoljo zgo-

dovine Glavnega trga iz kulturnega vidika, vezanega na imena velikih mož, kot so Kette, Trdina itd., pa tudi zato, ker je občasno nosil druga imena glede na menjajoče se oblastnike. V razpravi se je oblikovalo stališče, da bi bilo primerneje po maršalu Titu poimenovati Novi trg, ki bo po dograditvi zares dostojen prostor in tudi upravno-politično središče mesta. Glede tega predloga bodo skušali dobiti še mnenje strokovnih krogov, sklenili pa so začeti uradni postopek za poimenovanje.

Na seji pa je bil kot primeren sprejet predlog borcev, naj bi novi center usmerjenega izobraževanja v Šmihelu poimenovali po Edvardu Kardelju, ker gre za objekt iz dejavnosti, za latero se je zavzemal zlasti tovariš Kardelj, in tudi zgradba bo primerna, da lahko nosi tako častno ime. Ob tej priložnosti so se dogovorili še za stališče, naj bi nove ulice, druge nove šole in podobne objekte poimenovali po domačih zaslužnih prvobornih, brigadah ali divizijah in kulturnih možeh, kar vse naj bi upoštevala tovrstna komisija, ki že obstaja in deluje.

R. B.

STALNA SKRB ZA INVALIDE

Na podlagi usmeritve in aktivnosti v lanskem mednarodnem letu invalidov je programska konferenca SZDL Novo mesto lani izpostavila problematiko invalidov v novomeški občini (vseh je prek 4.000). Na osnovi sklepov je bil 15. januarja letos ustanovljen svet za družbeni položaj in aktivnost invalidov pri občinski konferenci SZDL, za predsednika pa izvoljen Jože Zupanc. Sprejeli so tudi širok delovni program. Z aktivnostmi naj bi prispevali k temu, da bomo invalide usposabljali za delo in življenje, ne pa njihovih problemov odpravili z denarno pomočjo. Nalog je seveda ogromno, saj smo še vedno pripravljani z besedami podpreti marsikaj, narediti pa bolj malo, naj gre za zaposlovanje, odstranjevanje arhitektonskih ovir, reševanje problema invalidnih otrok in nenazadnje preprečevanje invalidnosti.

Podgorje se modernizira

Asfalt Pangrc grmu in 90 telefonskih števil za del vasi na obronkih Gorjancev je lep dokaz napredka

V krajevni skupnosti Stopiče trenutno poteka velika akcija za gradnjo in napeljava telefona v celo vrsto podgorjanskih vasi. Geslo, naj bi vsaka vas dobila telefon, sicer letos ne bo uresničeno, zlasti pa ne zato, ker v nekaterih vaseh sploh niso bili zainteresirani za telefon.

Delavni gradbeni odbor je navzlic težavam pri nabavi materiala uspel, pohvaliti pa gre tudi krajane, saj so se pri prostovoljnem delu izredno lepo odzvali. Računajo, da bo maja letos v stopiški krajevni skupnosti 90 novih telefonskih števil.

ZEMLJIŠČE JE PRIPRAVLJENO — Za staro Apetovo hišo so porušili tudi nekdanjo novomeško gostilno, Tomičevo hišo ob Zagrebški cesti. Zemljišče je predvideno za gradnjo poslovne stavbe Službe družbenega knjigovodstva. Kdaj se bodo pričela dela, je še skrivnost. (Foto: J. P.)

Preskrba je sramota mesta

Ureditev mestne tržnice se vleče ko jara kača še iz prejšnjega srednjeročnega obdobja — Ni toliko vprašanje denarja, pač pa organizatorja akcije za gradnjo — Tokrat pa zares!

13. januarja je koordinacijski odbor sveta potrošnikov z območja mesta v prisotnosti predstavnikov trgovinskih delovnih organizacij in izvršnega sveta občinske skupščine obravnaval dosežanja prizadevanja glede dokončne ureditve novomeške tržnice. Glede tega je bilo v zadnjih letih že toliko sestankov in obljub, da bi bil skrajni čas nekaj narediti.

Občinski komunalni skupnosti je izvršni svet naložil skrb za urejanje tržnice že v začetku lanskega leta, medtem ko z njo upravlja podjetje

Komunala. Očitno pa je, da ne eden ne drug in ne bodoči prodajalci — niso bili dovolj zagnani, da bi prišli kaj dlje od priprave projektov in dokumentacije. Vse do izdaje gradbenega dovoljenja je zdaj nared, tega pa ne izdajo, ker ni zagotovil, kdo bo dal denar za gradnjo.

Gre za urejanje tržnice v dveh delih. Na nepokritem delu (pod kostanj) je predvidena terasasta ureditev prodajnih mest z nadstreškimi na pokritem delu pa 6 kioskov s prostori za embalažo in skupnimi sanitarijami. Ze nekajkrat je bilo rečeno, da je gradnja blizu, pa je vselej kaj prišlo vmes, da je tržnica še taka kot pred leti, ko o njeni obnovi še niso razmišljali.

Za vsa dela na pokritem delu tržnice bi po zdajšnjih cenah potrebovali 4 milijone dinarjev, za nepokriti del pa 1 milijon. Ker gre za kioske, v katerih bodo domače trgovske organizacije in zasebniki ustvarjali promet, se zdi predstavnikom potrošnikov povsem razumljivo, naj bi oni tudi prispevali za to gradnjo. Vsekakor je čudno, da so zasebni prodajalci že kar sitni v svoji pripravljenosti za soprogramiranje, medtem ko družbeni sektor doslej ni kazal interesa.

Na sestanku so ugotovili, da bi tudi trgovske delovne organizacije prispevale, predvsem na račun nekdanj nacionaliziranih lokalov, ki so jih dobile od občine v last pred dvema letoma, ampak nihče jih ni organiziral k združevanju sredstev za tržnico. Na sestanku je bil izvoljen odbor iz predstavnikov izvršnega sveta, potrošnikov, komunalnih dejavnosti in trgovinskih podjetij, ki bo v najkrajšem času pospešil akcijo za gradnjo tržnice. Med obnovo pa bo treba tržnico zapreti, prodajo začasno prenesti in glede na promet čim hitreje opraviti dela. Čez mesec dni bo odbor že moral poročati, kaj je naredil.

Če tudi tokrat s tržnico ne bo nič, potem občani zares ne bodo več verjeli, da je obnova sploh resno mišljena. Tržnica je bila zapisana že v prejšnjem srednjeročnem progra-

MAR RES NI DOBRIH?

Običajno se v združenem delu pritožujejo, da veliko delajo, nekateri se čezmerno izčrpavajo in veliko dopri- našajo, da pa za vse to ne dobe družbenih priznanj. Taka modrovanja so zelo enostranska, če vemo za dejstvo, da se ob vsakem razpisu nagrad na sindikatih ubadajo z vprašanjem, koga predlagati, ker iz kolektivov ni predlogov. Nedavno je bil spet tak primer, ko je šlo za predloge za letošnje zvezne prvomajske nagrade. Na telefonske urgence v več delovnih organizacijah so dobili en sam predlog. Mar res ni nadporečno marljivih in zaslužnih delavcev ali pa jih nočejo videti zaradi povsem običajne nevoščljivosti?

Z zamudo do obrtnega doma

Novomeško obrtno združenje bo letos skupaj s „Hrastom“ obnovilo stavbo, kjer bodo tudi obrtni prostori

Skupščino obrtnega združenja Novo mesto, ki bo februarja, čaka precej dela in odločitev. Dokaj živahna pa je bila že tista tik pred koncem lanskega leta, saj na takih srečanjih pridejo na dan vse težave, ki žulijo obrtnike. Le-teh je v novomeški občini okrog 600. Na skupščini so izvolili za predsednika združenja Petra Durjavo, ker je dosedanji predsednik Jože Črtalič prosil za razrešnico.

Pregled sklepov, sprejetih na skupščini v začetku leta 1981, je pokazal, da so večino nalog uresničili. Pripravili pa niso obrtne razstave, ki je v letošnjem programu. Neuresničena je ostala tudi naloga nakupa stavbe za ureditev obrtnega doma v Novem mestu. Sredstva za to so že zbirali, program pa se

podaljšuje v letošnje leto. Letos bo združenje skupaj z obrtno zadrugo „Hrast“ preuredilo stavbo, ki jo je „Hrast“ kupil za svoje potrebe, prostore v njej pa bo dobilo tudi obrtno združenje.

Delegati obrtnikov so dobro ocenili sodelovanje z občinskimi upravnimi organi, banko in medobčinsko gospodarsko zbornico, čeprav si želijo, da bi bilo v konkretnih primerih pri reševanju njihovih najrazličnejših problemov še boljše. Prav tako se je pokazalo, da si obrtniki želijo več informacij o vsem okrog obrtništva, kar bi bilo mogoče dobro zapolniti z biltenom nekajkrat na leto.

Letošnji program združenja, ki so ga obravnavali, je precej pester.

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

V sklad za nakup dragih medicinskih instrumentov so prispevali; skupne službe SIS 1.000 din; advokat Tone Škerlj 1.000 din; Obrtna zadruga Hrast 10.000 din (vsi namesto novoletnih čestitk) ter OO Rdečega križa namesto cvetja pokojnemu sinu sodelavke J. Kristan 500 din. Vsem darovalcem iskrena hvala. OBČINSKI ODBOR RK Novo mesto

Za delavnice zmanjkalo

Center usmerjenega izobraževanja bo junija dogradjen, ne bo pa verificiran, če ne bo delavnic

Jože Suhadolnik, predsednik odbora za gradnjo šol v novomeški občini meni, da je treba ukrepati, dokler ni prepozno. O nastalem položaju so obveščeni izvršni svet občinske skupščine in vodstva družbenopolitičnih organizacij. V pogovoru je širše osvetlil celotno problematiko gradnje šol iz referendumskega programa:

„Ugotovimo lahko, da smo lani iz referendumskega programa dozdali stavbo ekonomsko-administrativnega šolskega centra in prvo fazo gradnje šole v Stopičah, čeprav je bilo še sredi leta-1981 vprašljivo kritje obeh investicij. Prav tako je tekla gradnja centra za usmerjeno izobraževanje in adaptacija bivšega zdravstvenega doma za potrebe glasbene šole. Omeniti velja, da sta gradnji ekonomske šole in šole v Stopičah veljali le toliko, kot je bilo dogovorjeno, in ni bilo nobenih prekoračitev sredstev. Uspešno se ureja tudi Glasbena šola, tako da bo že februarja ali najkasneje marca letos nared za vselitev.“

Za center usmerjenega izobraževanja so v celoti kriti stroški gradnje splošnih in specialnih učilnic s potrebnimi skupnimi prostori, kot tudi gradnja kompletne infrastrukture za nadaljnjo izgradnjo centra. Ta del gradnje stane okrog 300 milijonov dinarjev in bo do junija letos končan. Zaskrbljujoče pa je, ker ni denarja za gradnjo delavnic v tej šoli, brez katerih pa ne more biti učnega procesa v novem usmerjenem izobraževanju. Za te delavnice bi morali imeti še približno 90 milijonov dinarjev.“

— Kaj pomeni to za novo šolsko ustanovo, če ne bi imela delavnic?

„Če ne bo delavnic, ustanova ne more biti verificirana, ker iz nje lahko prihajajo le na pol usposobljeni mladi ljudje. Razen tega bi čutili posledice še na drugih šolah. Če ne bo delavnic, ne bo izpraznjena vajenska šola v mestu in se gostinski šolski center ne bo mogel vanjo vseliti. Tudi osnovna šola v Šmihelu se ne bo mogla razširiti v prostore starega internata in pedagoška akademija bo morala ostati, kjer je, v neprimernih prostorih.“

— V referendumskem programu je bila vsota za gradnjo centra usmerjenega izobraževanja predvidena na okrog 200 milijonov dinarjev. Od kod tolikšne podražitve in dejstvo, da je denarja zmanjkalo?

„Center za usmerjeno izobraževanje bi z dograditvijo delavnic stal točno še enkrat več, kot je bilo v referendumskem programu predvideno. Vemo, da so se cene v gradbeništvu od leta 1979, ko je bil program sprejet, povečale tudi do 40 odstotkov, gre pa tudi za nekaj večjo površi-

no prostorov, kot je bilo sprva predvideno. Zakaj? Ker ob pripravi projektov še ni bilo povsem jasno, kakšni prostori se od take ustanove sploh zahtevajo.“

— Ali obstajajo kakšne možnosti, da bi vendarle prišli do sredstev za dograditev delavnic?

„Najprej bi poudaril, da kaže napeti vse sile, da denar zberemo, ker če ne bomo gradili zdaj, potem delavnic tudi v naslednjih letih zaradi omejitvenih pogojev ne bo možno graditi. Do sprejetja letošnje republiške resolucije smo bili prepričani, da bo polovico sredstev za delavnice krijala republiška izobraževalna skupnost, zdaj pa ji je to onemogočeno. Odbor za gradnjo šole je že za polovico manjkajočih sredstev zagotovil premostitvene kredite, preostalo polovico, okrog 45 milijonov dinarjev, pa bi morali zbrati dodatno. Vsekakor je to pomembna odločitev celotnega združenega dela, za katero pa vemo, da je v težkem položaju.“

Jože Suhadolnik: „Če zdaj ne bomo zgradili delavnic, jih tudi v nekaj naslednjih letih zagotovo ne bomo.“

— Kakšni so obeti za gradnjo preostalih šolskih objektov iz referendumskega programa, saj vemo, da je na terenu precej hude krvi, posebno na Otočcu in v Vavti vasi?

„V letošnjem letu ne bo mogoče začeti nobene novogradnje, pač pa bomo lahko pripravili investicijske programe, določili lokacije za gradnjo in za nekatere objekte izdelali kompletno gradbeno dokumentacijo. Gre pa samo za osnovno šolske objekte, ker drugih tako ne moremo graditi.“

— Ljudje bi radi vedeli vsaj to, kdaj lahko pričakujejo gradnjo, ker so obljubili že naveličani. „Odbor za gradnjo šol meni, da bi morali prioriteten red za bodoče novogradnje sprejeti v skupščini izobraževanja in v tej delegatski bazi določiti tudi merila. Do zdaj jih namreč še ni. Ob zaključnem računu za leto 1981 bo odbor izdelal natančno poročilo in ga predložil izobraževalni skupnosti, potem bo tudi znano, kakšne so še možnosti za gradnjo do leta 1985.“

RIA BAČER

Kar je posplošeno, ni zanimivo

S stališči in dokumenti je tudi SZDL dobro založena, šibka pa večkrat pri uresničevanju le-teh To je ena od ugotovitev s programske konference SZDL na občinski ravni

14. januarja so delegati novomeške občinske konference SZDL obravnavali letno delovno poročilo, v katerem so pretresali domala vse dejavnosti v okviru tr organizacije. V razpravi so dopolnjevali še programska izhodišča za delo v letošnjem letu, pri čemer je bilo največ tehtnih pripomb s področja kmetijstva.

Socialistična zveza je v novomeški občini tudi v zadnjem obdobju predstavljala središče vsega družbenopolitičnega dogajanja, pred lani

uvedene programske konference pa so doslej povsem potrdile upravičenost takega načina preverjanja dela in oblikovanja usmeritev za bodoče.

Na terenskih programskih konferencah kot na občinski pa ne bi smeli vsakokrat vsi razpravljati o vsem in o najrazličnejših težavah, ampak bi bilo zlasti treba preverjati uresničevanje že doslej sprejetih sklepov. Poročila še vedno bolehajo za splošno navedbami in so premalo konkretna, posebno tam, gre za navajanje slabosti, zato so tudi delovni programi temu podobni, kar se pa ljudem ne zdi privlačno.

V razpravi so ugotovili, da je bilo tudi na področju kmetijstva doslej že dovolj stališč, tudi konkretnih, vendar se družbena klima doslej v praksi še ni spremenila. Tako niso bili izvršeni sklepi z lani organizirane problemske konference o kmetijstvu. Razpravljalci so zlasti v oblikovanju izhodišč za letošnje delo SZDL navajali vrsto dodatnih predlogov, tako s področja zaposlovanja mladih in kadrovske politike, problematike invalidov, usmerjenega izobraževanja itd.

Iz poročila in razprave je bilo videti, da je konferenca z večino svetov in organov prizadevno delala, nerazumljivo pa se zdi, da svet za zdravstvo in socialno politiko ni delal, čeravno je v občini prav problematika s tega področja med najbolj žgočimi. Torej se rešuje brez SZDL?

Omeniti velja še razpravo Mirka Jeleniča, predsednika medobčinskega sveta SZDL, ki je med drugim poudaril, da bi morala biti SZDL veliko bolj pozorna do drobnih, a za ljudi pomembnih vprašanj, ki jih niso čenjavajo na raznih sestankih. Prav od urejanja takih podrobnosti je na terenu mnogokrat odvisno vzdušje in razpoloženje do dogajanj v širši družbi.

Voda ni pritekla do pip

Po izgradnji zajetja in treh kilometrov vodovoda se je akcija na Javorovici ustavila — Letos nadaljevanje?

Javorovica je naselje z največjo nadmorsko višino v novomeški občini in celo na Dolenjskem ter z naravnim vodnim izvirom. To marsikomu pove, da bi iz zajetja lahko brez težav in z zadostnim pritiskom speljali dragoceno vodo predvsem v tiste okoliške vasi in hiše, kjer voda še ne teče iz vodovodnih pip. Tudi občinske meje naj bi ne bile pri tem ovira.

Pomena tega so se nekateri odgovorni zavedeli, vsi pa ne. Dosedanjo akcijo zajetja vodnega izvira v vodovodno omrežje je vodila sama krajevna skupnost, ki ima tudi največ zaslug, da je narajeno vsaj to, kar je zajetje vode in tri kilometre vodovoda po programu in navodilih SLO. 15 odstotkov sredstev je prispevala tudi območna vodna skupnost Dolenjske, ki za naprej celo pripravlja študijo o možnostih

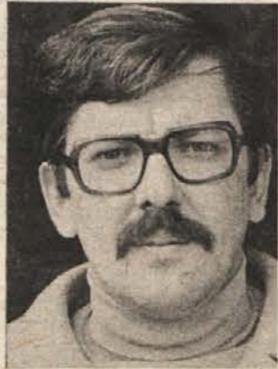
zajetja vseh vodnih virov z Gorjancev. Pri tem pa je zaenkrat tudi obstalo.

Voda iz zajetja teče sedaj neizkoriščena v potok. Napajala naj bi gospodinjstva v okoliških vaseh, speljali pa bi jo morda lahko celo dlje v dolino, da bi bila dopolnitev vode iz drugih zajetij, npr. iz Družinske vasi, kjer je niti ni dovolj za napajanje tako široke vodovodne mreže, kot bi radi. Zakaj se je akcija ustavila? Ze opravljeno delo bi morala nadaljevati Komunala Novo mesto, ki pa se otepa s pomankanjem sredstev, in tako vse skupaj miruje. Za nadaljevanje gradnje je letos območna vodna skupnost namenila Komunali 700 tisoč dinarjev nevažljivih sredstev. To je seveda le del potrebnih sredstev, zato je nadaljevanje gradnje vodovoda še veliko vprašanje.

Dolž bo začel na novo

24. januarja bo v stopiški krajevni skupnosti referendum, kjer bodo krajan odločali o odcepitvi 5 vasi

Ze nekaj let je v nekaterih vaseh, posebno na Dolžu, slišati zamisel o tem, da bi bili radi krajevna skupnost zase. Želje doslej ni bilo možno uresničiti, zlasti ne zato, ker niso imeli ljudi, ki bi hoteli in bili zmožni voditi svojo krajevno skupnost. V zadnjem času pa je tudi Dolž dobil nekaj domačih kadrov, takš da glede tega ni več težav, in pobuda krajanov se uresničuje. Kaj to pomeni, predvsem pa kaj si od tega obetajo, je povedal Ludvik Marinč, tajnik krajevne skupnosti Stopiče, kamor dolško področje sedaj spada.

Ludvik Marinč: „Dolž se s štirimi vasi ločuje od naše krajevne skupnosti, vendar bodo skupni interesi še ostali.“

„Gre za Dolž, Igljenik, Sela pri Zajčjem vrhu, Vrhe pri Dolžu in Zajčji vrh, kjer so izrazili željo po odcepitvi od naše krajevne skupnosti in ustanovitvi lastne tovrstne skupnosti. V teh vaseh živi po podatkih zadnjega popisa 542 ljudi, kar je četrtnina prebivalstva stopiške krajevne skupnosti. Za ta korak se Dolž in okoliške vasi odločajo predvsem zato, ker menijo, da bodo lažje uresničevali svoje interese. Vedeti nam-

reč je, da gre za vasi, kjer ni enega metra asfalta ne enega kilometra vodovoda in da torej sodijo med izrazito zaostala področja. Kot tako pa se bo v okviru lastne krajevne skupnosti verjetno hitreje razvijalo, kot bi se lahko pod stopiško krajevno skupnostjo, ki pa kot celota ne sodi več k nerazvitim.“

— Ali je torej razumeti, da Stopičani ne nasprotujete odcepitvi?

„Nikakor ne, če je taka želja krajanov. Načelno soglasje smo dobili tudi že v vaseh, ki še ostajajo pod stopiško skupnostjo, medtem ko bo prava in uradna odločitev padla na referendumu 24. januarja letos.“

— Referendum je resna zadeva. Ali so ljudje dovolj seznanjeni s pomenom glasovanja in na koliko mestih bodo volišča?

„Akcija informiranja prebivalcev še poteka. Mislim, da ljudje vedo, za kaj gre in o čem bodo odločili. Volišča pa bodo na 5 krajih, in sicer v Stopičah, na Dolžu, Zajčjem vrhu, v Orehku in Hrušici.“

— Bodo po vašem na Dolžu zmogli vse dolžnosti in opravke v zvezi z ustanovitvijo nove krajevne skupnosti?

„Mislim, da bodo. Lastna krajevna skupnost bo namreč tudi spodbuda krajanom za večjo aktivnost tako pri načrtovanju, kot pri izvedbi raznih akcij za napredek. Doslej smo te iniciative pogrešali. Pričakujemo pa, da bodo skupni interesi še ostali, saj gre za celotno Podgorje in poleg teh dveh krajevnih skupnosti še za Podgrad. Vse tri krajevne skupnosti bi morale enotno nastopati vsaj z večjimi načrti za bodočnost.“

R. B.

BO POSLEJ IZBIRA VEČJA? — Novomeščani bomo najbolj veseli, če nam bo z otvoritvijo nove Mercatorjeve trgovine ob tržnici poslej potrebno manjkrat v Ljubljano, Zagreb ali Karlovac po nakupih. Ob otvoritvi, v ponedeljek dopoldan, je kazalo, da bo izbira talnih in stenskih oblog, barv in lakov, pralnih praskov in še marsičesa drugega, uporabnega v gospodinjstvu, zadovoljiva. Salon pohištva so preselili v blagovnico na Cesti herojev. (Foto: Janez Pavlin)

Čez nekaj let bo manj poplav

Med večjimi projekti območne vodne skupnosti je letos za novomeško občino regulacija Sušice in potokov na Mokrem polju — Dokončanje čistilne naprave

Novomeška občina je v letošnjem načrtu območne vodne skupnosti Dolenjske kar dobro zastopana. Čeprav temeljit načrt za razdelitev del in sredstev po občinah še delajo, je osnovni program še znan. Če se bodo sredstva stekla tako kot lani, se tudi ni bati, da programa ne bi uresničili. Delitev sredstev je enaka za celo območje in posamezne občine. Približno tretjino jih bodo namenili za vzdrževanje, tretjino za investicije, tretjino pa za dotacije komunalnim podjetjem.

Redno vzdrževanje vodnega režima in vodnogospodarskih objektov (nekaterih v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi) Krke s pritoki je torej zagotovljeno. Med investicijami pa gre za nekaj širših programov. Nadaljevali bodo regulacijo potoka Sušice v Dolenjskih Toplicah, za katero bodo namenili 5 milijonov, sofinancira pa jo tudi Krka. Za regulacijo vodnega sistema na Mokrem polju je vodna skupnost letos predvidela 16 milijonov, regulirali pa bodo velik del potokov Kamniška in Crnivača ter očistili del potoka Pendičevka. Prihodnje leto naj bi nadaljevali regulacijo na tem območju, nato pa še melioracijo zemljišč, kar je pravi smisel celotnega projekta. A s tem problemom se otepmo že več let. Projekti za melioracijo Mokrega polja so že izdelani, vendar pa kmetijski zemljiški skupnosti in zadržani manjka sredstev za izvedbo, pa tudi potrebna zlozba zemljišč nikakor ne gre.

Z dotacijo 10 milijonov bo vodna skupnost pomagala novomeški Komunali dokončati osrednjo čistilno napravo v Novem mestu in

kanalizacijsko povezavo novomeškega desnega brega Krke s to čistilno napravo. K nadaljevanju gradnje vodovoda na Javorovici bodo pripomogli s 700 tisočaki. Tudi obveznosti do mladinskih delovnih akcij v načrtu niso pozabili.

Nekaj del iz načrta pomeni pravno na večje akcije v prihodnjih letih. Izdelali naj bi tehnično dokumentacijo za regulacijo Radulje od

Klevčva do izliva v Krko in Kobile v Smalčji vasi. Pripravljajo tudi študijo o zajetju gorjanskih vodnih virov in vodovodno omrežje, ki bo, uresničena, še posebnega pomena za SLO.

Območna vodna skupnost bo sodelovala še pri enem velikem in zelo pomembnem projektu: izdelavi študije o celotni vodnogospodarski ureditvi Krke in njenih pritokov od Novega mesta do Čateža, ki naj bi jo uresničili v nekaj letih. Ta program je brez dvoma izrednega pomena tudi za novomeško občino, saj gospodarska škoda zaradi vsakoletnih poplav na okrog 4.000 hektarjih ob Krki in pritokih ni majhna. Ko bo uresničen, naj bi bila možnost poplav bistveno zmanjšana.

Z. LINDIČ-DRAGAS

Trgovina v tri nadstropja

Novoteks bo preuredil bivšo Ivanetičevo hišo na Glavnem trgu v sodobno blagovnico s konfekcijo za zahtevne kupce

Ko je Zavarovalnica Triglav prodala hišo na Glavnem trgu, si je moral tudi Novoteks kot najemnik lokala iskati prostor drugod. Tako je prišlo lani do nakupa hiše bivšega odvetnika Ivanetiča na Glavnem trgu. V

tej stavbi bo že predvidoma v drugi polovici 1982 odprta sodobna trgovina v tri nadstropja, v kateri bo zahtevnejši kupec dobil v Novem mestu to, kar zdaj kupuje v drugih mestih Slovenije in Hrvaške.

V tem lokalnem budo napredaj ostanki blaga, pač pa bodo poleg izdelkov Novoteksa prodajali Konfekcijo najbolj znanih proizvajalcev, kot so Mura, Labod, Rašica in drugi, ki so tudi združili sredstva za adaptacijo stavbe.

Vsa projektna dokumentacija je že nared, dela se bodo pričela v najkrajšem času in trdno računajo, da bo v nekaj mesecih trgovina odprta. Za Novo mesto s širšim potrošniškim zaledjem je taka trgovina več kot potrebna.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 7. do 14. januarja so v novomeški porodnišnici rodile: Majda Mušič iz Crnomlja — Tomaž, Ana Kapš iz Dobindola — Uroš, Marija Papež s Hriba — Mojca, Anica Bahor iz Dragovanje vasi — Mirana, Vera Kumelj iz Gorenje Straže — Stanka, Marjanca Majhan iz Soteske — Marka, Borka Rajak iz Gorenje Straže — Slavico, Nataša Čepin iz Krškega — Anjo, Ana Zakrajšek z Migolske gore — Janeza, Zdenka Meserko iz Krmelja — Nino, Milka Šircelj iz Mirne peči — Aleša, Marija Ogulin iz Brstovca — Marjana, Marija Bratkovič iz Cerovega loga — Niko, Cecilija Avsec iz Obrha — Igorja, Majda Veselič iz Metlike — Uroš, Marička Perše iz Brezovice — Boštjana, Marija Lukše iz Koroške vasi — deklico, Ivanka Lampret z Brinja — deklico, Branka Moravec iz Učakovcev — deklico in Mihaela Zajc iz Dolenjih Sušic — deklico. Cestitamo!

Škocjan: lani kar dve cesti

V krajevni skupnosti Škocjan so v preteklem letu z dodatnim prispevkom krajanov posodobili dve cesti, po katerih vozijo otroke v šolo — Letos nadaljevanje

V krajevni skupnosti Škocjan štejejo leto 1981 za uspešno na komunalnem področju, saj so uresničili celo del programa, ki ob začetku leta ni bil predviden. Gre za posodobitev in asfaltiranje dveh krajevnih cest v dolžini 10 kilometrov, ki sta bili za vsakodnevni šolski prevoz otrok nevarni za promet. Asfalt so dobili na odseku ceste od Škocjana do Dol in pa od Zagrada preko Klenovika do Zbur.

Tako je do vedno prašnih Zbur skoro prišel asfalt po krajevni cesti, medtem ko ostaja regionalna cesta skozi vas makadamska. V tej dodatni akciji so krajan krepko pomagali s prostovoljnimi delom pri pripravi ceste za asfalt, zbrali pa so tudi 2,5 milijona dinarjev dodatnega

krajevne prispevka. Škocjanci so v novomeški občini že tako med najbolj obremenjenimi s samopriskom, saj že več let plačujejo po 3 odstotke od zasluzka, mimo tega pa zbirajo denar še za dodatne skupno dogovorjene akcije, kakršna je bila lanska pri asfaltiranju cest.

V minulem letu so napeljali vodovod tudi v Hudenje, kjer je po 1800 m dolgi vodovodni trasi dobili vodo 15 gospodinjstev. Razen tega so skupno s kmetijsko zadrugo začeli urejati še novo sejmišče. Prostor je že

urejen, nabavljena je mostna tehtnica do 25 ton, ni pa še montirana.

Za leto 1982 načrtujejo v krajevni skupnosti nadaljevanje pri asfaltiranju šolskih cest, ker je zmanjkalo denarja za poldrugi kilometer asfalta. Vodovod bodo napeljali še v poslednja dva zaselka, kjer se oskrbujejo še s kapnicami, in to v Segonje in Jelendol. V načrtu je tudi večja telefonska akcija, in sicer v vsako vas vsaj eno linijo.

R. B.

PRECEJ NOVOGRADENJ V ŠKOCJANU — Medtem ko se je novi del naselja okrog šole že v prejšnjih letih razmahnil, pa je lani tudi spodnji del Škocjana, ob cesti proti Bučki dobil sodobnejšo podobo. Novo gostišče (na sliki), novi gasilski dom in sejmišče s tehtnico je le nekaj poslopij in objektov, ki jih prej ni bilo. (Foto: Bačer)

ZAENKRAT LE ZAPISANO

Med nalogami za leto 1981 je bilo pred vsemi krajevnimi konferencami SZDL poudarjeno ustanavljanje sekcij za kmetijstvo. Ob koncu leta pa je v novomeški občini delovalo le 7 takih sekcij, navzlic temu da bi jih potrebovali. To je bilo čutili zlasti ob lanskim jesenski akciji za setev pšenice, ko aktivisti zadruge in sveta za kmetijstvo niso imeli potrebne podpore med krajan. Glede na to, da kmetijstvo nasploh dobiva vse večjo veljavo v družbi in je v vseh dokumentih opredeljeno kot prednostno, bi tudi v SZDL morali doseči napredek pri ustanavljanju kmetijskih sekcij.

ZANIMANJE JE

Pretekli petek in sobota je bil v Novem mestu seminar o mladinskih delovnih akcijah. Udeležilo se ga je kar 150 mladih iz osnovnih organizacij, kar kaže, da je zanimanje za mladinsko prostovoljno delo veliko. Ti mladinci naj bi bili nosilci akcij po osnovnih organizacijah v šolah, krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela. Obravnavali so marsikaj od načrtovanja do izvedbe pridobivanja brigadirjev (tako za enodnevnne in večdnevne lokalne akcije) kot tudi oblikovanje brigad za odhod na republiške in zvezne mladinske delovne akcije.

Dolgočasja ne bo

Osnovne šole med počitnicami pripravljajo smučarske tečaje — Filmske predstave

Novomeške osnovne šole z jutrišnjim dnevom kar za tri tedne zapirajo vrata. V podaljšanih zimskih počitnicah do 15. februarja naj bi pripravčevali nekaj dragocene kurjave, saj je oskrba z njo že v vsej sedanji ogrevalni sezoni precej negotova.

Počitnice pa prinašajo s seboj za prenekatero starše skrb, kam v tem času z otroki. A skrb je vsaj v Novem mestu tako rekoč brze vzroka. Združenje osnovnih šol v Novem mestu je namreč pripravljeno organizirati varstvo in prehrano za otroke v eni od šol. To bodo omogočili, če bo prijav vsaj za en oddelek, a glede na izkušnje ne pričakujejo pretiranega navala.

Delavci osnovnih šol so za šolarje v času počitnic poskrbeli še drugače. V načrtu imajo več smučarskih tečajev. Vse šole jih bodo organizirale za učence petih razredov, ponekod pa tudi za druge. Smučarski tečaji naj bi bili v bližini posamezne šole. Ker pa letošnja zima ni posebno radodarna s snegom, so pripravljene organizirati prevoz na Gorjance. Če snega niti tu ne bo, tečajev ne bo.

Za izvedbo smučarskih tečajev so osnovne šole dobro pripravljene. Štirim vlečnicam so letos dodali prav toliko novih, v šolah pa bo na voljo tudi oprema na posodo. S krajevnimi skupnostmi so se že dogovarjali, da bi vlečnice delale tudi v dneh, ko tečaja ne bo. Same šole tega ne morejo zagotoviti. Okrog 200 novomeških šolarjev se je vključilo v smučarski tečaj pri smučarskem klubu Rog, precej pa jih bo preživelo vsaj del počitnic na snegu skupaj s starši preko delovnih organizacij.

Ker so počitnice le precej dolge, sneg in s tem smučanje pa ne najbolj gotovo, so se šole s kulturno skupnostjo dogovorile, da bo med počitnicami v popoldanskem času pet brezplačnih filmskih predstav za otroke, morda pa jim bo uspelo organizirati še nastop lutkovnega gledališča. Za naprej pa bi bilo dobro poiskati še kakšno drugo možnost, npr. drsališče na Loki, da otroci med počitnicami ne bi bili prepuščeni sami sebi.

Z. L.—D.

Novomeška kronika

KAR NAPREJ PRAZNIČNO — Medtem ko so letos novoletno okrasje z ulic in javnih mest že v desetih dneh novega leta pobrali, pa nekatere izložbe po mestu še sredi januarja krasijo napis in okraski, kot da se od Silvestrovega ne morejo posloviti.

PÓ LEDENI PLOSKVI — Prostor na avtobusni postaji je letos lepo očiščen, kjer prihajajo in odhajajo vozila, pač pa je ena sama ledena ploškev pred pešcem, ki hoče na avtobus ali na pošto s križišča na Cesti herojev. Čez povsem neposuti ledenik gre vsak dan tudi kopicca šolarjev, če že na starejše nihče ne pomisli.

PSI IN PSIČKI TAVAJO — Znano je, da je nevarna steklina prodrla vse do bližnjih krajev in da na to nevarnost nejnepreje opozarjajo, vseeno pa se celo po mestnih ulicah in otroških igriščih večji psi in majši kučki še svobodno sprehajajo. Mor-

da niso nevarni, lahko pa tudi so, zato je potrebna previdnost, opozoriti pa je treba predvsem lastnike psov!

SPET SAMO TRIJE NOVI — V novomeški porodnišnici so pretekli teden rodile le tri mamice z območja mesta, in sicer: Slavica Budja z Ulice talcev, 12 — Tomaž, Ljuba Radonič iz Ulice Danila Bučarja 16 Snježano ter Martina Muslimović iz Skalickjeve 1 — Romača.

MRAZ JIH JE PREGNAL — Mestna tržnica zadnje čase tudi ob tržnih dneh ni dobro založena, to pa zaradi mraza, v katerem se večina ma ženskam ne zdi primerno izpostavljati zdravje. Samo peščica najbolj vztrajnih, ki pa jih ni toliko kolikor je prvot na dveh rokah, se prinaša napredaj jajca, sirka, smetano in fižol ter kisló zelje, ostala zelenjava pa bi tako zamrznila. Bolj odporni proti mrazu so obrtniki, saj ne glede na vreme kličejo kupce k svojim stojnicam.

Sredi kulturnega dogajanja

Lani v delavskem domu „Edvard Kardelj“ 342 prireditev s skupno 107.620 obiskovalci — Povezovanje s tozdi v krajevni skupnosti — Poudarek prireditvam za mlade

V delavskem domu „Edvard Kardelj“ v Krškem se je lani zvrstilo kar 342 različnih prireditev, ki jih je obiskalo 107.620 ljudi. V tem spoštovanju vrednem številu ni zajeto redno delovanje dveh mešanih pevskih zborov, in sicer MPZ Viktor Parma in MPZ krških upokojencev. Izven statistike je tudi delo pihalnega orkestra „Djura Salaja“ in oddelka glasbene šole pihal in trobil ter razni sestanki krajevnih družbenopolitičnih organizacij in društev.

Pod drobnogledom številka o množičnem obisku prireditev brž pove, da so lani prevladovala večerne filmske predstave, saj jih je bilo kar 205. 33 predstav so pripravili posebej za mladino. Med šestimi razstavami izstopa tista zveznega značaja o varnosti in družbeni samozasčiti. Ob dnevu JLA so v domu hkrati gostovale tri razstave, in sicer o razvoju oboroženih sil SFRJ, druga v priredbi Posavskega muzeja iz Brežic je imela naslov — Posavje v letu 1941, najboljši filatelistično društvo na Slovenskem — gotovo ste uganili, da gre za Krčane — pa je znova prijetno presenetilo z razstavo Tito, revolucija, izgradnja.

Ob 4 gledaliških predstavah, 13 glasbenih prireditvah in 20 proslavah je bilo v delavskem domu lani še okoli 60 predavanj in seminarjev. „Že na začetku sezone 1981/82 smo organizirali 5 kulturnih prireditev. Po večeru afriške folkloze je gostovalo MGL s predstavo ob tabornem ognju, prijeten kulturni užitek je bil spremljati baletni koncert Lidije Sotlar, skupni koncert sta izvedla pevski zbor Slavček iz Trbovelj in zbor novomeške IMV. Seveda so se dlani obiskovalcev najbolj ogrele ob koncertu slovitiga Slovenskega okteta,“ pripoveduje direktor doma Adolf Moškon. Samo te prireditve je obiskalo 3.050 ljudi, vsaj polovico je bilo mladih. „Veliko skrb posvečamo zlasti prireditvam za mlade. Dogovarjamo se s šolskim centrom in bližnjimi osnovnimi šolami Jurija Dalmatina in dr. Mihajla Rostoharja v Krškem ter leskovoško OŠ Milke Kerin, da, če je le mogoče, pripravimo zanje še dopoldanske predstave. Ne vemo, zakaj je obisk včasih boljši, drugič slabši. Letos smo se povezali z delovnimi

kollektivi v krajevni skupnosti Krško, ki so soorganizatorji in tudi sofinancerji prireditev. Tako smo

lahko zapisali na plakate tudi imena 17 organizacij združenega dela in enajstkrat imena družbenopolitičnih organizacij.

Združili smo skromna sredstva in le dve prireditvi sta bili z običajno vstopnino. Komercialnih prireditev ne naračamo posebej, so pa duri doma na stečaj odprte tudi raznim skupinam.“

P. P.

Sočna jabolka najdejo kupca

Agrokombinatovo sadje iskano v tujini — Pridelali le 302 vagona, to je komaj pol predvidenega pridelka

Spomladanska zmrzal je pokosila dobro polovico pridelka v sadovnjakih krškega Agrokombinata. Načrtovali so, da bodo pridelali 648 vagonov sadja, v resnici pa so pridobili za 302 vagona pridelka, to je

komaj 46 odstotkov predvidenega.

Vodja sadjarske proizvodnje inž. Franc Kotar pravi, da je vsaj delna tolažba zelo dobra kakovost pridelka. „Zaščita je bila dobra, čeprav je res, da smo škropiva dobivali vedno dobesedno zadnji hip. O kakršnikoli zalogi torej sploh ni bilo moč govoriti.“

Seveda pri Agrokombinatu sploh nismo imeli težav s prodajo tako dobrih jabolk za dragocene devize. 196 ton jabolk sort idared, jonagold, grannysmith je našlo kupce v Belgiji in Nemčiji, povpraševanje zadovoljnih tujcev pa je bilo še mnogo večje.

Upajo, da jim bo letos kakršnakoli že ujma prizanesla in da bodo na 294 hektarjih posestev v Stari vasi, Kostanjevici, Brestanici in Leskovcu le pridelali več kakovostnega sadja.

P. P.

JABOLKA IZ HLADILNICE — Hladilnica Agrokombinata v Stari vasi lahko sprejme 250 vagonov sadja. Prodajo lastni mreži dopolnjujejo nakupi posameznikov. Kilogram zlatega delišca v teh zabojih velja 18 dinarjev, v hladilnici pa je moč dobiti to sorto tudi za desetak. (Foto: P. Perc)

DELEGATI PRIDEJO TUDI POPOLDNE

Delegati vseh zborov krške občinske skupščine bodo v torek, 26. januarja, med drugim razpravljali o osnutku sprememb in dopolnitve občinskega statuta, spregovorili pa bodo tudi o osnutku programa dela zborov občinske skupščine v tem letu. Tudi tokrat bodo zasedanja v popoldanskih urah s pričetkom ob 15. uri, kar potrjuje, da v Krškem dosledno uresničujemo stabilizacijsko naravnani sklep, naj bodo seje izven delovnega časa. V številnih občinah delajo namreč še po starem, ker trepetajo zaradi (ne)sklepnosti.

KRŠKE NOVICE

PRVI SNOPIČ LITERARNIH LISTOV — Krški literarni klub, katerega duhovni oče je prizadeveni vodja doma mladih Silvo Mavšar, bo izdal ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku prvi snopič literarnih listov. Na voljo bodo že 8. februarja ob 18. uri v Valvasorjevi knjižnici, kjer bodo pripravili literarni večer. Šest izvajalcev bo predstavilo dela petnajstih avtorjev.

NOVA ORGANIZACIJA ZK NA KOSTANJEVSKI SOLI — Na večerajšnji obeh občinski konferenci ZK so ocenili volilne konference v osnovnih organizacijah ZK in med drugim razpravljali tudi o poročilu CK ZKS o delovanju slovenskih komunistov med osmim in devetim kongresom ZKS. Ker so v kostanjevski osnovni šoli zagotovljeni pogoji za ustanovitev OO ZK, je konferenca sprejela ustrezen sklep.

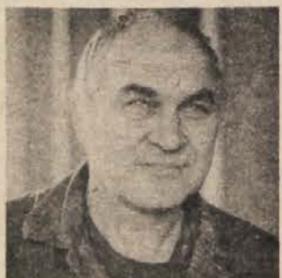
1300 PLANINCEV V DRUŠTVU „BOHOR“ SENOVO — Planinci, ki vsako leto pripravijo planinski tabor in se udeležijo planinske šole, bi radi pridobili člane iz vseh krajevnih skupnosti. Zaenkrat sta še beli lisi Kostanjevica in Podbočje, kjer pa bi, zaradi bližine Gorjancev, pričakovali malce več zanimanja za planinstvo. Če bi bilo vsaj toliko navdušenec, kot je uspešnih košarkarjev Podbočja, bi bili za začetek v vodstvu planinskega društva že kar zadovoljni.

Krivulja zanimanja raste

A. Istenič ml. iz Krškega že 30 let sodeluje in navdušuje delavce za dejavno športno rekreacijo

Alfreda Isteniča mlajšega, 48-letnega električarja v Celulozi, kjer služi kruh že 30 let, bolj težka najdete slabe volje. Na obrazu postavnega možakarja je najpogosteje malce pritrjen nasmešek. Sodelavci in Krčani nasploh poznajo Isteniča kot enega izmed najbolj vnetih privržencev dejavne rekreacije in športa.

Kam segajo začetki vašega telesnokulturnega „dozorevanja“?

Alfred Istenič: cilj — zajeti vsaj četrtino delavcev

„Moj oče je z Opčin pri Trstu prinesel v Posavje nogomet. Po letu 1953, ko je bil zgrajen plavalni bazen pri Celulozi, je prišel nogomet v zaton, vsi pa so se kar naenkrat ogreli za plavanje. Sam sem se aktivno ukvarjal z odbojko, nogometom, atletiko in namiznim tenišom. Bil sem prvi trener krških nogometašev, a sem zavoljo slabih možnosti za delo zdržal le kratke čase. Enkrat sem bil reprezentant Dolenjske v tekah, v Brestanici pa sem štiri leta vodil moško odbojko.“

Šest let že vodite komisijo za šport in rekreacijo v največjem posavskem delovnem kolektivu — Celulozi, štiri leta pa imate v

rokah krmilo podobne komisije pri občinskem sindikalnem svetu. Kako obvladujete to delo? Sodite, da ste dovolj podkovani? In še drugo vprašanje: kakšna je odzivnost delavcev za športno rekreacijo?

„Tovarna mi je omogočila študij ob delu na ljubljanski visoki šoli za telesno kulturo. Mimogrede: sem absoluten na usmeritvi rekreacija. Z gotovostjo lahko trdim, da je zanimanje delavcev za telesno sprostitve, ki pa seveda vpliva na splošno boljše počutje, kar precejšnje. To je moč opaziti že pri prijavih za delavske športne igre. Zal pa se včasih v marsikateri delovni organizaciji zatakne pri sami izvedbi, ker nimajo človeka, ki bi imel na skrbi športno rekreacijo.“

Papirničarji imate že tradicionalne panožne igre. Kako so te vplivale na razcvet dejavnosti v Celulozi?

„Prve igre papirničarjev so bile v Večah 1951. V začetku smo bili ves čas skupni moštveni zmagovalci. V „Djuru Salaju“ so najbolj zavzeti delavci v tozdih Papir in Vzdrževanje. V slednjem se rekreira okoli 15 odstotkov delavcev. Najuspešnejši pa so v tozdu Papir, kjer so vitrine prepolne pokalov: čez 200 so jih osvojili samo na ravni delovne organizacije. Uspešni so tudi po zaslugi športnega vodstva. Posebej omenjam inženirja Kolana in Črleta ter Ivana Ogorčevca, ki je bil pobudnik za ustanovitev komisije in njen prvi predsednik. Vse leto imajo redno tekmovanje v odbojki, malem nogometu, atletiki, namiznem tenisu, plavanju in drugih panogah. Krivulja zanimanja nenehno raste.“

P. PERC

Inšpekcije bodo imele kaj delati

Za letos je v brežiški občini obveljal nov odlok o prispevku za pospeševanje kmetijstva. Prispevek so dolžni plačevati vsi, ki kupujejo na tem območju žirno in kmetijske pridelke, ne da bi bili s kmetovalci kooperacijsko ali kako drugače pogodbeno povezani. To pomeni, da so kmetijske delovne organizacije, kot sta na primer Slovin in Agraria, izvzete.

Pri nakupu telet morajo letos kupci letos plačati 20 odst. za pospeševanje kmetijstva v brežiški občini, za govedo, prašiče in konje 15 odst. in za ostale kmetijske pridelke 10 odst. Vsakdo je sam dolžan obvestiti komite za gospodarsko-upravne zadeve o količini in vrednosti nakupa ter hkrati sporočiti naslov kmetovalca oziroma prodajalca. Prispevek mora plačati v 15 dneh po nakupu. Za kršitve so predvidene denarne kazni od 500 do 10.000 dinarjev. Kupci so dolžni prijaviti tudi morebitne odkupne postaje ali prevzemne mesta.

Na papirju je torej vse lepo urejeno, praksa pa je pokazala, da predpis nima dovolj odmeva in da ga spoštujejo predvsem delovne organizacije iz domače občine. Te redno plačujejo prispevek, medtem ko se druge bolj malo ozirajo na to.

Namen odloka pa je bil in je še, da bi zajel tudi preprodajo živine in kmetijskih pridelkov in da bi tuji kupci, ki kmetov ne kreditirajo in jim tudi sicer ne dajejo nobenih ugodnosti, vsaj na ta način nekaj prispevali za kmetijstvo v občini. Pojavov prekupevanja je na tem mejnem območju izredno veliko zlasti pri živini, zadnje čase pa se to dogaja tudi pri odkupu mleka. Po mnenju komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo inšpekcija še premalo organizirano posega na to področje, čeprav ji je prav omenjen odlok v veliko pomoč. V roke ji daje ključ, da bi kršiteljem laže prišla do živoga.

J. TEPPEY

BELE STREHE — GLADKE CESTE — Poledica prinaša letos voznikom in pešcem veliko nevšečnosti, največ stroškov in težav pa povzročata cestni službi Komunalnega obrtnega podjetja, ki mora skrbeti za 124 km cest in 10 km mestnih ulic. (Foto: J. Teppey)

Vsak šesti je gradil na črno

Med vzroki dolga pot do dovoljenj, pre slab nadzor in preblage posledice

Zlata doba črnih gradenj in prizanesljivosti do kršiteljev se izteka. Brez dovoljenja zgrajene objekte, ki so že v uporabi, so občani dolžni sami prijaviti in poskrbeti za naknadno pridobitev potrebnih soglasij. Večina se pozivu ni odzvala in tako upravni organi niso imeli druge izbire, kot da sami natančno pregledajo, kaj vse sodi v ta koš. Številke so mnogim zaprle sapo. Med 2340 objekti, ki so jih do sedaj pregledali, so odkrili kar 400 poslopj, za katera lastniki niso imeli nobenih papirjev.

Vsak šesti je potemtakem gradil na črno. Največ takih zgradb je zraslo na Bizeljskem (108), na območju Cerklj (49) in Jesenic na Dolenjskem (62). Ti predeli so najbolj vabljeni za graditelje počitniških hišic, med katerimi so številni Zagrebčani. Končne številke o črnih gradnjah bodo najbrž še nekoliko višje, ko bodo popisane vse krajevne skupnosti. Delo je precej zamudno, vendar gre hitreje od rok tam, kjer popisovalcem pomagajo domačini. Večina krajevnih skupnosti jim je rade volje priskočila na pomoč, saj se zavedajo, da bi se brez njihovega sodelovanja večkrat težko dokopali do imen in naslovov lastnikov, ki živijo v drugih občinah ali celo v drugi republiki.

Približno 100 nedovoljenih objektov od 400 je zdaj že zakonitih. Tudi za druge si lastniki že vložili dovoljenje za legalizacijo. Vsi teh pogojev ne izpolnjujejo, saj je bilo med drugim izdanih tudi šest odločb o rušitvi. Nobena od teh še ni pravomočna. Plaz divjih gradenj poskušajo v brežiški občini

zaustaviti z več ukrepi, z boljšim nadzorom, z ostrejšo

kaznovano politiko in s prenovljeno oziroma dopolnjeno urbanistično dokumentacijo. Olajšave so predvidene le za kršitelje iz preteklih let, ne pa za današnje graditelje. Škoda je že sedaj ogromna. Skvarjeni so celi predeli, kjer zidava sploh ni bila predvidena. Streznitev prihaja pozno.

J. TEPPEY

V vzdušju zaupanja

Novoletni razgovor s predstavniki verskih skupnosti

Novoletna srečanja s predstavniki verskih skupnosti v Brežicah so dobro obiskana, po živahnosti in vsebini razgovorov pa že presegaajo vljudnostni značaj.

Letos so se povabljeni spet zbrali v Hotelu Turist. Pozdravila sta jih predsednik komisije za odnose z verskimi skupnostmi Rok Kržan in tajnik Franc Bukovinsky, srečanju pa sta prisostvovala tudi podpredsednik občinske skupščine prof. Marjan Gregorič in predsednik občinske konference SZDL Tone Jenko. Govornika sta z zadovoljstvom povedala, da se je leto 1981 izteklo v duhu dobrega sodelovanja, ter zazelela, da bi v letu, ki smo ga začeli, z obojestranskim zaupanjem še izboljšali medsebojne odnose.

V imenu katoliških duhovnikov se je prvi oglašil k besedi župnijski upravitelj Milan Kšela iz Brežic. Pohvalil je delavnost komisije in izrazil upanje, da bodo obojestransko

ski odkriti razgovori tudi vnaprej ohranjali vzdušje dobrega razumevanja. Praksa potrjuje, da tam, kjer je pripravljenost za reševanje morebitnih nesporazumov na obeh straneh, ni večjih težav. Pomembno je, da se jih lotevajo s posluhom za človeka. Problemi se bodo prav gotovo še pojavljali, ker so del življenja, res pa je tudi, da se marsikaj lahko uredi že v krajevni skupnosti, da ni vselej treba gnati stvari do konca in jih po nepotrebnem zaostrovati.

JOŽICA TEPPEY

DOBRE ŽELJE, DOBER ODZIV — Posnetek je z novoletnega srečanja predstavnikov verskih skupnosti v Brežicah, dne 13. januarja (Foto: J. T.)

NOVO V BREŽICAH

KRUHA SPET ZMANJKUJE — Prejšnjo sredo in četrtek je v brežiških trgovinah spet zmanjkalo kruha in popoldanski kupci so ostali praznih rok. Res jih ni bilo veliko, toda dovolj za slabo voljo in slabo reklamo na račun trgovcev, ki ravno pri kruhu tako varčujejo. Če ni kave ali čokolade, jim ljudje ne štejejo v zelo, če pa zmanjka najosnovnejših živil, je seveda takoj ogenj v strehi.

VSAK NOV ČLAN JE DOBRODOSEL — Brežiška sekcija Društva nekadilcev Ljubljana — Šiška, šteje 60 članov. Vsak od njih si prizadeva, da bi povečal vrste tistih, ki zdravo živijo in ne zastrupajo ne sebe ne drugih. Društvo so ustanovili z namenom, da bi zaščitili nekadilce pred cigaretnim dimom v javnih prostorih, na športnih objektih, predvsem pa, da bi dosegli prepoved

oziroma opustitev kajenja na solah. Počasi se miselnost kadilcev že spreminja in vsaj obzirnejši že upoštevajo bodisi predpise bodisi samo želje po tem, da ne kadijo na sejah ali v službi takrat, kadar to sodelavcem ni prav.

ŠE ENA STRAN ODGOVORNOSTI — Če bi prelistali arhiv sodišča združenega dela, bi našli na nič koliko primerov, ko so delovne organizacije morale izplačati visoke zneske zaradi napačnih postopkov do delavcev (odpovedi, ukrepi zaradi prekrškov, premetitve ipd). Tudi v takih primerih bo prej ali slej treba postaviti odgovornost (neznanje ali površnost) na zatožno klop. Če je nekdo v službi za to, da skrbi za zakonitost, potem slabo delo oziroma slaba kadrovska zasedba ni opravičljiva.

BREŽIŠKE VESTI

»Dolenjski list« v vsako družino

KRŠKI TEDNIK

Gozdarji gradijo most

Pospravili razdejanje zaradi lanskega žleda

V gozdovih severniškega tozda Gozdarstvo je lanska zima zapustila pravo razdejanje. Žled in snegolom sta podrla 7.000 kubikov čiste lesne mase. Tudi to zimo gozdarji niso brez skrbi. Moker sneg in dež 15. in 16. decembra sta naredila dosti škode med mladimi sestoji v nižjih predelih. Na tla je zbrilo nadaljnjih 1.000 kubikov lesa.

ben objekt bo novi most na Mirni na mestu nekdanjega Kobalovega mostu. Betonske opore na obeh bregovih so narejene. Reko nameravajo premostiti z železnimi nosilci. Po načrtu jih bo samo ta gradnja veljala dva milijona dinarjev. Pa je tako neslavno končali jekleni del starega severniškega mostu!

A. Z.

KURIVO PRIHAJA — Po Sevnici javnim ustanovam se ne presihajo cisterne s kurilnim oljem kot ponekod. Blizu Mercatorjeve trgovine s kmetijsko oskrbo v središču mesta prihajajo na tir vagoni s premogom. Minuli teden so ga razvažali naročnikom, vpisanim na listi čakajočih okrog novega leta.

KRMILA DOBRIM MLEKARJEM

Minuli teden sta bila kaj hitro raztovorjena dva železniška vagona na sevniški postaji. Pripeljala sta namreč iskana krmila za živino. Kmetom se ob letu pozna prispevek mlekarja za te namene, čeprav je način izplačila med ljubljanskimi in celjskimi mlekarji različen.

„Da bi le imeli delo!“

Obstoječe nagajevanje premalo spodbudno — Se odgovornost ugotavlja le pri delavcih, ki delajo na normo?

Na volilnih konferencah osnovnih organizacij ZK v sevniški občini so v večini primerov obravnavali povsem življenjska vprašanja. Zanimive so ugotovitve, ki se nanašajo na gospodarjenje.

Je, denimo, res treba z administrativnimi ukrepi že tako in tako neuravnovešene gospodarske tokove še bolj spravljati s tira? Tako se sprašujejo v prenekatem kolektivu. Namesto da bi se pogovarjali, kako bolje gospodariti, se morajo ubadati s tem, ali bodo sploh delali. Zadeva je še toliko bolj protislovna, ker so rezultati ugodni, če je le delo. V kolektivih sevniške občine, ki so že doslej bili naravnani v izvoz, so z

veliko zavzetostjo uresničili in celo presegli zadane načrte. Komunisti so tudi grajali občutek, da se zakoni in samoupravni sporazumi ne izvajajo.

V takih razmerah (kot je bilo ocenjeno na občinski konferenci ZK 7. januarja), ni daleč do naziranja, da na življenje nimamo več vpliva, čeprav je tudi res, da se tako delavcem zožujejo možnosti odločanja, ker če ni dela, pač ni izbire. Komunisti, predvsem pa sindikati bodo imeli dosti dela pri oblikovanju pravičnejšega sistema nagajevanja. Sedanje načine nagajevanja namreč v večini kolektivov označujejo za nesposobne. V zaostrenih razmerah gospodarjenja bi bilo še tem bolje nagajevati dobro delo.

Vsa pomoč le pri enih vratih

Center za socialno delo v ustanavljanju — Pregled nad vsemi oblikami pomoči

Ni nujno, da potegne vsako preoblikovanje služb za seboj tudi podražitev dejavnosti. Pri skupnosti socialnega skrbstva v sevniški občini so se lotili ustanavljanja centra za socialno delo tako, da zadeva po danih zagotovilih ne bo draga.

Kakšne so socialne težave občine, ki je po razvitosti na repu lestvice slovenskih občin, je znano. Od 19.026 sevniških občanov jih je zaposlenih raz-

meroma malo, le 5.344. Med njimi je mnogo zaposlenih žena. Občina že vrsto let sodi v „vrh“ občin po številu upokoencev. Skratka; obilo dela za socialno

službo. Obravnava posameznih primerov je bila že doslej deležna skupinskega dela več strokovnjakov. Če torej službe ne bi preoblikovali, bi po zakonu morali prenesti drugam številna opravila, kamor spada npr. kup nalog iz družinske zakonodaje. Ravno to delo poteka najuspešneje v tesnem sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in delovnimi kolektivi.

Ljudje se dostikrat jezijo, ko morajo za razne ugodnosti pritiskati na kljuge številnih vrat na različnih krajih, da dobijo npr. razne subvencije, štipendije ali drugo obliko pomoči. V pripravi so tako imenovane socialne kartice, ki naj bi jih vodili ravno v centrih za socialno delo. Kdor bo iskal to ali ono obliko pomoči, naj bi se zglasil le pri centru, kjer bodo nato opravili vse nadaljnje delo s pristojnimi drugimi organi. Ko bo zadeva nared, bo dano pravočasno obvestilo.

Sama strokovna služba je zaenkrat še utesnena v prostorih stolpnice blizu zdravstvenega doma. Tri socialne delavke delajo v isti pisarni, kar je huda ovira za obravnavo osebnih vprašanj občanov. Službe ne nameravajo seliti, navsezadnje so se je v tem novem središču ljudje tudi navadili. V bloku kupujejo ob pomoči izvršnega sveta eno stanovanje v nadstropju, kamor bodo preselili skupne službe samoupravnih skupnosti, center pa bo lahko zasedel še sedanje prostore te službe.

A. ŽELEZNIK

„Lon posli“ kot izhod v sili

V mokronoški Iskri se še vedno ubadajo s pomanjkanjem materialov — Proizvodnja znatno zaostaja za plani — Postavlja se vprašanje vračanja anuitet — Tudi preusmeritev?

Resda so v mokronoški Iskri začasno rešili vprašanje, kako zaposliti delavce, ki so zaradi pomanjkanja materiala ostali brez dela. Vendar pa se z vso ostrino znova in znova zastavlja vprašanje, kako bo z vračanjem anuitet za posojila, saj z dodatnimi deli delavci ne ustvarjajo akumulacije, medtem pa več kot polovica zmogljivosti stoji.

V novi tovarni in z novo opremo bi namreč v Mokronogu lahko izdelali na mesec 3 milijone elektrolitskih kondenzatorjev; po planu v skladu s težavami so lani računali, da jih bodo na mesec izdelali okoli 2 milijona, v resnici pa so jih samo nekaj več kot poldrugi milijon. Glavni vzrok za zaostajanje za plani pa je slej ko prej še vedno pomanjkanje materiala. Aluminijeve folije namreč ni mogoče kupiti doma. Če bi jho Impol hotel proizvajati, bi potreboval najmanj pet let, da

bi ta proizvod osvojil. Vprašanje pa je, če bi se mu tako majhne količine, kot jih potrebuje Iskra, sploh splačalo izdelovati, da ne govorimo o kvaliteti. Zato bo Iskra še naprej odvisna od uvoza. Prav pri tem pa se začneja začarani krog.

Za reden uvoz materiala bi namreč potrebovali 1 ali 2 milijona dolarjev na leto. Vendar pa je zmeraj vprašanje deviznih kvot, saj mokronoška Iskra ni zainteresirana za izvoz. Njeni izdelki dosegajo na tujih trgih nižjo ceno, kot sta vredna material in delo, ki jih vanje vlagajo.

Torej bodo elektrolitski kondenzatorji, ki bodo prihajali iz Mokronoga, še vedno namenjeni domačemu tržišču. Da pa bi vendarle izkoristili vse zmogljivosti svojih novih japonskih strojev, pospešeno iščejo možnosti za izdelovanje kondenzatorjev za tuje naročnike, ki pa bi morali dati tudi ustrezen material. V tem primeru ne gre za tako imenovane „lon posle“, saj bi hkrati z delom v kondenzatorje vlagali tudi nekatere domače surovine.

V mokronoški Iskri računajo, da bodo omenjene posle sklenili že pred drugim polletjem, sicer bodo morali razmišljati o preusmeritvi, kar pa bi bila velika škoda za novo opremo in izkušnje delavcev.

J. S.

Proti steklini

V občini veljajo ukrepi proti steklini — Prepovedan je promet s psi in mačkami — Povečati odstrel

Med območji, ki so ogrožena zaradi stekline je tudi Dolenjska. V neposredno ogrožena območja šteje tudi že trebanjska občina. Zato je izvršni svet trebanjske občinske skupščine sprejel odredbo, na temelju katere bodo izvajali ukrepe za zatiranje te nevarne bolezni.

V času tako imenovanega kontumaca ali zdravstvene zapore proti širjenju nalezljivih bolezni morajo biti vsi psi privezani ali zaprti. Če pa se gibajo zunaj bivališča, morajo biti na vrvi ali z nagobčnikom. Jasno je tudi, da morajo biti takoj, ko dopolnijo štiri mesece starosti, cepljeni proti steklini. Mačke pa morajo biti v času kontumaca zaprte. Vse pse in mačke, katerih posestniki ne bodo upoštevali odredbe, pa je treba pokončati. Lovske družine morajo povečati odstrel lisic, volkov, glodalcev in druge škodljive divjadi. O rezultatih morajo vsak mesec poročati veterinarski inšpekciji.

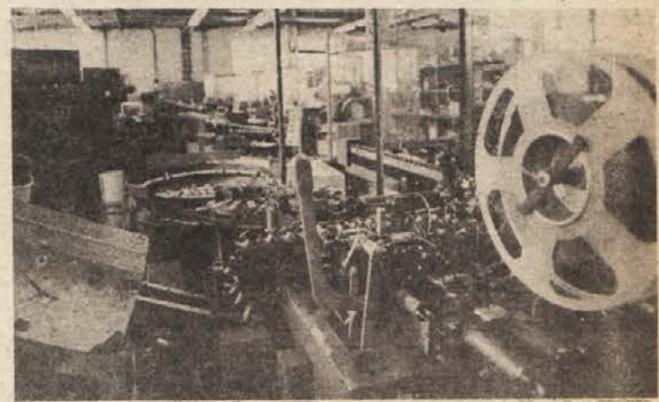
Za območja lovskih družin Mokronog, Šentrupert in Trebelno veljajo še posebno ostra zahteva. Tako je na tem področju dovoljeno uporabljati pse za lov, biti pa morajo dvakrat na leto cepljeni proti steklini. Na lov in z lova jih je treba peljati na vrvi, po končanem lovu pa jih je treba pregledati, ali nimajo ugrizov. Trupla pokončenih živali je treba zapakirati v nepropustno vrečo in jih z označbo kraja in datuma odstrela takoj poslati Dolenjskemu veterinarskemu zavodu in njegovim enotam v Mokronogu ali Trebnjem. Lovske organizacije morajo prijavit tudi vsak odstrel druge divjadi, ki se je nenaravno vedla. S truplom morajo ravnati, kot je predpisano.

V VELIKI LOKI BODO ZAPOSILI ŠE 20 DELAVCEV

V Veliki Loki že kar precej časa stoji nova tovarna, ki jo je zgradil Donit—tozd Tesnila. Nova tovarna, s katero so delavci Tesnil pridobili 2000 kv. metrov koristnih površin, je veljala 90 milijonov dinarjev. V njej bodo še letos začeli proizvoditi rotacijska tesnila, ki jih bodo vsa izvažali na konvertibilna tržišča. V novi tovarni bodo dodatno zaposlili še 20 delavcev.

VELIKO ZANIMANJE ZA SOLO V NARAVI

Za letošnjo zimsko šolo v naravi je trebanjski občini večje zanimanje, kot je bilo pretekla leta. Prijavilo se je namreč kar 130 učencev z vseh trebanjskih osnovnih šol. Za vsakega otroka, ki se bo udeležil zimske šole v naravi, bodo starši prispevali po tisoč dinarjev, ostalo pa bo prispevala TKS. Ker nimajo vsi otroci smučarske opreme, si bodo lahko za tečaj sposodili 40 ogrevalnih hlač, 30 bund in 60 parov smuč. Tako kot pretekla leta bo tudi letos šola v naravi v Bohinjski Bistrici, začela pa se bo zadnjega januarja.

STROJI STOJE ŽE TRETJI MESEC — Najsodobnejši stroji še niso zagotovili za uspešno proizvodnjo. Potrebne so tudi surovine, ki pa jih je treba za dragocene devize uvažati iz tujine. Ker deviz ni, oziroma je Iskra že izkoristila svoje kvote, v Mokronogu stroji že tretji mesec stoje. Ker je škoda velika, bodo v Mokronogu po vsej verjetnosti izdelovali elektrolitske kondenzatorje za tujega naročnika.

Smučarji na Debencu

Mirenko društvo Partizan je sprejelo delovni program — Več prostovoljnih akcij — Pozornost rekreaciji

Kot kažejo načrti mirenkega Partizana, se bo živahna dejavnost, ki se je začela lani po krajšem premoru, letos še nadaljevala. Tako vsaj kažejo precej obsežni načrti, ki so jih sprejeli za letos.

Na športnem področju bodo največ skrbi posvetili najkvalitetnejšim panogam, kot sta košarka in rokomet. Vendar pa v društvu ne bodo gojili samo športnih panog. Člani Partizana in drugi krajanje se bodo lahko ukvarjali z rekreacijo, katero bodo organizirali posebej tudi za ženske. Da bi vanjo zajeli čimveč krajanov, bodo pripravili tri množične akcije. Še posebno aktualno je v tem času smučanje. V okviru Partizana bodo na Debencu pripravili smučarski tečaj, če bo denar, pa bodo organizirali smučanje tudi v drugih krajih. Razmišljajo, da bi obkolili smučarsko skakalnico in stolp ob njej.

Seveda bodo morali člani Partizana veliko prostovoljno delati. Vzdrževati je treba kar precej objektov, pri nekaterih pa bodo morali še kaj dograditi. V načrtu imajo grad-

njo vodovoda od Stana do Debencu, parkirišče pred Domom Partizana, urediti cesto, ki pelje mimo doma, in še kaj. Zelo zanimiv je tudi mirenški kopalni bazen, kjer bodo sodelovali s turističnim društvom, ki ga na Mirni nameravajo ustanoviti. Če bodo hoteli vse naloge v redu izpeljati, bodo potrebovali tudi strokovnjake. Še vedno namreč manjka vadiateljev, učiteljev in organizatorjev. Zato so letos prijavi že 13 kandidatov za šolanje, s šolanjem kadrov pa bodo nadaljevali in ga širili po drugih poteh.

NA MIRNI EVIDENTIRALI KANDIDATE

Na razširjeni seji krajevne konference SZDL Mirna so minulo sredo opravili evidentiranje možnih kandidatov za delegacije SIS in družbeno-političnih skupnosti. Za vse delegacije potrebujejo 56 delegatov, na listi pa jih je 68. Na seji so sprejeli tudi predlog poslovnika za volitve, ki ga bodo sprejeli na temeljni kandidacijski konferenci.

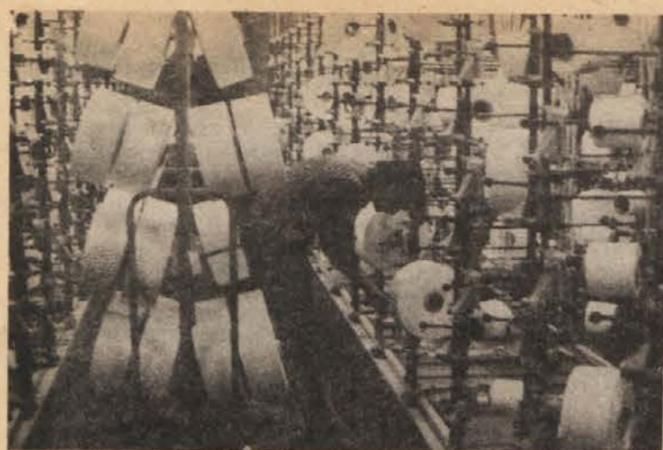
IZ KRAJA V KRAJ

TUDI POMANJKANJE MORALE — Ko je postalo očitno, da je cesta iz Pušave do Hrastovice do kraja urejena, so se nekateri posamezniki menda spomnili, da bi se dala zraven izveči še kakšna korist. In v nasprotju s prej, ko so bojala velikodušno ponujali zemljo popolnoma brez odškodnine, so zdaj pozabili na svoje obljube. Zdej hočejo za zemljo, ki so jo po pogodbi brez odškodnine odstopili krajevni skupnosti, primerno odškodnino. Neprižadeti opazovalci pravijo, da je ob pomanjkanju nekaterih stvari opaziti tudi pomanjkanje morale.

njo v zimskih razmerah še kaj zgodilo!

SKORAJ BI OSTALI BREZ ŽUPANA — Prometna signalizacija je v Mokronogu tako slaba, da se v njej znajdejo le domačini. Če pa se pripelje kakšen tujec, ki ne pozna vozlišč in zank, lahko kaj kmalu pride do nesreče. Žrtve ene izmed njih bi bil kmalu tudi mokronoški „župan“. In krajanji, upajo, da bo zdaj to vprašanje kmalu rešeno v splošni blagor, saj županov ni nikoli preveč, še posebej ne, če so uspešni.

VODA SE NE NABIRA VEČ — Ob pokopališču v Mokronogu, kjer se je doslej zaradi malomarno opravljenega dela cestarjev nabirala voda, je zdaj popolnoma suho. Seveda za to nimajo zaslug cestarji, ampak suho vreme. Mokronožani pa si kljub lepemu vremenu žele, da bi se cestarji vendarle oglasili in napake odpravili.

TEŽAK PREHOD — Prehod iz kvalitetne uvožene surovine na domačo — tudi v Julonu je začetek težak — povzročila delavcem v Kodranki nekaj dodatnih tehnoloških težav. (Foto: A. B.)

O PEREČIH VPRAŠANJH MLADIH

Petkova problemska seja občinske mladinske organizacije v Metliki bo v celoti posvečena vprašanjem zaposlovanja, kadrovske in štipendijske politiki, zadevam torej, ki v današnjem času mlade še posebej zanimajo pa tudi neposredno zadevajo. Za problemsko sejo so pripravili obširno gradivo, tako da se bodo imeli razpravljalci na kaj opreti.

NOV KOMANDIR PM METLIKA

Na zadnji lanski seji vseh zborov občinske skupščine so med drugim imenovali novega komandirja metliške postaje milice. Novi komandir je Stefan Misja, prejšnjega, Jožeta Peterlina, pa so razrešili, ker odhaja na novo delovno dolžnost v Novo mesto.

Predvidevanja se niso uresničila

Za 6 odst. manjša rast družbenega proizvoda od napovedane, kar je v glavnem posledica neizpolnjenih planov v Iskri in Gorenju — Brez naložb ni napredka

Po resolucijskih predvidevanjih bi morala v lanskem letu v črnomaljski občini znašati rast realne vrednosti družbenega proizvoda 10 odstotkov; produktivnost dela se naj bi povečala za 7,5 odst., realni osebni dohodki pa naj bi se obdržali vsaj na ravni iz leta 1980.

V resnici pa je znašala realna rast družbenega proizvoda v lanskem letu 4 odstotke (nominalna okoli 37 odst.), produktivnost dela je bila večja le za 2 odstotka, realni osebni dohodki pa so se v primerjavi z letom poprej zmanjšali za kakih 10 odstotkov. Prav tako lani niso stekle predvidene naložbe za novo Beltovo livarno, namembno proizvodnjo v Dragatušu in proizvodnjo vodovodnega inštalacijskega orodja v Starem trgu.

Visoko stopnjo rasti realnega družbenega proizvoda so načrtovali na podlagi napovedanih novih proizvodnih zmogljivosti v tovarni kompresorjev Gorenje in v semiški Iskri z novim obratom v Adlešičih. Vendar so zaradi znanih težav v Gorenju naredili komaj 23 odstotkov načrtovane proizvodnje, Iskra pa je zaradi težav pri uvozu reprodukcijskega materiala in odpovedi naročil tujih partnerjev proizvodni plan izpolnila le 70 do 80-odstotno.

Manjša od načrtovane je bila tudi rast zaposlovanja, ki bi, če bi šlo tako naprej, znašala komaj pol odstotka, kar pa je glede na to, da je v oddaljenih in nerazvitih krajevnih skupnostih, kot sta Stari trg in Vinica, še precej nezaposlenih ali nepripravnih zaposlenih, veliko premalo. Zato odlaganje investicij v teh krajih še povečuje že tako dovolj velike ekonomske probleme v občini.

Naložbe bi morale v lanskem letu znašati 24 odstotkov družbenega proizvoda, v resnici pa so dosegle komaj desetino družbenega proizvoda. Vsekakor velja, da na nerazvitem območju, kakršno črnomaljska občina je, stabilizacije ni moč uresničevati brez naložb. Zaskrbljujoča je tudi slaba tehnološka opremljenost črnomaljskega gospodarstva; ta je najslabša v dolenski regiji, ki pa velja za najslabše tehnološko opremljeno območje v Sloveniji.

A. B.

Še družbeno varstvo v IGM

Pol leta premalo za odpravo nakopičenih težav

Na zadnji seji zborov črnomaljske občinske skupščine so na predlog pravobranilca samoupravljanja podaljšali družbeno varstvo v kanižarski Industriji gradbenega materiala, ki je veljalo od konca julija. Izkazalo se je, da se je v času družbenega varstva povečal obseg proizvodnje, izboljšala kakovost dela, organizacija proizvodnje, da so se začeli tesneje povezovati s sorodnimi delovnimi organizacijami. Prav tako so se izboljšali medsebojni odnosi ter delovna disciplina, kar zgornjo priložnost o upravičenosti uvedbe začasnih ukrepov družbenega varstva.

V tem času so začeli tudi uspešno izvajati sanacijski program, vendar se je izkazalo, da je pol leta prekratek čas za odpravo nakopičenih težav in slabosti, še posebej zato, ker so ob devetmesečju ugotovili večje nezakonitosti, kot so preveliko ovrednotenje zalog in prikrievanje računov za opravljene usluge v prvem polletju.

Delavski svet in njegove organe bodo izvolili do srede prihodnjega meseca, poslovodni organ in tehnični vodjo do konca marca, delegate tozda IGM v organe Goka pa v skladu z rokovnikom za združitev.

Desetina proizvodnje v izvoz

Letos naj bi Kodranka dobila 60 odst. potrebnega repromateriala od Julona — Če bo proizvodnja tekla nemoteno, bodo naredili 2.700 ton sintetične in volnene preje

Kljub velikim težavam pri preskrbi s surovinami in reprodukcijskim materialom je temeljna organizacija metliške Beti, Kodranka, v lanskem letu z velikimi napori izpolnila zastavljeni plan. 250 zaposlenih, ki delajo v štirih izmenah, je naredilo 2.100 ton sintetične in volnene preje.

Zaradi otežene preskrbe z reprodukcijskim materialom je bila proizvodna zmogljivost Kodranke izkoriščena le kakih 85 do 90-odstotno. „Do sedaj smo morali kar okoli 80 odstotkov potrebnih surovin in reprodukcijskega materiala uvoziti z zahodnega tržišča, kar je bila spričo hudih administrativnih omejitev za nas velika in resna ovira,“ pravi direktor Kodranke Ivan Malešič.

Proti koncu lanskega leta je v ljubljanskem Julonu stekla proizvodnja poliamidnih filamentov, materiala, ki ga Kodranka potrebuje za svojo proizvodnjo. Od Julona naj bi Kodranka poslej dobivala kakih 60 odstotkov potrebnega reprodukcijskega materiala in ker računajo z redno preskrbo, načrtujejo, da

bodo v letošnjem letu naredili 2.700 ton sintetične in volnene preje. Seveda bodo morali tudi poslej del potrebne surovine še uvažati. Z izvozom naj bi dobili potrebne devize za uvoz teh surovin, za Julon pa bodo z ostalimi jugoslovanskimi kupci teh proizvodov združevali devize, ki jih Julon potrebuje za uvoz surovin. „Predvidevamo, da bomo letos neposredno izvozili 10 odstotkov naše celotne proizvod-

če bo Julon lahko nemoteno uvažal potrebne surovine, če mu tega strogi administrativni ukrepi kljub temu, da ima svoje oz. združene devize, ne bodo otežkočali ali celo onemogočili.

A. BARTELJ

VLEČNICA NA KUČARJU

Metliška telesnokulturna skupnost je nabavila manjšo vlečnico. Brž ko bo dovolj snega, jo bodo postavili na Kučarju. Zlasti otroci iz teh krajev si nadevajo, da bi se med počitnicami lahko smučali po pobočju Kučarja.

PRAVNA POMOČ V ČRNOMLJU

Občinski sindikalni svet je za vse zaposlene in sindikalne osnovne organizacije od začetka prihodnjega meseca zagotovil pravno pomoč. Vsi ti bodo lahko pravno pomoč dobili vsako sredo od 15. do 17. ure v prostorih kluba samoupravljalcev, Kolodvorska 34, dajal pa jo bo dipl. pravnik Ivan Žunič.

KRČENJE KAMENJA NA NJIVAH IN TRAVNIKIH

Črnomaljska kmetijskozemljiška skupnost vsako leto nameni kakih 600 tisočakov za krčenje kamenja na tistih njivah in travnikih, na katerih je ali bo organizirana tržna proizvodnja; ta denar zadostuje za očiščenje kakih 30 ha površin na leto. Skupnost plača strojna dela in stroške miniranja, ostalo je delo kmetov. Pogoj pa je, da se krčenje kamenja lotijo v celi vasi. Dosedanje izkušnje kažejo, da so ljudje pri tem delu zelo složni. Prav sedaj potekajo ta dela v Butoraju, Črešnjevcu in na Krupi.

SKUPNA SEJA

V torek sta se v Črnomlju na skupni seji sestala OK SZDL in občinski svet Zveze sindikatov. Beseda je tekla o osnutku resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine v tem letu in o naloga na področju stabilizacije. Govor je bil še o pripravah na volitve, razpravljali so tudi o evidentiranih kandidatih za vodilne funkcije.

Največ je riža

Ko bodo zgradili potrebna skladišča, bo blagovnih rezerv za tri mesece

Konec lanskega leta je bilo v črnomaljski občini moke na zalogi za 12 dni, maščob za 25 dni, sladkorja za mesec dni, soli za 10 dni, riža za mesec in pol ter pralnega praška za tri tedne. Pred tem so imeli na zalogi tudi zmrznjeno svinino, a so jo prodali. Vendar so se ukrepi glede pravega teleta v zadnjem času izkazali za rejece spodbudni, tako da se je stalež živine povečal, kar je tudi neke vrste povečanje blagovnih rezerv.

Da niso te blagovne rezerve večje, gre v glavnem na račun pomanjkanja skladišč. Do načrtovane gradnje večjega skladišča Dolenjke ni prišlo, za to srednjeročno obdobje pa naj bi črnomaljska Pekarna oz. Žito zgradilo skladišče za moko, maščobe in sladkor, za kar so načrti že v izdelavi. Dokončna rešitev za stalno zalogo moke pa je izgradnja 50-tonskih silosov pri Pekarni, s čimer bi močno zmanjšali tudi stroške za prevoz in skladiščenje.

Ko bodo uresničili te načrte, bodo v Črnomlju lahko zagotovili trimesečne zaloge blagovnih rezerv.

A. B.

Kmetija zahteva celega človeka

Rožmanovi iz Prilozja živijo samo do zemlje — Po 50 l mleka na dan

Eden od treh čistih kmetov v Prilozju, vasi z devetimi hišami, Jože Rožman, pravi: „Od kmetije se da živeti, vendar morava z ženo — tudi ona ni v službi — trdo delati v petek in svetek. Za nas ni dopusta, počitnic, bolniške; če eden zbolí, pade vse breme na drugega. Prav tako na kmetiji ni mogoče, da bi počival, pa kljub temu še kaj dobil. Zadnjič mi je nekdo potožil, kako malo dobi v tovarni. Jaz pa vem, da če bi tako delal na kmetiji, ne bi zaslužil niti pol toliko.“

Rožmanovi imajo 12 hektarjev zemlje, ki mora preživljati 6-člansko družino. Njihova glavna proizvodnja je mleko. „Imamo deset glav živine in povprečno vsak dan oddam 50 litrov mleka v hladilnico v Borštu.“

Za december sem dobil za liter mleka 11,90 din, kar še nekako gre, če se stroški ne bodo povečali.“

Pri Rožmanovih redijo tudi prašičke, in to že vrsto let. „Največ jih prodam na sejmu v Metliki in Črnomlju, vseskozi pa imam tudi stalne stranke, ki kupujejo pri meni pujske; zadnje čase se cena suče okoli 3.500 dinarjev,“ je pripovedoval gospodar Jože, ki mu poleg žene in njenega očima pomagajo pri delu tudi trije otroci, celo najmlajši Boris, ki še niti v šolo ne hodi. Rožman, kooperant metliške Kmetijske zadruge, je z odnosi z družugo kar zadovoljen. „Brez kreditov zadruge si kmetije res ne bi mogli kupiti dragih strojev, brez teh pa danes na kmetiji ne bi mogli živeti. Res je, da je dela na kmetiji veliko in preveč in da ga nikoli ne zmanjka, pa vendar je tudi lepo biti kmet; ko bi bilo še socialno in pokojninsko zavarovanje bolje urejeno, bi bili prav zadovoljni,“ sta povedala Rožmanova.

A. B.

Ivan Malešič: „Do potrebnih deviz z lastnim izvozom.“

nje oz. za 40 milijonov dinarjev proizvodov; posredno pa bomo udeleženi v izvozu še v skupnem deviznem prihodku Beti, se pravi v okviru izvoza drugih, zlasti konfekcijskih tozdov,“ je povedal Malešič.

V veliki meri pa je zastavljeni plan Kodranke odvisen od tega,

BO ASFALT NA PRIMOSTEK?

V krajevni skupnosti Podzemelj bi radi letos asfaltirali okoli 500 m stare vaške ceste v Podzemlju, ki pelje do pokopališča. Vsa dela do asfalta bi opravili krajanji sami. Prav tako si prizadevajo, da bi asfaltno prevleko dobila vaška pot od glavne ceste do Primostka oz. do kopališča ob Kolpi; ta dela naj bi opravili s pomočjo semiške Iskre, ki ima ob Kolpi svoje poletno rekreacijsko središče.

UKINJENA AVTOBUSNA PROGA

Pred kratkim je Viator ukinil avtobusno progo Metlika — Griblje; na tej progi je avtobus vozil delavce druge izmene domov, sedaj pa se morajo ob 10. uri zvečer znajti, kakor vejo in znajo. Še težje bo, ko bo narejen most čez Kolpo pri Krasincu, saj precej ljudi iz Pravitine in sosednjih hrvaških vasi hodi na delo v Metliko. Ljudje iz teh krajev pravijo celo, da bi morali odpreti še eno progo, Metlika — Adlešiči.

ZBORI OBČANOV

V petek, soboto in nedeljo bodo v vseh krajevnih skupnostih v metliški občini zbori občanov. Glavne teme bodo: resolucija, komunalna dela, občinski proračun, davčna politika, uresničevanje zakona o kmetijstvu. Zborov se bodo poleg predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in izvršnega sveta udeležili tudi kmetijski strokovnjaki.

SPREHOD PO METLIKI

MLADE, KI BI ŠLI RADI v mladinsko delovno brigado letos poleti, obveščamo, da se lahko že zdaj prijavijo, in sicer v pisarni tajnika občinske konference ZSMS. Prostor je na Trgu svobode v hiši, v kateri so tudi druge družbenopolitične organizacije. Če premorete telefon, lahko zavrtite številko 58-218 ali 58-110, poveste, da bi bili radi brigadir, in že boste na seznamu. Ne oklevajte: brigadirsko življenje je pestro in zanimivo!

HISTERIJA SMUČANJA JE ZAJELA tudi Metličane, zato ni nič čudnega, če so se odločili ustanoviti smučarski klub. Terenov za lomljenje okončin v okolici ne manjka, najbolj priljubljene pa so strmine pod Jugorjem. Posamezniki so sicer malce razočarani, vendar ne nad smučarji, ampak nad tem, da je gostilna Petra Badovinca zaprta, ker jo po lanskoletnem požaru obnavljajo. Jočejo sicer ne, saj je Hrast blizu, tam pa je Brunskole s svojim šankom.

PRI INTEGRALU RESNO razmišljajo, da bi razbili enoličnost sobotnih večerov s plesi v Hotelu Bela krajina, a kaj, ko se ne morejo dokopati do primerne glasbe. Do takšne pač, ki bi bila vseh srednji in malce starejši generaciji, ki je v mestu brez kakršne koli zabave. Mladina se odvrleče do Črnomlja, kjer skače v disco, ljudje s sivimi lasmi ob ušesih pa sede v glavnem doma, če se že ne zaprejo v katero od množičnih zidanic.

METLIČANA ZVONKO RUS IN SILVESTER MIHELČIČ zbuja zadnji čas največ pozornosti. Prof. Zvonko Rus zato, ker je spisal knjigo Sto let črnomaljskega gasilskega društva, Silvester Mihelčič pa zato, ker je napisal prvo slovensko mladinsko rock opero Maček Muri. Uglasbil je posrečen tekst pesnika Kajetana Koviča, premiera pa bo aprila. Naj dvigne roko tisti, ki si upa trdit, da Metličani niso ustvarjalni!

PO OPRAVLJENEM DELU — Ekipa Elektra Črnomelj skrbi za električno omrežje v večjem delu Bele krajine. Pozimi je njihovo glavno delo odprava raznih defektov, obhod in pregled omrežja. Gospodar na sliki je fantom po dobro opravljenem delu ponudil kozarec domačega vina. (Foto: A. B.)

ČRNOMALJSKI DROBIR

SPET PO STAREM — Črnomaljski Partizan je pred časom uvedel kolektivno vodstvo, ki pa se v tem primeru ni izkazalo kot uspešno, saj je delo pri tem društvu poenostavilo. Očitno so v tem kolektivnem vodstvu čakali eden na drugega, namesto da bi res kolektivno poprijeli za delo. No, na zadnjem sestanku so se dogovorili, da bodo spet delali po starem.

NOV KOMANDIR — Dosedanje dolgoletnega komandirja črnomaljske postaje milice Vilija Fortuna so pred kratkim razrešili te dolžnosti in ga imenovali za načelnika oddelka za notranje zadeve pri občinski skupščini. Novi komandir PM pa je Zdenko Prizmič, dosedanji komandir novomeške prometne milice.

POLLETNI KULTURNI KOLENDAR — Izvršni odbor črnomaljske kulturne skupnosti je uskladil kalendar kulturnih prireditev v občini za prvo polovico leta. Tudi na kulturnem področju mora biti red, da se ne bi dogajalo, kot se je včasih

prejšnja leta, ko je bilo več kulturnih prireditev na en dan, potem pa dalj časa nič. V prvi polovici leta bo v Črnomlju in vseh občini veliko kulturnih prireditev, in to takih, ki jih bodo pripravili domači kulturniki, pa tudi gostovanj.

SLIKARSKA RAZSTAVA — V soboto bodo v avli črnomaljskega doma odprli razstavo slik Ivce Belančiča iz Ogulina. Belančič je črnomaljskim ljubiteljem slikarstva že znan, saj je svoje slike razstavljal že lani. Tokratna razstava je tako priložnost, da obiskovalci pogledajo, kaj novega je slikar naredil v zadnjem letu.

PREDNOST SUHE ZIME — Ljudje, ki morajo pogosto hoditi čez veliki črnomaljski most, so suhe zime še posebej veseli. Ob dežju, odjugi in podobnih mokrih nalogah namreč skoraj ne moreš suh priti čez most, na katerem se vztrajno nabira in zadržuje voda, za avtomobiliste pa je znano, kako je z njihovo pozornostjo do nemožnih pešcev.

Črnomaljski poročevalec

SVEČANA ZAOBLJUBA – V kočevski občini sprejemajo mladince in mladinke – prostovoljce v enote teritorialne obrambe od leta 1979 dalje. Na fotografiji: s svečane zaobljube zadnjih dvanajstih mladih prostovoljcev. (Foto: Primc)

Prostovoljno med vojake

Pri mladinskem vodstvu spet evidentirajo prostovoljce

Pred kratkim so v kočevski občini spet sprejeli v enote teritorialne obrambe 12 mladincev in mladink – prostovoljcev. Doslej so sprejeli skupno že okoli 150 mladih prostovoljcev v enote TO. Izmed vseh sprejetih pa jih je ostalo v enotah še okoli 40, ker nekateri pač odhajajo na redno odslužitev vojaškega roka, nekatere mladinke pa se poročijo in odhajajo iz vrst mladincev – prostovoljcev.

Občinski štab teritorialne obrambe se spet dogovarja z občinskim komitejem ZSM za evidentiranje novih mladincev – prostovoljcev, ki bo-

do sprejeti v enote teritorialne obrambe v letu 1982. Pred dokončnim sprejemom opravijo vsi mladi prostovoljci ustrezno šolanje iz vojaških strokovnih in družbeno-političnih predmetov ter podajo svečano vojaško zaobljubo. Največ mladincev in mladink – prostovoljcev evidentirajo v centru poklicnih šol in gimnazij.

Po sprejemu v enote teritorialne obrambe postanejo mladinci in mladinke – prostovoljci enakopravni člani novega vojaškega kolektiva, v katerega so razporejeni. Vsakoletno predpisano vzgojo opravijo zdaj skupaj z ostalimi pripadniki enote.

J. P.

Zdaj razgovor z možmi

Konec tedna dobe volilno gradivo predsedniki KK SZDL in osnovnih organizacij sindikata – Razprave v bazo

O ožjem predlogu evidentiranja možnih kandidatov za najodgovornejšo dolžnost v občini so razpravljali minuli petek na

skupni seji predsedstev občinske konference SZDL Kočevje in občinskega sveta Zveze sindikatov. V posebnih sestavkih objavljamo imena iz tega predloga.

O tem predlogu sta minuli ponedeljek razpravljali na skupni seji še občinska konferenca SZDL in občinski svet zveze kandidatov. Morebitne spremembe ožjega predloga s te seje bomo objavili prihodnjič, ker jih zaradi tehničnih razlogov ne moremo objaviti že danes.

Na petkovi seji obeh predsedstev je bilo posebno poudarjeno, da z evidentiranimi možnimi kandidati, ki so ostali v ožjem izboru, še niso imeli razgovorov, če se strinjajo z evidentiranjem in morebitnim kandidiranjem. Te razgovore bodo opravili te dni člani vodstva občinske konference SZDL in člani koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja.

Na seji predsedstev so ugotovili tudi, da je treba v kratkem pripraviti predlog za kadrovske rešitve za tiste nosilce/odgovornih dolžnosti v občini, ki jim bo ob volitvah potoke mandat. Zagotoviti jim je treba delovna mesta.

J. P.

Berite
»Dolenjski list«

Politični zbor

Evidentirani trije več

Evidentirani so tudi že možni delegati za družbeno-politični zbor občinske skupščine Kočevje, in sicer iz

ZK: Andrej Klun, Peter Šobar, Rajko Jenko, Alojz Petek in Rudi Gruden,

ZB NOV: Ignac Karničnik, Jaka Lavriša, Režka Lavrič,

OS ZS: Branko Volf, Marta Tomšič, Nada Kužnik, Miha Marjerle, Ivan Bradač, Cveto Lipovec, Danilo Škulj, Mira Dimitrijevič,

ZSM: Stane Trpin, Nevenka Eršte, Meta Kamšek, Stane Letonja,

SZDL: Jože Novak, Jože Boldan-Silni, Zofija Rovar, Saša Bižal, Dušan Zamida, France Ožbolt, Anton Rus, Tanja Svetličič.

Pri sindikatu, mladini in Socialistični zvezi je evidentiran po en možni kandidat več, kot ima vsaka izmed teh delegacij delegatskih mest v družbeno-političnem zboru.

DROBNE IZ KOČEVJA

ZMRZAL IN POBALINI – Zmrzal tudi v Kočevju ni prizanesla drevju. Še posebno je bilo prizadeto okrasno drevje v Gaju. Polomljenega je precej. Kolikor ni prizadela Gaja zmrzal, so ga objestni pohajči pod vplivom maliganov, kar dokazujejo tudi odvržene steklenice. Dvomimo

tudi, da bi razsvetljavo v Gaju zmrzal tako prizadela, da bi popokale žarnice in senčniki. To je delo fantičev, ki bi morali biti ponoči doma, če bi se starši kaj brigali za svoje otroke. Kaj delajo odgovorni organi, da se vandalizem ponavlja iz noči v noč?

ZALOŽITI TRGOVINE – Nakupovalni naval je minil in letne investure v trgovinah tudi. Potrošniki upamo, da bomo zdaj trgovine izpolnile zaloge. Pretekli mesec marsičesa nismo dobili, in to celo takih malenkosti, ki si jih včasih vedno dobil v vsaki navadni zakotni trgovini. Vse kaže, da bo kmalu ponudba večja in prodajalci vljudejše, saj potrošnikom vedno bolj zmanjkuje denarja.

NA SMUKO NA GORENJSKO – Silvestrovanje je bilo tokrat precej drugačno kot prejšnja leta. Nekateri gostinski lokali so bili sploh zaprti pa tudi v ostalih ni bilo pretirane gneče. Večinoma so družine praznovale kar doma. Precej se jih je odpejalo na smuko na Gorenjsko pa tudi v sosednjo Avstrijo. Kaže pa, da je v žepu občanov že bolj ali manj posegla stabilizacija.

Ožji predlog

Za predsednika občinske skupščine spet Novak

Družbeno-politične organizacije v kočevski občini so vsaka zase pripravile naslednji ožji predlog evidentiranih možnih kandidatov za najodgovornejšo dolžnost:

Občinska konferenca ZKS: predsednik Rudi Gruden, sekretar Peter Šobar, izvršni sekretar Matija Jerbič;

občinski svet ZS: predsednik Cveto Lipovec, Danilo Škulj, Pavle Peček; podpredsednik Branko Volf, Mira Dimitrijevič; sekretar Ivan Bradač;

občinska organizacija ZB NOV: preds. Ignac Karničnik, podpreds. Alojz Kovačič-Sine, sekretar Ivan Arko, Drago Gril;

občinskorganizacija ZRVS: preds. Matija Praznik, Branko Volf, podpreds. Ivan Mihelič, Franc Ahac, sekretar Spiro Zegarac, Ignac Andoljšek.

Seveda bo na vsako dolžnost, čeprav je doslej evidentiranih po

več možnih kandidatov, končno izvoljen en sam. V poročilu ne navajamo predlogov za občinsko konferenco SZDL in ZSM, ker so v teh dveh organizacijah volitve pred kratkim že izvedli in smo tudi že poročali, kdo je izvoljen.

Skupno pa so vse družbeno-politične organizacije pripravile ožji izbor možnih kandidatov za organe družbeno-politične skupnosti in SIS:

občinska skupščina: preds. Jože Novak, podpreds. Maks Šteblaj (in še morebitni dodatni predlog ZB NOV), sekretar Marjan Bastar, Tomo Jarni, Majda Lindič in Rudi Orej; preds. ZD Ivan Drobnič, preds. ZKS Stane Letonja, Ciril Štrumbelj, Ivan Vesel, Jože Košir, Branko Volf; preds. DPZ Rajko Jenko, Jaka Lavriša, Nada Kužnik, Branko Volf.

izvršni svet OS: preds. Vlado Prebilič, Marjan Bastar, Janez Černač; podpreds. Ludvik Reček (in še tisti, ki so evidentirani za predsednika IS).

Tudi na te dolžnosti bo končno izvoljen le po eden.

Višja članarina

Član ima več ugodnosti

Za leto 1982 je članarina v avtomoto društvih oz. zvezi povišana, novost pa je, da bodo članske ugodnosti veljale 12 mesecev od vplačila, se pravi, da bodo trajale nekaj časa tudi v letu 1983.

AMD Kočevje (in gotovo tudi ostala) je pripravilo članski material, ki ga bodo v teh dneh razdelili.

Avtomobilisti bodo plačali 400 din članarine, za kar bodo prejeli: ATP knjižico, avtokarto Slovenije, nalepko člana AMD, nalepko YU, listič za brezplačno vleko in časopis Moto revija.

Za motoriste bo znašala letna članarina 240 din, dobili pa bodo: MTP knjižico, avtokarto Slovenije in Moto revijo.

Za člane brez vozil bo znašala članarina 170 din, za kar bodo prejeli člansko izkaznico, člansko značko in Moto revijo; za podmladek – pionirje bo znašala 15 din, dobili pa bodo izkaznico in značko.

ANDREJ ARKO

KDAJ OZVOČENJE?

Velika dvorana Ljubljanske banke v Kočevju je zelo primerna za seje in sestanke, manjka ji le še ozvočenje. Zaradi „nežnih“ glasov delegatov, šumenja s papirji, šepetanja s sosedi, kašljanja, avtomobilskega in drugega hrupa odzunaj ter iz sosednjih prostorov marsikdo izmed prisotnih sploh ne sliši, o čem poteka razprava. Ta „pomankljivost“ dvorane bi se verjetno z malo denarja dala odpraviti.

Vsaka naj odloča

Delegat delovnih ljudi in občanov, ne le organov

„Delegatski sistem je pokazal precej dobrih, pa tudi slabih strani. Dobrih zato, ker je v odločanje pritegnjenih več delovnih ljudi in občanov, slabih pa predvsem zato, ker v odločanje še vedno niso pritegnjeni vsi delovni ljudje in občani,“ meni vodja delegacije KS Sodražica Janez Mihelič, ki po žrtjevanju odgovornih predstavnikov KS Sodražica delegacijo zelo uspešno vodi.

Janez Mihelič, ki je bil pred nedavnim izvoljen tudi za sekretarja občinske konference ZMS Ribnica, ugotavlja, da je njihova delegacija dobro delala predvsem zato, ker so na seje delegacije vedno vabili najodgovornejše predstavnike iz KS, ki so delegatom pojasnili že mnoge zadeve, da potem oni niso zastavljali na seji občinske skupščine takih delegatskih vprašanj, na katera je tako in tako dolžna odgovoriti krajevna skupnost ali kdo drug, naprimer SIS za komunalne zadeve itd.

Janez Mihelič

Slabost je tudi, da je delegatski material preobsežen, da ne prihaja v zadostnem številu izvodov, da ne prihaja na naslov delegatov in da prihaja razmeroma kasno. Gradivo bi morali skrajšati. To naj bi delal poseben strokovnjak pri občinski upravi.

„Sicer pa,“ meni tovariš Mihelič, „bi skrajšano gradivo za seje vseh skupščin lahko objavljali pred sejami v občinskem glasilu Rešeto, ki je bilo, kot se spominjam, s tem namenom tudi ustanovljeno. Tako bi dobili v roke gradivo vsi zaposleni in vsi občani. Razpravo in odločanje bi namreč morali prenesti iz vodstev krajevnih skupnosti oz. delavskih svetov tja, kjer smo bili delegati izvoljeni, se pravi na zbere volilcev oz. krajanov po posameznih vaseh oz. tozdih in obratih. Tako široko naj bi pred sejo razpravljali in odločali vsaj o tistem gradivu, ki je za delovne ljudi in občane posebnega pomena.“

Če bi delali tako, se pravi še bolj samoupravno, bi lahko število delegatskih mest v posameznih zborskih skupščin celo zmanjšali.

Tako bi bilo tudi manj možnosti, da bi prihajalo do neljubih presenečenj. Zdaj se namreč dogaja, da delegati nekaj izglasujemo, ko pa sklep ali odlok začne delovati, ugotovimo, da smo ga polomili, ker smo ga sprejeli,“ je ugotovil ob zaključku razgovora Janez Mihelič.

J. PRIMC

Malo je takse

Poslej turistična taksa za turistične namene

Po sedanjem predlogu družbenega dogovora o namenski porabi turistične takse v obdobju 1982 – 1985 v ljubljanski regiji naj bi 90 odstotkov te takse porabili na občinskem in medobčinskem območju, kjer se zbira (za turistično informativno službo, propagando, usposabljanje turističnih vodnikov, obveščanje novinarjev, turistične prireditve, markacije in ureditve turističnih poti, urejanje zelenih površin, varstvo spomenikov itd.), preostalih 10 odstotkov takse pa bi združevali na ravni republike za usklajevanje dela turističnih društev in turističnih zvez s turistično zvezo Slovenije, za sodelovanje s turistično zvezo Jugoslavije in tujino itd.

V ribniški občini se s tem predlogom strinjajo, saj to zanje niti ne bo velik strošek. V vsej občini so lani zbrali le nekaj preko 40.000 din turistične takse, in še to le zato, ker so jo prav lani zvišali kar za 100 odstotkov. Ta taksa je bila doslej dohodek občinskega proračuna.

Dedek Mraz na zatožni klopi

Tudi po tem novem letu so se, podobno kot lani, začele v ribniški občini na različnih ravneh in tudi v najvišjih političnih organih razprave, zakaj dela dedek Mraz vsako leto razlike med otroki, čeprav je bil v občini obakrat sprejet družbeni dogovor o enotni obdaritvi.

To razliko so opazili otroci in starši, posebno v tistih družinah, kjer je en zakonec zaposlen na primer pri Inlesu, drugi pa pri Riku.

V dosedanjih razpravah na raznih sestankih so člani nekaterih delovnih kolektivov spet vpraševali, zakaj prihaja vsako leto do razlik, čeprav je bil sprejet dogovor. Zaradi kršitve dogovora – tako ugotavljajo – doslej še nikoli ni bil nihče kaznovan. Kaže, da bo tokrat

drugače, saj je krivec znan. To je dedek Mraz!

O krivičnem dedku Mrazu so med drugim razpravljali tudi na zadnji seji občinske konference ZK. Predstavniki nekaterih kolektivov so bili v razpravah zelo ostrji. Piko na i je tem razpravam dodal sekretar ZK Franci Železnik, ki je ugotovil, da je prihajalo do podobnih razprav natančno pred letom dni med obiskom skupine CK ZKS v ribniški občini, in to v proizvodnih delovnih organizacijah. Zal pa delegati teh OZD v zboru družbenega dela občinske skupščine sprejemajo brez vsake razprave najpomembnejše dokumente za razvoj občine (tudi planske), čeprav bi predvsem tam in takrat pričakovali njihovo burno razpravo.

J. PRIMC

Nepotrebni zapletljaji

Krajevna skupnost Sodražica je opozorila izvršni svet občinske skupščine Ribnica, da je pri njih prišlo pri dodeljevanju stanovanj do nekaterih zapletov. Za isto stanovanje se poteguje več občanov. Bolj ali manj jasno je bilo obljubljeno zdaj temu, zdaj onemu, prilo je celo do delne nasilne vselitve, razkazovanja pištole itd.

Na zadnji seji izvršnega sveta je Srečko Arko ponovno poudaril, da se KS Sodražica ne poteguje, da bi stanovanje dobil ta ali oni interesent, ampak da zahtevajo le, naj poteka vse zakonito in naj se z ljudmi ne manipulira. Opozoril je tudi, da je bila odločba samoupravne stanovanjske skupnosti Ribnica o dodelitvi stanovanja enemu izmed prosilcev izdana na podlagi dopisa Društva upokojencev Sodražica (to društvo je lastnik spornega stano-

vanja), ki je predlagalo, kdo naj stanovanje dobi. Društvo se je pri tem sklicevalo na sejo upravnega odbora, ki je pa sploh ni bilo.

Predstavniki Stanovanjske skupnosti je na seji ustno in tudi z dokumenti dokazoval, da je potekalo vse po predpisih in da so izdali odločbo, ki je veljavna.

V burni razpravi so ugotovili tudi, da je stanovanj v Sodražici dovolj in da so v tem primeru na razpolago tri stanovanja. Če bi se jih pametno razdelilo, bi vsak interesent lahko dobil približno tako veliko stanovanje, kot mu po normativih pripada.

Ker pa je dodeljevanje stanovanj v Sodražici močno razburkalo ljudi, ker se nekateri že zagovarjajo pred sodnikom za prekrške itd., je izvršni svet sklenil, naj zadevo raziščejo pristojni organi in proti morebitnim krivcem predlagajo ukrepe.

J. PRIMC

Delegati vprašujejo

Poplav ne bo, ko bo zgrajen zadrževalnik – Pomoči za obrtnike ne bo, če ne bodo prej ustanovili sklada

Na predzadnji seji občinske skupščine Ribnica je delegat Kmetijske zadruge Ribnica vprašal, kako je z ureditvijo Bistrice od Podsten do Brega, kjer voda stalno poplavlja.

Območna vodna skupnost Ljubljana-Sava je na to vprašanje pisмено odgovorila: „Regulacija Bistrice med Podstenami in Bregom bo možna šele po izgradnji suhega zadrževalnika Prigorica. Tega naj bi, kot predvideva srednjeročni načrt, zgradili že v tem petletnem obdobju.“

Delegat RIKO pa je na zadnji seji vprašal, kaj bo ukrenjeno, da železniški transportni avto ne bo zapiral ceste pri železniški postaji in oviral, oz. onemogočal prometa po edini cesti do RIKO. Vprašal je še, zakaj ne obratuje plavalni bazen. Njegovo

tretje vprašanje je bilo, kaj zavira ureditev Bistrice od vojašnice do ponikalnice. Delegat bo dobil odgovore do prihodnje seje.

Na vprašanje, kaj je s komisijo za pospeševanje malega gospodarstva pri izvršnem svetu in predvidno ustanovitvijo obrtne zadruge oz. obrtne sklada, pa je dobil delegat le delen odgovor. Delo komisije je zamrlo, ker pri združenju obrtnikov za njeno delo ni zanimanja. Pri ustanovitvi obrtne zadruge so se začele težave, ko bi bilo treba plačati ustanovitvene deleže, in tako združenje ni ustanovljeno. Zaradi podobnega vzroka ni bil ustanovljen pri združenju obrtnikov obrtni sklad, ki naj bi pomagal obrtnikom, če bi zašli v težave. Tudi na ta vprašanja bo dan še pisemen odgovor.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

VSAK ZAČETEK JE TEŽAK – Tudi poslovalnica Kompassa v Ribnici, ki je bila tu nedavno ustanovljena, še ne gre tako, kot so si zamislili. Občani in OZD v zahodni Dolenjski namreč še malo vedo, da deluje v Ribnici poslovalnica, ki jim preskrbi letalske in železniške vozovnice za doma in inozemstvo, druge prevoze in izlete doma in v tujini ter letovanja po vsej Jugoslaviji. Ta poslovalnica deluje za območje občin Ribnica in Kočevje pa tudi za Velike Lašče in celo za območje do Delnice in Cabra v sosednji republiki Hrvaški. Vodstvo poslovalnice je doslej najuspešneje sodelovalo z društvom upokojencev Ribnica, za katero je organiziralo že štiri izlete, z Mercatorjem, Gozdnim gospodarstvom in še nekaterimi.

POZABLJENI DEDEK MRZ – Na stičišču zgradb ITPP in Železnice oz. KZ Ribnica sloni velika slika dedka Mraza. Novoletna praznovanja so mimo in očitno so vsi na dedka Mraza pozabili. Morda pa se bo le kdo spomnil in ga spravil v skladišče do prihodnjega novega leta ter tako privarčeval nekaj denarja.

SPOMLADI NA IZLET V ITALIJO – Organizacija ZB NOV in

poslovalnica Kompassa pripravljata za spomlad, se pravi konec marca oz. v začetku aprila, izlet v Italijo, predvsem na ogled taborišč v Gornaru in Reniciji. Izlet – cena bo zmerna – je namenjen predvsem članom ZB NOV in njihovim svojcem.

– Kaj ti je med zadnjo občinsko sejo šepnila na uho delegatka?

– Da ni res, da se stoli v občinski dvorani podirajo le pod nekoliko močnejšimi delegati, ampak celo pod suhimi. To se je namreč res zgodilo na tej seji.

KOČEVJSKE NOVICE

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 82. letu zapustil naš skrbni oče, brat, sirič, svak, stari ata in praded

FRANC VESEL

iz Travnika v Loškem potoku

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so se od njega poslovili in ga spremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo sindikalni organizaciji in sodelavcem LIK Kočevje, Jelki-Podpreska, TOZD Žaga Inles Ribnica in sostanovalcem iz Kočevja za podarjene vence in izrečeno sožalje. Hvala tudi duhovniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

Loški potok, Ljubljana, Kočevje, Koblarji, Ribnica

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustil naš dragi ata, stari ata

ANTON MAROLT

Kamnarjev ata
iz Ravnika pri Šentrupertu

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, znancem in sorodnikom, članom kolektiva IMV Mirna, Iskri Ljubljana, organizaciji ZB in ZVVI Šentrupert in vsem, ki so pokojnemu podarili vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo govornikom za poslovilne besede, pevcem in duhovnikom za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 84. letu nas je nenadoma zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

MARIJA RAMOVŠ

roj. Vene
iz Hrastnega 11, Šentrupert

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, posebno sosedom Slapšakovim, Staričevim in Šavlijevim za skrb in pomoč v težkih trenutkih. Hvala vsem, ki so karkoli pomagali, pokojni darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje in pokojno v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvala velja tudi pevcem in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: sinovi Lojze, Jože in Feliks ter hčerki Marija in Darinka z družinami, sestra Lojzka in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustil dobri oče

MATEVŽ KRAMŽER

iz Pleterja pri Zdolah

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so se poslovili od njega in ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, sosedom, sorodnikom, znancem, kolektivom Agrokombinata in Papirkonfekcije Krško, Domu počitka Tisje, Šmartno pri Litiji, za vence in cvetje, pevcem za zapete žalostinke, župniku za opravljeni obred, govorniku Gregorju za poslovilne besede. Še posebno zahvalo smo dolžni Pajtljevim, Zupančičevim, Jevškovim in Tončku Kramžerju za izredno pomoč. Vsem, ki ste z nami sočustvovali, še enkrat najlepša hvala!

Žalujoči: sin Jože, hčerke Vida, Angelca in Marica z družinami

ZAHVALA

V 54. letu nas je tragično zapustil naš ljubi mož, oče, stari oče

MIRAN PLANINC

iz Črnomlja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Prav tako se zahvaljujemo občinski zdravstveni skupnosti Črnomelj, delavcem Beti iz Črnomlja, DSSS SIS iz Metlike. Posebna zahvala sosedom Rožičevim iz Rodin za takojšnja pomoč, ZZB Črnomelj za poslovilne besede, tov. Črnetu za govor pri odprtem grobu ter godbi na pihala, župniku za opravljeni obred in pevcem za petje. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih in pokojnega v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Danica, sin Bojan z družino, hčerka Sonja z možem in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki bolezni smo v 53. letu izgubili dragega moža, očeta, sina, brata in strica

MARTINA JENIČA

z Male Cikave 17

Hvaležni smo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali. Iskrena hvala delovnemu kolektivu SGP Pionir za ganljivi govor pri odprtem grobu, TP Dolenjka, IMV Novo mesto, Domu Impoljca Sevnica za podarjeno cvetje in izraze sožalja. Posebna zahvala za vso pomoč sosedom in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Anica, sin Martin in hčerki Cvetka z družino in Milena z Borisom, mama, sestra ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta 71-letnega

FRANCA ADLEŠIČA

iz Rosalnic pri Metliki

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti, internemu in kirurškemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto za zdravniško pomoč in ZD Metlika za vso pozornost v času bolezni. Pristrčna hvala sosedom Brodaričevim in Jurejevičevim za pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Slavica, hčerki Dragica in Nada z družinama

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 73. letu za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

VERONIKA ŠENICA

Suhor 2, Dol. Toplice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, znancem za podarjene vence in cvetje, izrečeno sožalje in vsem, ki ste našo drago mamo spremili na zadnji poti. Posebno smo hvaležni Justini Zupančičevi za skrb in pomoč v času mamine bolezni. Pristrčna hvala delovnim kolektivom Zdravilišča Dol. Toplice, Novolesu Straža, IMV-tozdu Tehnoservis Novo mesto, ZZB Dol. Toplice, DU za spremstvo s praporom in godbenikom Novolesa, enako tudi duhovniku za lepo opravljeni obred. Še enkrat lepa hvala vsem, ki ste nam kakorkoli poma gali in z nami sočustvovali.

Žalujoči: sinovi Jože in Slavko z družinama, Ivan, hčerke Vera, Mimica in Štefka z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame

ANE MAJCEN

iz Bistrice

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vaščanom, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, sočustvovali z nami, nam ustno ali pismeno izrekli sožalje, pokojni darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvala velja tudi kolektivu Trimo Trebnje in IMV - TOZD GO Mirna, zdravniškemu osebju, pevcem, župniku za opravljeni obred ter Danici Lamovšek za poslovilne besede pri odprtem grobu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, pradedka, brata in strica 74-letnega

AVGUSTA PEČNIKA

s Senovega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za darovano cvetje in tolažilne besede. Hvala organizaciji ZZB Senovo in govorniku za poslovilne besede, godbi s Senovega, pevcem, medicinskemu osebju bolnišnice Brežice in onkološkega inštituta iz Ljubljane za pomoč in skrbno nego ter župniku za opravljeni obred.

Njegovi žalujoči: žena Marija, otroci Avgust, Danica in Zvonko z družinami, sestre Angela, Pavla in Vida z družinami ter ostalo sorodstvo

Senovo, 8. januarja 1982

ZAHVALA

Ob izgubi našega moža, očeta, brata in strica

FRANCA VERSTOVŠKA

iz Volčičeve 43, Novo mesto

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter za sprenstvo na zadnji poti. Posebna zahvala sodelavcem kolektiva Tovarne obutve iz Novega mesta za vso pomoč in tople poslovilne besede. Hvala tudi pevcem in Zdrženju šoferjev in avtomehaničev iz Novega mesta.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila draga
mama, stara mama in teta

MARIJA ANDROJNA

rojena Rižnar
Cesta na Dobravo 42, Sevnica

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za darovano cvetje, izrečeno sožalje ter sprenstvo pokojnice na zadnji poti.

Žalujoci: hčerka Olga, sinova Alojz in Ciril z družinami

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dolgoletni
sodelavec

ROMAN GORENC

delavec pošte Novo mesto

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Podjetje za ptt promet Novo mesto
TOZD za ptt promet Novo mesto

Novo mesto, 17. 1. 1982

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi našega dragega moža, skrbnega očeta, strica,
svaka in botra

JANEZA PERUCIJA

s Senovega

se iskreno zahvaljujemo zdravstvenemu osebju ambulante Senovo in nevrološkega oddelka bolnice Novo mesto za nego, Metalni s Senovega, Celulozi iz Krškega, postaji milice iz Hrastnika, sosedom za podarjene vence in izrečeno ustno ter pismeno sožalje in za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Zahvala velja tudi godbi s Senovega, pevcem iz Koprivnice za zapete žalostinke, govorniku za poslovilne besede, župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Ana, sinovi Janko, Roman, Bogdan z družinami ter ostalo sorodstvo

Senovo, dne 4. 1. 1982

*Če bi koga solza prebudila,
tebe, ljubi očka,
nikdar ne bi črna zemlja krila.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

ANTONA MOČANA

iz Kočarije

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za številno sprenstvo na zadnji poti, za ustno in pismeno izraženo sožalje, za darovane vence in cvetje. Posebna zahvala naj velja sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih vsestransko pomagali, delovnim kolektivom TOZD Lipa Kostanjevica, LB TPB Krško, TOZD IKON Kostanjevica, Mercator - Preskrba Kostanjevica, dr. Frlanu, pljučnemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, kostanjeviškemu oktetu za zapete žalostinke ter duhovnikoma za opravljeni obred in ganljive poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Marija, otroci Janez, Marjanca z družino, Tončka in Martina ter ostalo sorodstvo

*Če pridna roka
koga bi rešila,
tebe, draga mama,
ne bi črna zemlja krila.*

*Ko zvezda se je utrnila,
ti od doma si se poslovila,
zdaj dom je prazen,
dom je tih, a ti za vedno sla si
na oddih.*

ZAHVALA

V 46. letu nas je po težki, hudi in zahrbtni bolezni mnogo prežgodaj
zapustila ljuba mama, stara mama, sestra in teta

ANA ZAGORC

rojena Matoz
Gubčeva 9, Krško

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in vence ter ostalo pomoč. Hvala delovnemu kolektivu Kovinarske Krško, njenim sodelavcem, Labodu Krško, Papirkonfekciji, Cestnemu podjetju ter godbi za žalostinke. Posebno pa se zahvaljujemo tov. Kodriču za poslovilne besede in župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sin Jože z družino, hčerka Martina z Martinom, sestre ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

31. decembra 1981 je prenehalo biti srce drage mame, babice in prababice

TEREZIJE GRIVEC

iz Grčaric 22

Možu Ivanu se je v njunem zadnjem domu na pokopališču v Grčaricah pridružila 3. januarja 1982. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali ter jo resnično v veličastnem sprevedu spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se krajanom Grčaric za vso pomoč in še posebej sosedi Rovnanovi, sindikalnim organizacijam Riko in TOZD Jelenov žleb ter organizaciji Zveze borcev za darovane vence, organizacijam Zveze borcev Grčarice, Dolenje vasi in občine Ribnica za sprenstvo s prapori, Društvu upokojencev Ribnica, osebju Zdravstvenega doma Ribnica za dolgoletno skrb na njeno zdravje, Kliničnemu centru Ljubljana za zdravljenje v zadnjih treh tednih, govornikom Kersničič, Mikuličič in Merharju za občutene poslovilne besede, godbi na pihala iz Ribnice in pevskega zboru Lončar iz Dolenje vasi. Hvala vsem, ki so nam tudi kasneje ustno ali pismeno izrazili sožalje.

Žalujoci: sin Alojz z ženo Gusti, sin France z ženo Albino, vnukinji Maja, Hermina z možem Vojkom in pravnuk Benjamin

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in brata

JOŽKA ŠTEBLAJA

iz Jablance pri Boštanju

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnega spremili na zadnji poti, mu poklonili toliko lepih vencev, cvetja in darovali v dobrodelne namene. Pristna hvala tudi vsem za občutene pisne in ustne izraze sožalja. Zahvaljujemo se še šefu Zdravstvenega doma Sevnica dr. Željku Halapiju za zdravniško pomoč med boleznijo. Iskrena hvala župnikoma iz Sevnice in Boštanja za tolažilne besede in slovesen pogrebni obred. Posebej se zahvaljujemo družbenopolitičnim organizacijam, kolektivu za železniške postaje Sevnica in podjetju IB Elektroprojekt Ljubljana za izkazano pozornost. Lepa hvala krajevni konferenci Sevnica in Boštanj, Jožetu Kolmanu iz Sevnice, Janezu Levstiku iz Boštanja in dolgoletnemu prijatelju Francetu Dobovšku za ganljive poslovilne besede ob odprtem grobu. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga imeli radi in kakorkoli počastili njegov spomin.

Vsi njegovi

Sevnica, Boštanj, Vrhovo, Ljubljana, januarja 1982

*Ljubi naš Tone, že leto dni v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš,
ne mine ura, dan ne noč,
povsod v mislih si navzoč.*

V SPOMIN

Minilo je leto, odkar si tako nenadoma odšel od nas, ljubljeni mož, očka in brat

TONE ZORC

iz Razbor pri Čatežu - Vel. Loka

Spomin nate bo ostal vedno živ. Čas beži, ne izbriše pa bolečin. Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob, mu prinašate cvetje in prižigate svečke.

Žalujoci: vsi njegovi

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

db DOLENJSKI PROJEKTIVNI BIRO
NOVO MESTO, SOKOLSKA 1
URBANIZEM, PROJEKTIRANJE,
INŽENIRING

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 21. januarja Neža
Petek, 22. januarja Vincenc
Sobota, 23. januarja Alfonz
Nedelja, 24. januarja Frančišek
Ponedeljek, 25. januarja Trpimir
Torek, 26. januarja Tit
Sreda, 27. januarja Angela
Četrtek, 28. januarja Tomaž

LUNINE MENE

25. januarja ob 5.56 mlaj

KINIO

BREŽICE: 22. in 23. 1. ameriški barvni film Ko se bliža konec. 24. in

malio glasi

SLUŽBO DOBI

MIZARJA za montažna dela sprejem. Samsko stanovanje je preskrbljeno. Stane Plot, Jurčkova pot 131 c, 61000 Ljubljana.
KV ELEKTROINSTALATERJA z vozniškim izpitom B-kategorije, (začleno znanje za popravila gospodinjstvih aparatov in odslužen vojaški rok) zaposlim takoj. Elektroinstalacije in popravila gospodinjstvih aparatov IVAN PETRIC, CBE 46, Metlika, tel. 58 467.

STANOVANJA

STANOVANJSKO PRAVICO dvemplosobnega lastniškega stanovanja v Ljubljani zamenjam za enakovredno v Novem mestu. Informacije vsak dan od 15. do 16. ure na telefon (068) 23-678.
SOBO v Novem mestu iščem. Ponudbe pošljite pod šifro: „NUJNO“.
KRŠKO: sobe oddam fantom ali dekletom. Katič, Kajuhova 17, Krško.
SOBO, ogrevano, oddam samskemu moškemu. Naslov v upravi lista (178/82).

Motorna vozila

ZASTAVO 750, letnik 1975, in dete za NSU 1200, ugodno prodam. Vinko Jamšek, Stančji vrh, 9, Trzinče.
LADO 1600, letnik 1980, prodam. Ivan Hvala, Krško, CKZ 48, telefon 71 094.
FIAT 850, registriran do januarja 1983, prodam. Mojca Smrekar, Vrhi pri Ljubnu 2/a, Novo mesto.
R 4, letnik 1975, prodam. Segova 38, vrstna hiša, Novo mesto.
ZASTAVO 101, letnik 1973, in ZASTAVO 750, letnik 1967, oba registrirana in vozna, prodam. Telefon 22 080.
ZASTAVO 750, motor obnovljen, po delih prodam. Slavko Franko,

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto
USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.
UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Zdenka Lindič-Dragaš, Milap Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simičič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Ekonomska propaganda: Janko Saje, Iztok Gačnik in Marko Klinc.
IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 12 din. Letna naročnina 480 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 960 din - Za inozemstvo 960 din ali 23 ameriških dolarjev oz. 52 DM (oz. ustrezna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenska banka Novo mesto).
OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 220 din, za razpise, licitacije ipd. 300 din, 1 cm na določeni, srednji ali zadnji strani 330 din, 1 cm na prvi strani 440 din. Vsak mali oglas do 10 besed 100 din, vsaka nadaljnja beseda 10 din. Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 13 od 1. 11. 1981 dalje. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.
TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33 (telefon (068) 23-606 - Naslov uprave Jenkova 1, p. p. 33 tel. (068) 22-365 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: Glavni trg 3, p. p. 33, telefon (068) 23-611 - Nenaročenih rokov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom DITC, tozd Časopis Dolenjski list, oddelke grafične priprave Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

25. 1. ameriški barvni film Potepini maturirajo. 26. in 27. 1. ameriški barvni film Vrnitev v življenje.
ČRNOBELJ: 22. in 24. 1. ameriški film Samo dvakrat se živi. 23. in 24. 1. angleški film Nočni eks-pres. 25. in 26. 1. italijanski film Zbogom, ljubezen, zbogom. 28. 1. angleški film Dama, ki izginja.
KOSTANJEVICA: 23. 1. ameriški film Prišle so noči. 24. 1. francoski film Hrabro bežimo.
NOVO MESTO KINO KRKA: Od 22. do 24. 1. ameriški barvni film Vse, kar ste vedno želeli vedeti o seksu. 25. in 26. 1. ameriški barvni film Plava laguna. 27. in 28. 1. nemško-italijansko-francoski film Prokletstvo črnega rubina.
SEVNICA: 22. in 23. 1. angleški film V vrtincu. 24. 1. avstralski film Meščan Kazbah. 27. in 28. 1. kanadski film Sherlock Holmes in Jack Razparač.

Sela 3, Straža.
ZASTAVO 101, letnik 1976, poceni prodam. Ivan Avguštin, Sp. Dole 7, Krško.
BMW 1602, letnik 1972, dobro ohranjen, prodam. Informacije po telefonu (068) 25-321 (popoldne).
R 4, letnik 1977, prodam. Telefon 22 683.
UGODNO PRODAJ ZASTAVO 1300, letnik 1973, in NSU 1200, letnik 1970, oba registrirana, ugodno prodam. Telefon 25-071 (popoldan).
WARTBURG tourist (karavan) de luxe, letnik 1977, s tovarniško novim motorjem, prodam. Informacije na telefon (068) 81-347.
AVTO VW 1200, letnik 1968, prodam. Franc Lex, Šegova 34, Novo mesto, telefon 24-808, popoldne.
ZASTAVO 101, letnik 1977, prodam. Lapajna, Kočevje 12, Črnomelj.
ZASTAVO 750, letnik 1974, prodam za 3.500,00 din. Ogled možen vsak dan. Radiša Gruičič, Zagrebška 8, Novo mesto.
SKODO 105 L, novo, neregistrirano, prodam. Gor. Globodol 11, Mirna peč.
SKODO 1000 MB, letnik 1967, ugodno prodam. Informacije po 19. uri na telefon (068) 71-304.
NSU 1200, letnik 1971, z dodatno opremo in rezervnimi deli, prodam. Branko Jurman, Heroja Starhe 12, Črnomelj.

Kmetijski stroji

TRAKTOR TV 730, star dve leti, s plugom, frezo, koso in prikolico, prodam. Mirko Moravec, Mali Nerajec 4 a, 68343 Dragatuš.
MOLZNI STROJ „Royal“, skoraj nov, prevozen, prodam. Cena je ugodna. Ivan Rozman, Gor. Globodol 22, Mirna peč.

PRODAM

MIZARSKI STROJ „Hobby 77“ s šestimi operacijami ugodno pro-

dam. Alojz Hosta, Sela 6, 68310 Sentjernej.
KOSO za IMT 533, staro dve leti, prodam. Jože Lajkovič, Veliko Mrševo 42, 68312 Podbočje.
PSICKE, pasme „English bernardin dock“ no 126 reg. cambridge, stare deset tednov, čvrste in zdrave, ugodno prodam. Oglasite se na naslov M. Oblak, Kapele 14 pri Brežicah.
PRASICA, težkega 120 kg, prodam. Jablan 25, Mirna peč.
PRODAM črpalko za gnojnico in globok italijanski otroški voziček. Kostrevec, Trebelno 2.
UGODNO PRODAJ postelje, jogije, nočne omarice ter otroško zibelko. Rajar, Danila Bučarja 18, Novo mesto.
BRUSILNI STROJ Batilani (za brušenje krožnih in tračnih žag) prodam. Milan Berlogar, Dol. Kamenice 16, Novo mesto.
SVINJO (180 kg) za zakol prodam ali menjam za plemensko ali brejo svinjo. Dol. Gradišče 4, 68310 Sentjernej.
POKRITO OGRODJE lesene garaže prodam. Ogled vsak delavnik od 15. ure dalje. Andrej Besednjak, Gor. Straža 33.
TELEVIZOR, rabljen, črno-bel, Gorenje 900 avtomatik, prodam. Telefon 44-479.
OMARO (trije regali), rabljeno, poceni prodam. Informacije na telefon 23-645 po 16. uri.
TELEVIZOR Gorenje 900, črno-bel, ugodno prodam. Informacije na telefon 24-506.
TRI OVCE, spomladanske, verjetno breje, in plemenskega ovna prodam. Janez Gliha, Žužemberk 125.
KONJA, starega 6 let, z jamstvom, prodam. Alojz Skala, Coklova 2, Semič.
PRODAM dobro ohranjeno spalnico z enojnim jogijem in kuhinjo s kotno mizo. Marjan Markovič, Dol. Toplice 177, telefon 85-703 (dopolodne).
DNEVNO SOBO TRIGLAV s sedežno garnituro prodam. Kristanova 32, stanovanje 16, Novo mesto.
PELEMENSKEGA OVNA prodam. Informacije na telefon 23-998.

KUPIM

KUPIM generalno obnovljen ali dobro ohranjen motor za FIAT 850. Jože Matkovič, Dolenjski list, tel. 23-611.
GRABENO PARCELO, po možnosti z dokumentacijo, ali začetno gradnjo v Novem mestu kupim. Telefon 25-674.

POSEST

PARCELO, vinograd in stavbišče v Gor. Grčevju, prodam. Leopold Jerman, Dol. Grčevje 1, Otočec.
ZIDANICO in trtje na Mavrlinu prodam. Informacije na naslov Vida Grabovec, Dolga vas 65, Kočevje.
VIKEND z vinogradom in sadnim vrtom na Ljubnu prodam. Ogled možen v popoldanskem času. Naslov v upravi lista (179/82).
POSESTVO pri Črnomlju ugodno prodam. Telefon (061) 721-825.
POSESTVO v izmeri približno 13 ha v Ravnah 41 pri Zdolah oddam zaradi starosti in onemoglosti, proti primernemu prevziku. Hiša in gospodarsko poslopje sta obnovljena. Slavko Stopar, Ravne 41 pri Zdolah, Krško.
PARCELO (travniki) na Otočcu prodam. Naslov v upravi lista (177/82).
VINOGRAD (16 a) v Potovski gori prodam. Anton Avsec, Mala Cikava 7, Novo mesto.
STAREJŠA ZAKONCA dasta v najem srednje veliko posestvo v ravnini za asfaltno cesto. Strojna obdelava, v prometnem kraju, možen prenos po dogovoru. Šifra: „IZ ZEMLJE JE HRANA“.
VIKEND v Bohinju oddam štiričlanski družini. Telefon (061) 315-071.

RAZNO

PRIZNAN narodnozabavni ansambel išče izkušeno pevko. Informacije na telefon 25-008.
MAJHNO SOBO za prodajalno ročnih del v Novem mestu vzamem v najem. Ponudbe sporočite na telefon 22-004.
FANTA, pridnega, do 25 let, takoj sprejemamo na kmetijo. Sledi delovanje. Šifra: „DOLENJSKA“.

PREKLET

MILAN JUREJEVIČ, Krupa 4, Semič, opozarjam Angelo Ivanetič s Krupe 1, naj preneha širiti lažne govorice o meni in moji družini. V nasprotnem primeru jo bom sodno preganjal.
MILKA FALESKINI, Gor. Straža 34, prepovedujem vsako vožnjo in odlaganje lesa po moji parceli, imenovani Menkova dolina, k. o.

Dol. Toplice. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

OBVESTILA

OBVEŠČAM cenjene stranke, da opravljam montažo stavbnega pohištva, stenskih in stropnih oblog. Priporoča se JOŽE BASELJ, Rimska cesta 19, Trebnje, telefon 44-481.
OBVEŠČAM cenjene stranke, da sem s 1. januarjem 1982 odprl delavnico za popravilo motornih žag, škropilnic in vrtnih kosilnic vseh vrst. Jože Dežman, Mačkovec 6, 68000 Novo mesto

CESTITKE

Dragi mami NEŽKI TWRDY iz Bršljina 61, Novo mesto, ob 68. rojstnem dnevu in godu ter sestri DARINKI SIMONIČ za god iskreno čestitke pošilja hčerka, oziroma sestra Nežka z možem Jožetom.
Naši dobri mami, babici, prababici NEŽKI ZEVIKOVICI iz Cadraž pri Smar. Toplicah za njen 97. rojstni dan iskreno čestitke in da bi bila še dolgo med nami zdrava, zadovoljna in vesela! To ji iz srca želim sin Tonc, Hčerke Pepca, Tončka, Francka in Olga z družinami.
Pred 30 leti sta si objubila zvestobo draga starša JOŽE in MILKA PUČELJ iz Odrge pri Trebnjem. Obilo zdravja in ljubezni v nadaljnjem zakonu jima želimo hvaležni otroci Vida, Joži in Jožko z družinami.
DRAGI sestri in teti MARIJI BOŽIČ iz Gabrja 104, Brusnice, za njen 70. rojstni dan iskreno čestita sestra Ivanka Mrhar z družino.

ZAHVALA

NAMESTO CVETJA v poslednje slovo nepozabni sošolki Sonji SAJE iz Novega mesta poklanja Zvezi slepih in slabovidnih Novo mesto 500 din Julka KOŠČAK iz Broda. Za poklonjeni znesek iskrena hvala. Medobčinska organizacija slepih in slabovidnih Novo mesto.

V SPOMIN
Danes mineva leto dni, odkar me je zapustila ljuba žena
MARIJA KONCILJA iz Vrbovca pri Dobriču
Zopet je prišla zima k nam, kaj hočem sedaj jaz početi, ko tebe draga žena več ni. Res je danes krasen svet, a meni je odvzet.

Žalujoči: mož Blaž in vsi njeni

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 31. decembra do 8. januarja 1982 so v brežiški porodnišnici rodile: Kristina Šmit iz Zigarskega vrha - Marjanca, Božica Golubič iz Zapršiča - Tamaro, Jasenka Sintič iz Grdanjcev - Nikolino, Erika Bizjak iz Jesenic na Dol. - Gorazda, Jožica Pintar iz Trnja - Danijela, Jožica Mežič iz Lok - Matejo, Andreja Molan iz Starega Grada - Matejo, Anica Urek iz Drenovca - Marino, Erika Šparakl

ZAHVALA
Ob nenadni tragični izgubi našega dragega
SLAVKA BAJCA
iz Velike vasi

se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in vaščanom, ki so z nami sočustvovali, pokojnega spremili na zadnji poti ter darovali vence in cvetje. Hvala tudi kaplanu za lepo opravljeni obred.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA
Po težki in zahrbtni bolezni nas je v 56. letu zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric
ANTON REZELJ
iz Hmeljičiča 4 pri Mirni peči

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, kolektivom ŽTO, tozd Sekcija za vleko Novo mesto, Beti in Novotehni - mizarstvo Mirna peč, UNZ Krško, PM Brežice za nesebično pomoč, podarjeno cvetje in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, govornikom za poslovalne besede, hvala GD Hmeljičič, Mirna peč, Štatenberk in Bukošek pri Brežicah, osebuju onkološkega oddelka iz Ljubljane in župniku za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Anica, sinova Mirko z družino in Ivan, hčerki Milena z družino in Verica, mama, bratje z družinami ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN
IVANU BOŽIČU
Trebča vas, Dvor pri Žužemberku

Vse na svetu je minljivo, le spomin na tebe bo ostal.
Te dni bo minilo leto dni, odkar si nas zapustil. Bolečina v nas pa je še vedno sveža, kakor da se je zgodilo včeraj. Praznine, ki je nastala s tvojim odhodom, ni mogoče nadomestiti, zato pa ostaja živ spomin, ki ne bo nikoli minil. Je kot studenec, iz katerega izvira vedno sveža in čista voda. Izkoriščamo to prilžnost, da se še enkrat zahvalimo vsem, ki so nam ob pogrebu in ves čas potem izkazovali pozornost, nam pomagali in nas tešili v naši boli. Nikdar ne bomo dovolj hvaležni društvu upokojencev, gasilcem, pevcem in borcem za slovensko severno mejo. Nepozabne so poslovalne besede in tolažba vseh govornikov pred domačo hišo in ob odprtem grobu. Hvala vsem, ki s tiho, a toplo mislijo obiskujejo grob in prižigajo svečke v spominu na preminulega.
Žalujoči: žena Meri, sin Ivan ter hčerke Meri, Natalija in Milena z družinami, šest vnukov, šest pravnukov, bratje, sestra in ostalo sorodstvo

*Ce bi solza te zbudila,
ne bi te črna zemlja krila.*

ZAHVALA

V daljnem Iraku je v 27. letu prenehalo biti srce najinemu ljubemu sinu,
bratu, vnuku in nečaku

DRAGU PILETIČU

iz Gor. Gradišča 21 pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem za toliko darovanega cvetja in vencev, za izrečeno sožalje in vsem, ki ste našega Draga v tako velikem številu spremili na njegovi mnogo prezgodnji zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo DO Integral in TOZD Globus za darovane vence in obema govornikom za ganljive poslovilne besede ob odprtem grobu, predstavniku Združenja šoferjev in avtomehaničev Ljubljana za spremstvo s praporom, sodelavcem očeta pokojnega Draga za podarjeni venec, godbi iz Šentjerneja in župniku za opravljeni pogrebni obred. Se enkrat iskrena hvala vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovlili od njega, nam na kakršenkoli način pomagali in nas v teh težkih dneh tolažili.

Žalujoci: mamica, oči, brat Milan z Ireno, njegova Andreja, stara mama ter strici in tete z družinami

ZAHVALA

V tragični nesreči nas je v 21. letu za vedno zapustil naš dragi in nepozabni

ROMAN MALNAR

iz Semiča 52

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, pokojnemu Romanu podarili toliko cvetja in ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti do preranega groba. Posebno se zahvaljujemo DO Integral Ljubljana, OO ZSMS Semič in ostalim organizacijam. Prav tako se zahvaljujemo Zvonetu Jakšu za vsestransko pomoč, govornikom za poslovilne besede, godbenikom in pevcem za žalostinke. Se enkrat iskrena hvala sosedom in prijateljem za pomoč, izkazano v težkih trenutkih.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 89. letu nas je zapustila naša
draga mama, stara mama, prababica
in teta

NEŽA BOŽIČ

iz Orehovice 2

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje. Hvala tudi župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: sinovi Francelj, Janez, Tone, Stanko, Lojze, z družinami, hčerke Marija, Nežka, Anica, Martina z družinami, Rezka z možem in Pepca ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega
dragega moža, očeta in strica

FRANCA KUMERJA

z Golobinjka pri Mirni peči

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, pokojnemu podarili vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni delovnemu kolektivu Beti Mirna peč, osnovni šoli Mirna peč in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Vera, hčerka Veri, sin Matjažek, sestra in bratje

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustil naš dragi ata, stari ata in dedek

KARL GOŠEK

Titova 118, Senovo

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so mu darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Še posebej pristična hvala župniku in pevcem ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Žalujoci: otroci, vnuki in pravnuki

ZAHVALA

V 50. letu nas je zapustil naš dragi
mož, oče in stric

JOŽE PUGELJ

iz Drganjih sel

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, posebno Ivanki Stopar in Pepci Kren, za nesebično pomoč v teh težkih trenutkih. Hvala vsem za izrečeno sožalje in darovane vence. Posebno zahvalo smo dolžni Novolesu iz Straže - TOZD Žaga, internemu oddelku bolnice v Novem mestu in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena, sin Miha, hči Štefka, bratje Johan, Rudi in Miha, sestre Kristina in Karolina, vsi z družinami

ZAHVALA

V 83. letu nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče

JOŽE ZALETELJ

Miklavžev oče
iz Sel-Šumberk 18

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem in vaščanom za izkazano pomoč in sočustvovanje. Posebej se zahvaljujemo župniku za opravljeni obred, GD Sela-Šumberk, Log in Zagorica ter pevskemu zboru, iskrena hvala vsem, ki ste pokojnega spremili na zadnji poti, enako tudi govornikom za poslovilne besede.

Žalujoci: hčere Marija, Joži in Ivanka, sinova Stane in Tone z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, starega očeta, pradedu in brata

GAŠPERJA KOLENCA

z Jablana 7 pri Mirni peči

se iskreno zahvaljujemo sosedom in vaščanom za vso pomoč, ki so nam jo nudili v najtežjih trenutkih. Hvala vsem, ki ste pokojnega v velikem številu spremili na zadnji poti, pevcem za zapete žalostinke in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu nas je nepričakovano
zapustila naša draga mama, stara
mama, teta in botra

ANA PIŽEM

Mačkovec 7, Dvor

Ob boleči izgubi naše drage mame se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, krajanom Dvora, prijateljem in vaščanom, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, pokojni darovali vence in cvetje in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvala velja tudi OOS tozd TPI - Žaga Soteska, Društvu upokojencev, župniku za opravljeni obred ter govornici za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sinova Slavko z družino, France iz Kanade z družino, hčerka Anica z družino ter ostalo sorodstvo

*Dragi naš Franc, že leto dni v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš,
ne mine ura, dan ne noč,
da ne bi bil v mislih povsod navzoč.*

V SPOMIN

1. januarja 1982 je minilo žalostno
leto, odkar nas je zapustil naš dobi
sin, mož, oče, brat in stric

FRANCI GOLOBIČ

iz Dobrave pri Podbočju

Ne moremo verjeti, da te ni in da te več ne bo. Za teboj je praznina, v naših srcih bolečina. Ostal nam boš živ spomin. Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega moža in očeta

RUDOLFA BIZJAKA

mizarja
iz Mokronoga

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za podarjene vence in cvetje. Prav tako se zahvaljujemo kolektivu Dolenjka Mokronog, Gozdarstvu Puščava ter podjetju Adria Ankaran.

Vsi njegovi

DRAGO KOTAR

Kmetijstvo je sklop težkih vprašanj, je rekel nekoč neki francoski minister, ko je predajal resor svojemu nasledniku. Ko je to izjavil v državi, kjer zaradi kmetijstva pogosto padajo vlade, verjetno ni mislil samo na ekonomiko in zapletenost odnosov v EGS, ampak tudi na vreme, socialo, vse sodobne znanosti, ki so v kmetijstvu nujno potrebne. Z njim bi se prav gotovo strinjal tudi sedanjí direktor trebanjske kmetijske zadruge Drago Kotar, ki pa ga tolikšno število neznank v kmetijstvu privlači. Ko so namreč vse neznanke v enačbi kmetijstva razrešene, pride žetev in tedaj občuti enako veselje kot preprosti kmetje. Tudi zaradi kmetov, teh preprostih ljudi, Kotar rad dela v kmetijstvu.

Vendar ljubezen do kmetijstva ne zamegljuje kritičnega pogleda na to panogo, ki v našem družbenem življenju spet pridobiva tak pomen, kakršnega bi si že zdavnaj zaslužilo. „O kmetijstvu ni dovolj imeti samo dobro misljenje, ampak je treba vse, kar govorimo, tudi vpeljati v vsakdanje življenje,“ pravi Kotar. „Naša politika do kmetijstva je v sedanjí obliki znana že najmanj deset let, v resničnosti pa se še ni dovolj spremenilo. Vse preveč moči nam jemlje birokracija, vse premalo uresničujemo dobre sklepe. Ni namreč dovolj, če sklenemo, da bomo za kmetijstvo prispevali denar, treba ga je tudi dati. Prav v trebanjski občini se zdaj dogaja, da samoupravni sporazum imamo, denarja pa ni. In pri tem je treba povedati, da ne gre za ne vem kakšne vsote, saj znašajo vse naložbe v kmetijstvo le okoli 500 tisoč dinarjev.“ Po njegovem

boj za večji pridelek hrane ni samo v domeni kmetov in vseh, ki v kmetijstvu delajo. Za večje pridelke hrane bi si morala prizadevati vsa družba. In če bi v resnici uresničevali kmetijsko politiko, bi tudi več strokovnjakov ostajalo na zemlji, ne pa da odhajajo drugam, kjer so razmere boljše, rezultati pa večji in lažje dosegljivi.

Kot član občinske konference ZK, izvršnega sveta, medobčinskega sveta SZDL za Dolenjsko in njegove komisije za družbenoekonomske odnose pravi, da je treba vse ukrepe agrarne politike izvajati v skladu z okoliščinami. Ne gre, da bi šli komasacije na vseh področjih enako, še posebej če tega ne dopušča konfiguracija ozemlja. Prav tako je vprašljivo, če je dobro, da bodo vse naložbe v kmetijstvo usmerjene v severovzhodni del Slovenije, ko pa je že dolgo znano, da ostala Slovenija pridelava kar dve tretjini hrane. Tudi cene kmetijskih pridelkov še niso prave, čeprav so v javnosti deležne velike pozornosti. Pri tem pa ne gre samo za to, da bi bile cene kmetijskih pridelkov višje, gre za to, da razmerja med cenami kmetijskih pridelkov in industrijskimi proizvodi še niso usklajena.

V kmetijstvu dela kot inženir agronomije nad dvajset let in od vsega začetka v kmetijski zadruzi domače občine. Zato mu je verjeti, ko pravi, da kmet se zdaleč ni izenačen z delavcem. Po njegovem bi moral biti kmet še v boljšem položaju, saj vlaga v pridelovanje hrane veliko dela, ki ni nikjer v celoti plačano. Kljub tem in drugim kritičnim besedam dodaja, da se je za kmete marsikaj obrnilo na boljše.

J. SIMČIČ

NAD 30 SODELUJOČIH – Odrsko ljubiteljsko nastopanje v Šentjanžu ima lepo tradicijo. Z udarniškim delom so v nekaj letih prenovili dom, kjer jim ne manjka obiskovalcev. Na sliki: gostovanje v Boštanju. (Foto: A. Železnik)

Iz žepa dali za stole v dvorani

Šentjanžani po sedmih letih spet na odru – Tokrat s Finžgarjevim Divjim lovcom

Marsikaj še manjka preurejenemu šentjanškemu kulturnemu domu, v tem času predvsem učinkovito ogrevanje, vendar so domači gledališki amaterji vseeno v njem uprizorili Finžgarjevega Divjega lovca trikrat zapored, vsakič pred polno dvorano. V Šentjanžu so minulo jesen uspešno izpeljali zanimivo akcijo. Krajanje so zložili po tisočaka in več, da so lahko kupili stole za dvorano.

Minilo je sedem let, odkar so uprizorili Metež, zadnjo predstavo. Kljub temu učiteljici Anici Groznik ni bilo težko ponovno zbrati igralce. Divjega lovca so zato zastavili

široko, bodisi z bolj barvitimi prizori plesov ali petjem ubranih pesmi. „Na vaje smo si prinesli plin-ske peči,“ opisuje prizadevnost nad 30 nastopajočih režiserka Anica. Dobivali so se redno, kar je težavno ob tako raznoliki sestavi igralcev: učencev, dijakov, delavcev in upokojencev.

Kot običajno želijo gostovati v čim širši okolici. V nedeljo so gostovali na Blanci in v Boštanju. To nedeljo bodo ob 14.30 igrali v Loki pri Zidanem mostu, ob 18. uri pa na Vrhovem. Teden kasneje se bodo verjetno odpeljali v Trzšče, ravno tako bi radi nastopili v Sentrupertu. A. Z.

NAVIJAČI V DELOVNIH HALJAH – „Smučarski cirkus“ ne more kar tako mimo nas, pa čeprav na ta račun mnogi zamudimo tudi kako delovno uro. Skupinice najbolj zagretnih navijačev se v dopoldanskem času najčesteje zbirajo v trgovinah, kjer prodajajo televizijske sprejemnike. Veleslalom v Morzinu, ki si ga je v prodajalni Novotehne v Novem mestu ogledala tudi družba na naši sliki, je bil za naše smučarje manj uspešen, gledalci so se razočarani vrnili na delo. (Foto: J. P.)

ZAKLJUČEN SEMINAR ZA REŽISERJE

Pred kratkim se je v Črnomlju končal začetni seminar za režiserje gledaliških skupin, ki se ga je udeleževalo 12 slušateljev iz Črnomlja, Semiča, Adlešičev, Dragatuša, Vinice in Gradca. Pri organizaciji seminarja je občinski kulturni skupnosti veliko pomagala republiška Zveza kulturnih organizacij. Na seminarju so udeleženci dobili osnovno znanje, pet pa se jih bo udeležilo tudi nadaljevalnega seminarja v Radencih.

BOGATA SEZONA ZA PEVSKI ZBOR „BETI“

Te dni imajo amaterske skupine v metliški občini občne zборе, na katerih pretresajo uspehe in neuspehe v preteklem letu, načrtujejo delo za naprej in volijo nova vodstva. Metliški mešani pevski zbor Beti je to storil prejšnji petek in v poročilu o delu so imeli kaj povedati, kajti pretekla sezona je bila bogata z nastopi, vajami, pa tudi prijetnih izletov ni manjkalo. Zakaj bi bilo letos drugače?

P. PERC

BREŽIČANI V BELO KRAJINO

Na seji predsedstva ZKO v Brežicah so se 18. januarja dogovorili za izmenjavo med ljubiteljskimi skupinami iz brežiške in črnomaljske občine. Prvi bodo gostovali Artičani. Delo svojega društva bodo predstavili 30. januarja v Dragatušu, isti večer pa bo v Butoraju nastopil amaterski oder iz Sromelj z „Županovo Micko“. Premiera bo v soboto, 23. januarja, v Sromljah.

Z njo bodo počastili 10-letnico obstoja odra. V tem času so člani odra imeli 138 nastopov v raznih krajih. Izredna delavnost jim je pomagala, da so postopoma izboljšali kakovost svojih uprizoritev.

USPEH MLADEGA RIBIČA – Vse bolj onesnažena Mirna še vedno premore kapitalne ribe. Dokaz za to je lahko sulec, uplenjen 15. januarja. Mirko Jazbinšek (na desni) iz Sevnice je bil storil kar prav, da je odšel na obrežje blizu Trzšča v družbi z Vitkom Pompetom. 10 kg težkega in 105 cm dolgega sulca sta utrujala 20 minut. (Foto: A. Železnik)

Tobak vendarle vse manj zasnava

V Posavju so lani prodali sto milijonov cigaret – Kaj ponuja tržišče in česa ne

Lani so v Posavju in delu Bistrice ob Sotli delavci krške organizacijske enote Tobačne tovarne iz Ljubljane prodali okoli sto milijonov cigaret. Podatek se skorajda povsem ujema s prodajo v letu 1980, kar priča, da se je poraba dokaj ustalila, saj bistvenih razlik že nekaj let ni opaziti.

Seveda to še ne pomeni, da so vsi ta cigaretni dim okusili le Posavci, dejstvo pa je, da tobačni izdelki vendarle niso več nekaj nedosegljivega za slehernega smrtnika, zato se morda tudi zmanjšuje privlačnost te nezdrave navade. Nedvomno so prispevale svoje k ustalitvi povpraševanja

po cigaretah vse pogostejša svarila zdravnikov o škodljivosti kajenja, še bolj pa nenehne podražitve.

Tako kot že nekaj let v vsej državi prednjači prodaja cigaret F 57, se tudi v Posavju približno dve tretjini kadičev navdušujeta za to cigareto. Čeprav je v Jugoslaviji okrog 150 vrst cigaret, so nekatere prave muhe enodnevnice, kar pomeni, da zgnejo s tržišča skoraj tako presnetljivo hitro, kakor so se nepričakovano pojavila. Krčani prodajajo kakšnih 30 vrst cigaret in z izborom teh so kadilci očitno zadovoljni, le včasih se hudejejo, ker nekaterih vrst primanjkuje. Še največ manjka Lord extra, pa tudi Milde sorte, ki jih rovinška tovarna izvažajo v Sovjetsko zvezo, ni moč dobiti. Posebno po-

glavje so licenčne cigarete, Marlboroja niso imeli na zalogi že več mesecev. Tež vni le z Astorjem, licenčno cigareto „domače“ ljubljanske tobačne tovarne.

P. PERC

POT NI BILA PROSTA

Ko je voznik tovornjaka Jože Znidaršič 6. januarja popoldne v tovarni Djuro Salaj peljal čez industrijski tir, se ni pričel, če je pot prosta. Lokomotiva, ki je takrat pripeljala mimo, je oplazila tovornjak, pri čemer je zlomilo desno nogo premikaču Mirku Lončarju, ki je stal na stopnici lokomotive.

7. FEBRUARJA TRNOVSKI MARATON

V Črnem vrhu nad Idrijo bo v nedeljo, 7. februarja, že 8. Trnovski maraton, prireditev, ki je tokrat posvečena spominu na 40-letnico nožičnega odhoda Idričanov v partizane, ustanavljanju prvih osvobodilnih odborov in partizanskih enot na Idrijskem in 40-letnici prvega zasedanja AVNOJ. Častni pokrovitelj letošnje prireditve je tudi tokrat Stane Potočar-Lazar, nekdanji komandant slavnega IX. korpusa NOV in POJ. Prijavitelj se je mogoče do 25. januarja na posebnih prijavnica, objavljenih v nekaterih oddelkih listih.

Micka v dom, njene živali pa v oskrbo

Za Mickine pse poskrbela veterinarsko-higienska služba

Kaže, da je vendarle konec ugiibanj po raznih časopisih, ali bodo 80-letno Micko Knajfež iz Novih sel (občina Kočevje) nekega dne požrli psi, konec pa bo tudi zagriženih debat predstavnikov društva proti mučenju živali in drugih občanov o tem, kaj storiti z Mickinimi psi.

Ko je 3. januarja letos šla predstavnica RK in članica društva proti mučenju živali pogledat, kaj je z Micko Kajfež in njenimi psi ter nesla živalim hrano, je našla ženico nemočno v bajtici, v kateri je živala skupaj z živalmi. Že pred dvema dnevnoma si je zvila nogo.

O Mickini nesreči je bila nato hitro obveščena občinska socialna služba, pristojni zdravnik in ljubitelji živali, ki naj bi poskrbeli za Mickine ljubljence. Zdravnik je prišel takoj. Micko so odpeljali v Klinični center v Ljubljano, kjer so ji zdravili zvin, in nato še na dermatološki oddelek. V bolnišnici je bila do 19. januarja, ta dan pa so jo odpeljali v dom upokojencev v Izlake, kjer naj bi poslej živala v urejenem okolju.

Krajevna skupnost Kostel je medtem v sodelovanju z socialno in veterinarsko službo poskrbela za dve Mickini kozi, tri peteline in dve kokoši. V oskrbo jih je vzel Stipe Klarič iz Banja loke, ki je tudi že prej po svojih močeh skrbel za Micko.

O psih, ki jih je Micka imela več kot 10, so bila obveščena ustrezna društva, predvsem pa Društvo proti mučenju živali SR Slovenije. Ker psi niso bili rasni, jih ni maral nihče, zato je zanje poskrbela veterinarsko-higienska služba, ki jih je – če temu lahko tako rečemo – „humano poslala“ na drugi svet.

J. PRIMC

JUBILEJ

Ob 35-letnici povojnega delovanja folklorne skupine v Črnomlju bo 20. marca velika proslava. Poleg skupine Zeleni Jurij bodo nastopili še člani folklorne skupine, ki so nastopili v letih 1965 – 1975. Ob tej priložnosti bodo izdali brošuro o delovanju folklorne skupine, zato prosijo vse člane, ki so delovali v črnomaljski folklori od leta 1947, naj to sporočijo Jožetu Jermanu, Ločka c. 8, Črnomelj, tel. 51-157.